Ludas Matyi

XV. évfolyam 17. szám. Ára: 1 forint 1959. április 23.

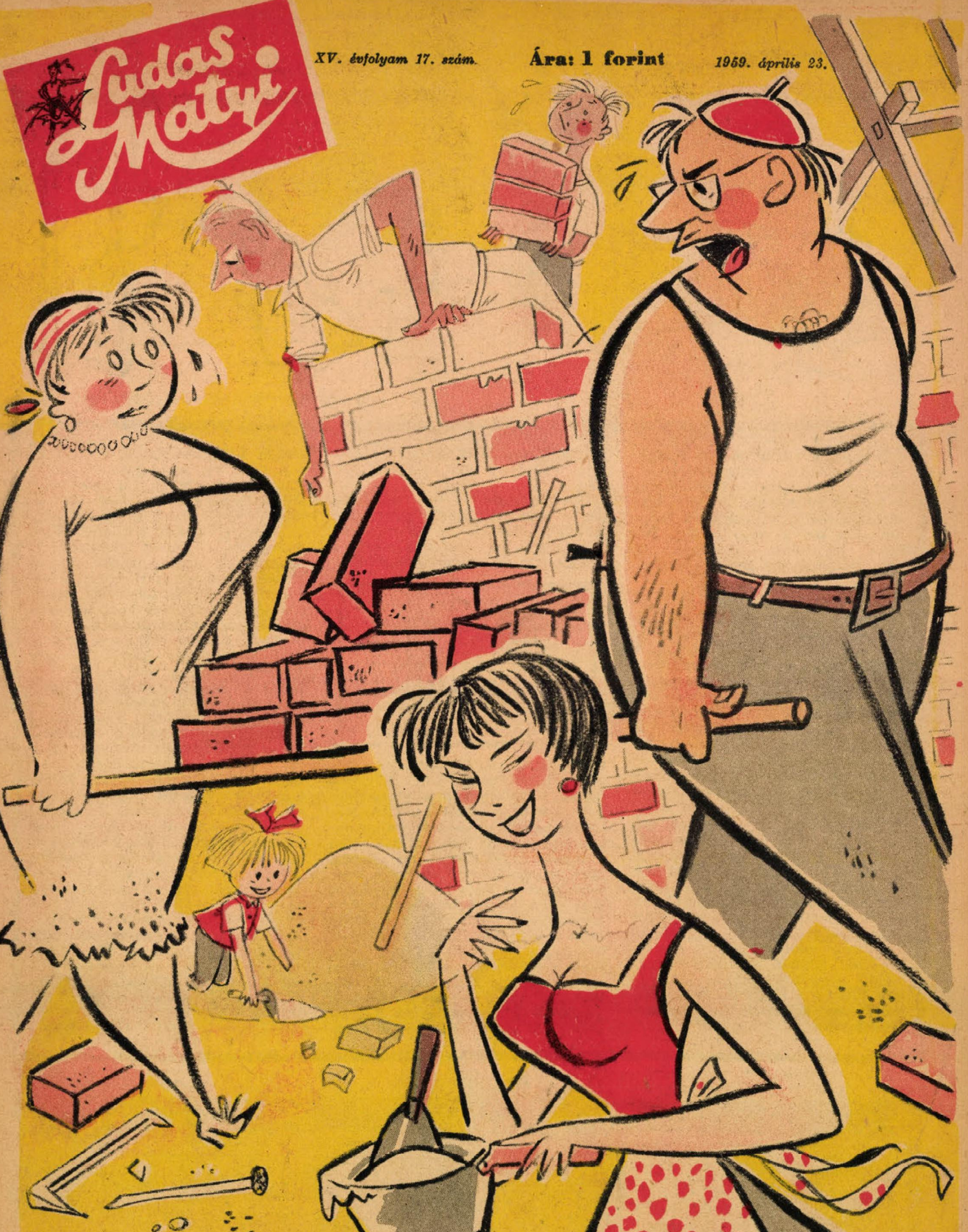

Toncz Tibor rajza

Épít a család

— Az ördög vigye el! Holnap megint hétfő, kezdődik a munka...

Potyanéző

Hegedűs István rajza

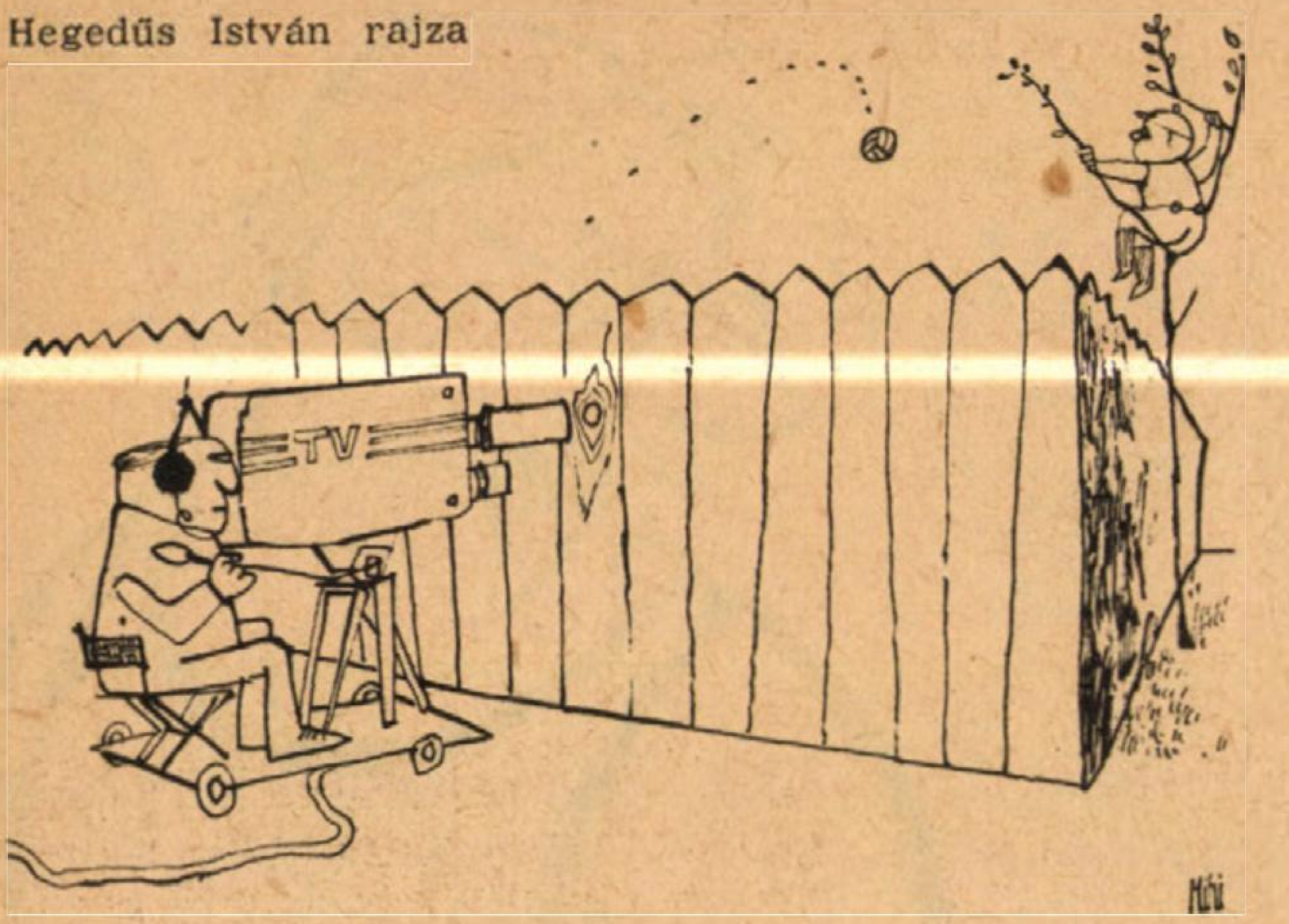

Ártatlan

Szűr-Szabó József rajza

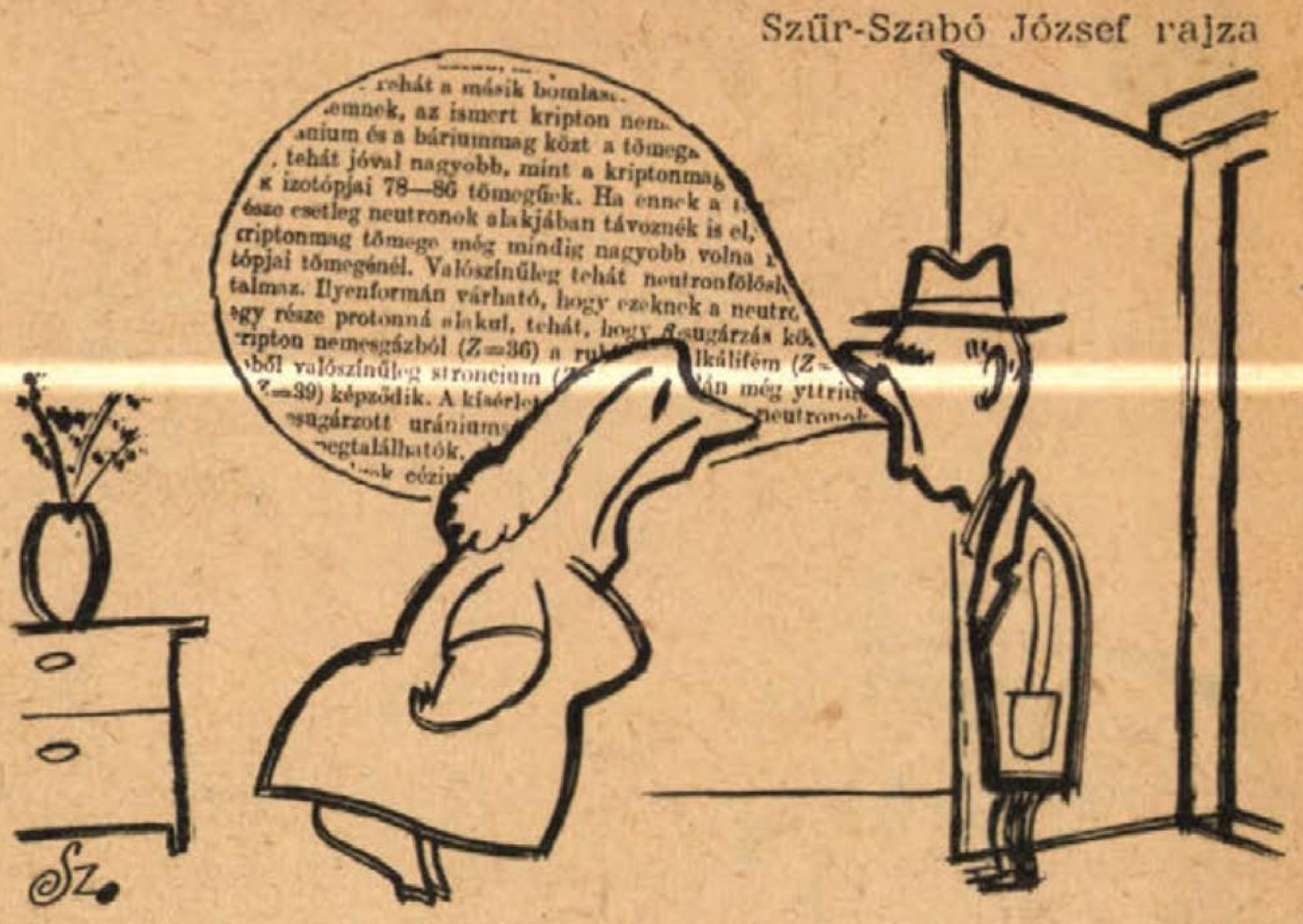
tehát a másik bomlás
emnek, az ismert kripton nem
anium és a báriummag közt a tömeg
tehát jóval nagyobb, mint a kriptonmag
k izotópjai 78—86 tömegűek. Ha ennek a
észe esetleg neutronok alakjában távoznék is el,
kriptonmag tömege még mindig nagyobb volna
tópjai tömegénél. Valószínűleg tehát neutronfölösl
talmaz. Ilyenformán várható, hogy ezeknek a neutro
egy része protonná alakul, tehát, hogy sugárzás kö
ripton nemesgázból (Z=36) a alkálifém (Z=
ből valószínűleg stroncium án még yttriu
Z=39) képződik. A kísérle neutronok
sugárzott uránium
megtalálhatók,

– Úgy, szóval könyvtárban voltál? Lehelj rám!

A napokban betértem a Hungária-eszpresszóba, hogy testem-lelkem egy duplafeketével felüdítsem. A feketét meghozták, én felhörpintettem, majd ismét megjelent asztalomnál a pincér, hogy az üres poharat eltávolítsa. Miközben ezt tette, nyájasan így szólt hozzám:

— Ízlett a fekete?

— Hogyne, nagyon jó volt... — dadogtam, s közben hálás tekintetet vetettem a fiatalemberre, mint egy kutya, akinek megvakarták a fületövét. Milyen kedves, megnyerő fiatalember ez a pincér! Tényleg jó volt a fekete, állapítottam meg utólag, majd körülnézve azt is konstatáltam, hogy szép a kávéház is, amelyben ülök. Ezek után dalolva és üdén léptem ki a mi szeretett Körutunkra, ahol kedves embertársaim vidáman és szorgosan sétálgattak.

Különös dolog ez, mondtam magamnak a Körút és Dohány utca sarkán. Ezt a kávét, amit most megittam, előbb elültették valahol Dél-Amerikában aztán átjött a tengeren, majd tárolták, szállították, pörkölték, darálták, megfőzték, míg végre az én poharamba jutott. Mennyi gond, munka és pénz. És én mégis attól üdültem fel igazán, hogy valaki családiasan megkérdezte tőlem, ízlett-e a kávé? Ez pedig nem került egy krajcárba sem: teljesen ingyen van.

Akkor megszólalt bennem a próféta, a Dohány utca és Körút sarkán:

„Embertársaim!" — mondtam, persze csak magamnak, nehogy bolondnak nézzenek — „Figyeljetek rám, vagyis ne tartóztassátok meg fületeket az én számnak beszédjétől.

ami
ingyen
van

Ne fussatok hiú ábrándképek után, mint Lottó-főnyeremény, nagyobb pozíció, vagy elérhető asszonyszemélyek, kiknek címe és ára titkos noteszek lapjain olvasható. Hallgassátok meg igémet: minden igaz öröm e földön ingyen van! Az önként adott szíves mosoly többet ér a megvásároltnál, s az elnyert hivatal is úgy öröm, ha tehetségeddel, s nem könyököddel tettél szert reá. Valamint a szerelem is akkor boldogít, ha ingyen van. Gondoljátok csak meg: vajh miért nézitek oly szívesen a labdarúgó legények vetélkedését? Nyilván a győzelem kedvéért, s nem másért. Ez pedig egy fillérrel sem kerül többe, mint a csúf vereség. Ne higgyetek hát az álprófétáknak, akik azt mondogatják néktek: fő a dohány, öregem. Ők csak irigységből beszélnek így, mert az ingyen örömök nem futnak elébök. Vagy mit gondoltok, a színész akkor boldogabb-é, amikor gázsiját felmarkolhatja mohó ujjakal, vagy inkább akkor, amidőn tenyereteket erősen csapdosván tetszéstek jeléül, ő meghajolhat? Vagy vedd az utcaseprőt, nem nagyobb öröm-e néki megszolgált fizetésénél, ha megdicsérik, mondván: jól sepertél, a lovak nyomának emléke sem maradt utánad az út kövén... Azért hát vegyetek példát ama fiatalemberről, ki eme kávéházban sürög, s zamatos feketéjét nyájas szavakkal megtetézi. Vajha a hivatalnok is baráti szókkal kérdené, jól intézte-é ügyed, s a kalauz, utad végeztével, így szólna hozzád: jól utazott, uram? Jó volt az átszálló, melyet adék? S hasonlóan a kereskedő is dicsérné türelmed, ha sorban állsz, valamint az útkövező is megkérdene, mielőtt távozik rettentő gépezetével, túlélted-é a zajt, amelyet csapott a házad előtt. Mily más lenne itt az élet, ha így élnénk, egymást vigasztalván, dicsérvén, s tessékelvén míg magához nem szólít az Úr, mondván: Hogy ízlett az élet, fiam? S akkor bízvást felelhetnénk: Nagyon jól, uram. Szívesen kezdeném elölről."

Gádor Béla

Azonos elvek

Mészáros András rajza

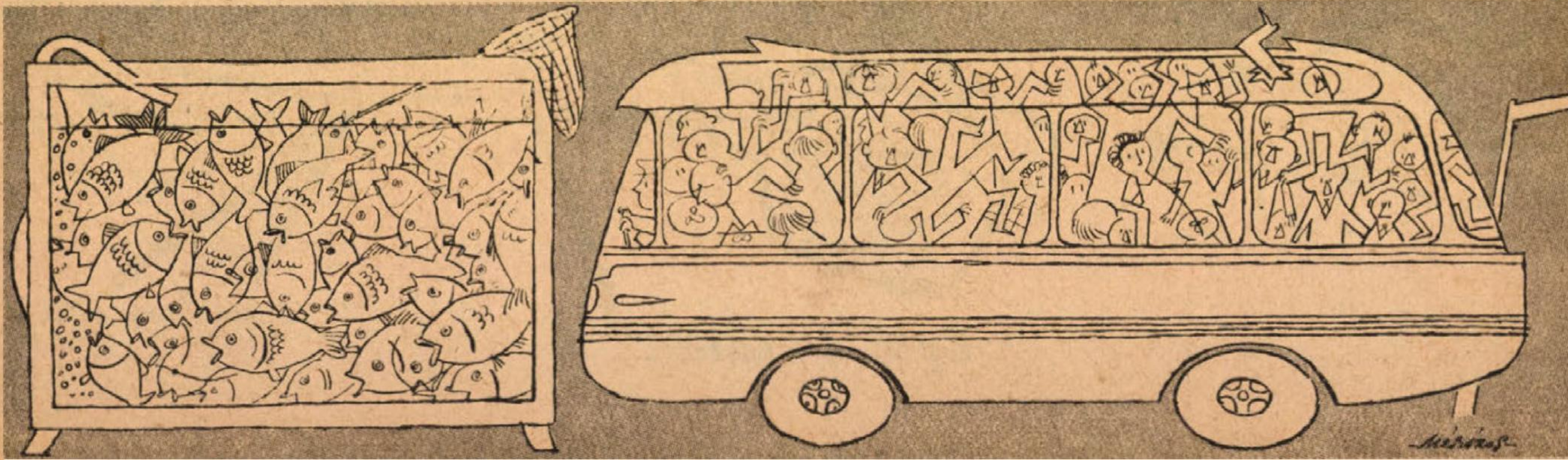

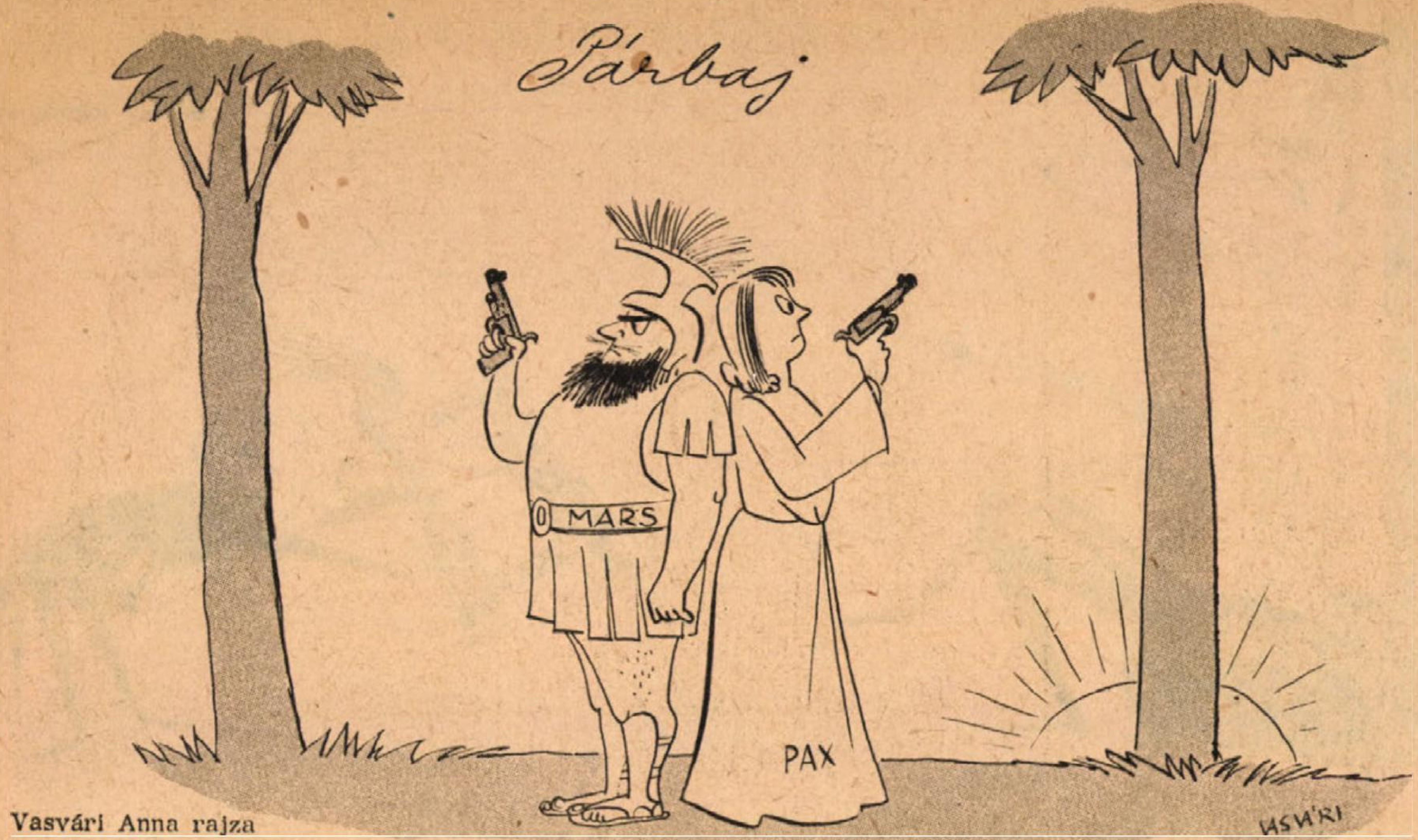

Vasvári Anna rajza

Levél magamhoz

Tisztelt Mikes György!

Régi olvasója vagyok. Írásait szeretem, minden sorát elolvasom.

Meg kell azonban mondanom Önnek, hogy a Délelőtti Hírharsonában megjelent „Ötér' túró" című humoreszkje nem tetszett. Nagyon nem tetszett. Sőt felháborított. Különösen az a rész, amikor Ön azt írja rólam, hogy csúnya, esetlen, elálló fülű gyerek voltam. Nem tudom, kik voltak az Ön informátorai, de tévesen informálták. Köztudomású, hogy gyönyörű gyerek voltam: kék szemű és aranyhajú és csodámra járt az egész Nefelejts utca, sőt néha még az Elemér utcából is átjöttek.

Ez a humoreszk, ha egyáltalában humoreszknek lehet nevezni, többet ártott, mint használt. Ez a fércmű, ha egyáltalában fércműnek lehet nevezni, nem más, mint a harcban és becsületben megőszült humoristák tekintélyének aláásása. Mi ezt a tekintélyt a bürokraták, a karrieristák, a spekulánsok elleni harcban alapoztuk meg és akkor maga ebben a vacakban, ha egyáltalában vacaknak lehet nevezni, nem átallotta azt írni rólam, hogy csúnya gyerek voltam. Ez a dolgozók félrevezetése. Ezen én nem tudtam nevetni. Ezen csak az őrgróf Pallaviciniek és a herceg Eszterházyak nevetnek. Ha ezt az izét, ha egyáltalában izének lehet nevezni, egy a Wall Street zsoldjában álló humorista írta volna, akkor nem szólnék egy szót sem.

De épp te és épp most, amikor Tunisz határán ismét incidensek vannak és Nyugat-Németországban Adenauert jelölték elnöknek! Ez felháborító! Arról persze egy szót sem írtál az egyáltalában, ha annak lehet nevezniben, hogy a humor-szakma poén-termelése az idén húsz százalékkal nagyobb, mint tavaly volt, és hogy milyen erőfeszítéseket tesznek a humoristák a minőségi humor és a tartós szatíra érdekében.

Vedd tudomásul, hogy mi humoristák olyan nagyságokat adtunk a világirodalomnak, mint Molière, Swift, Shaw, Szaltükov-Scsedrin és a mi Karinthynk. S akkor van bőr a képeden azt firkálni rólam, hogy csúnya, esetlen, elálló fülű gyerek voltam. Azt hiszed, ez humor? Nem, ez a humoristák tekintélyének lejáratása.

Szóval idefigyelj! Csak annyit mondhatok neked, apuskám, hogy máskor ne merészelj rólam ilyen dolgokat írni. Vagy nincs más témád, csak én? He? Mennyit kaptál azért a förmedványért? He?

Ha ez mégegyszer előfordul, akkor megvárlak egy sötét utcában és megpofozlak.

Egy jóakaród:

Mikes György

Ebadtáék mesterműve a gyermekrajzkiállításon

Toncz Tibor rajza

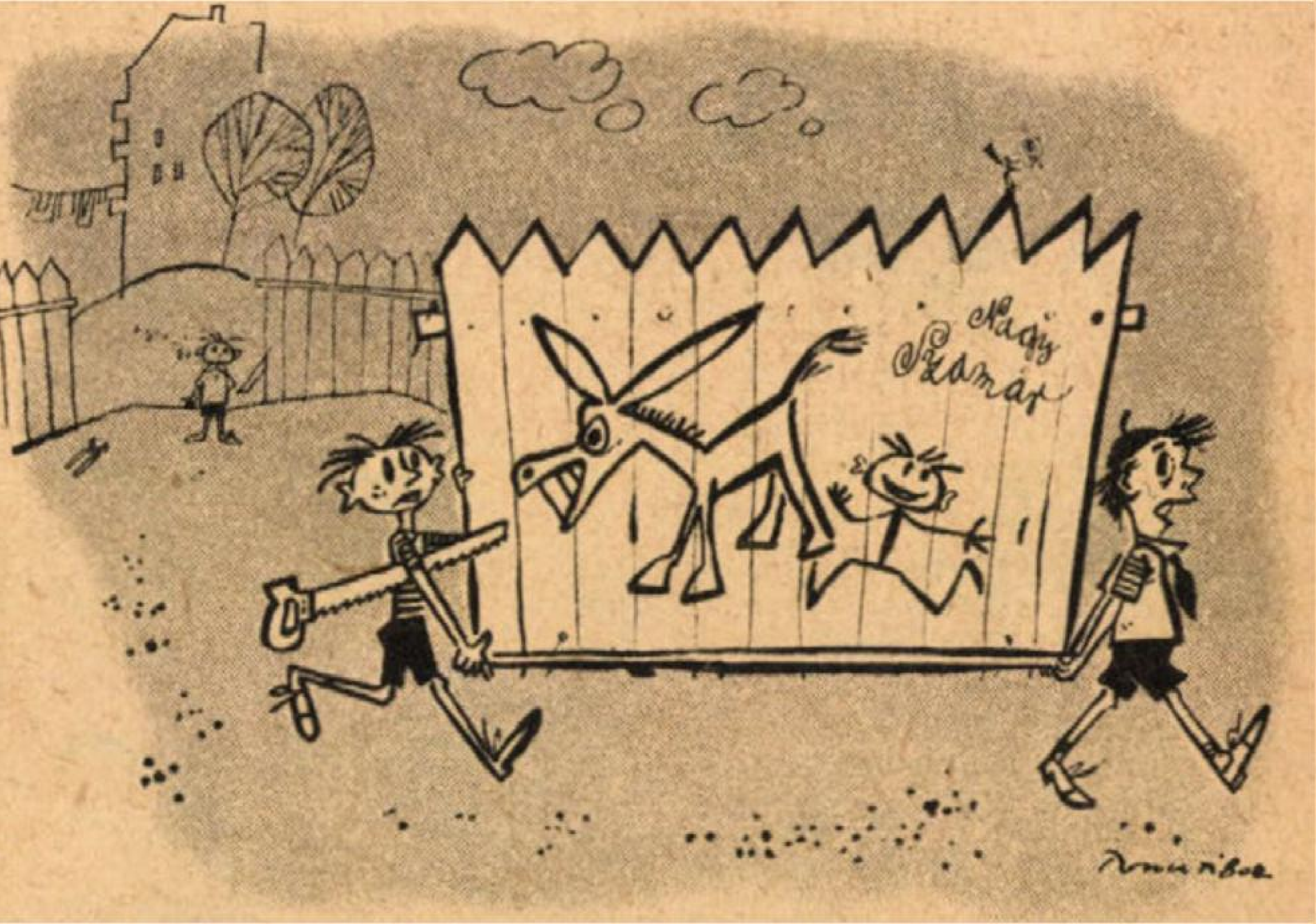

– Csak bevegye a zsüri!
– Na hallod? Miért ne venne be a zsüri egy freskót?

Ez aztán a meglepetés!

Kasso rajza

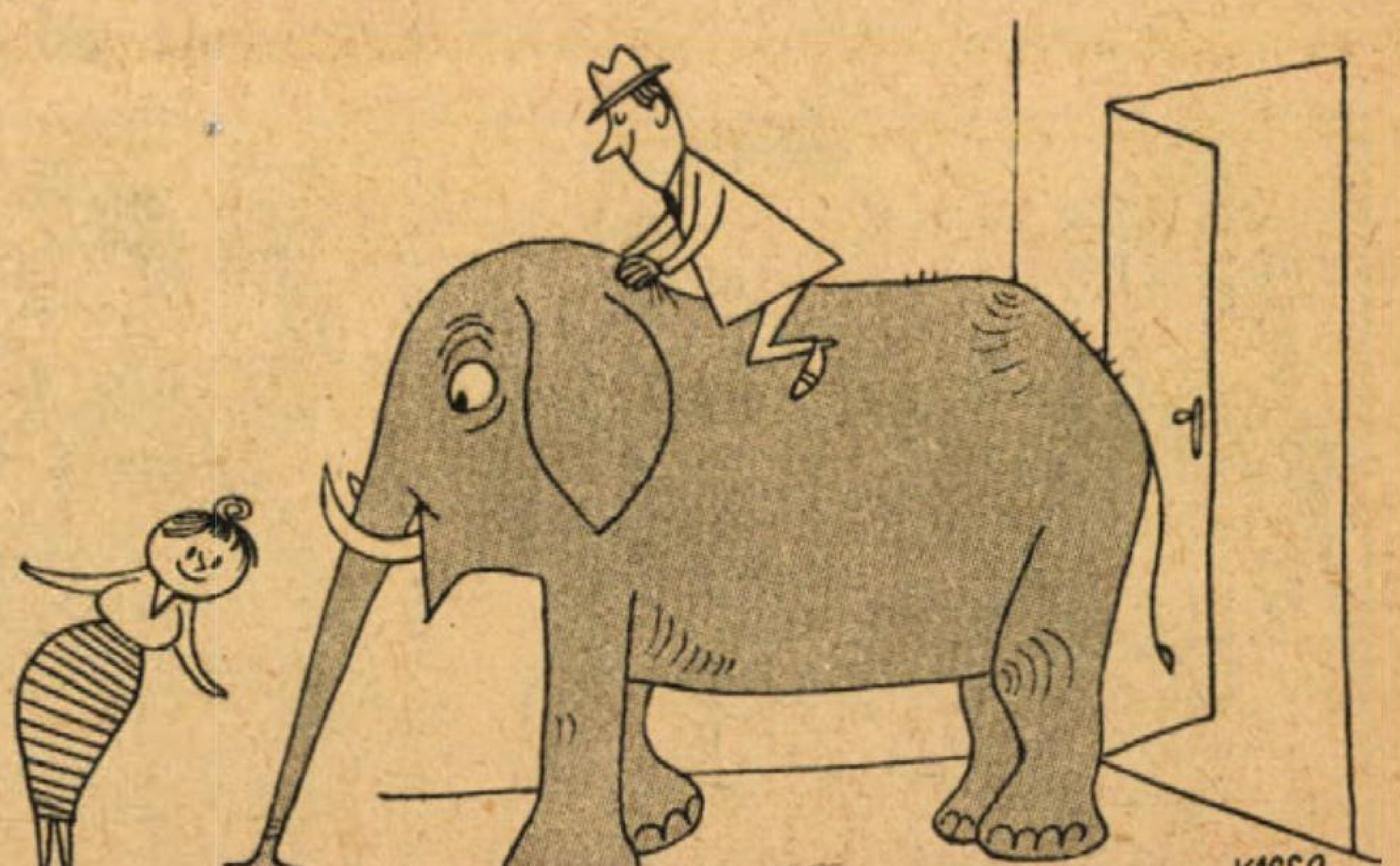

– Találtam egy újfajta porszívógépet!

Párizsban tilos a május elseje

Sándor Károly rajza

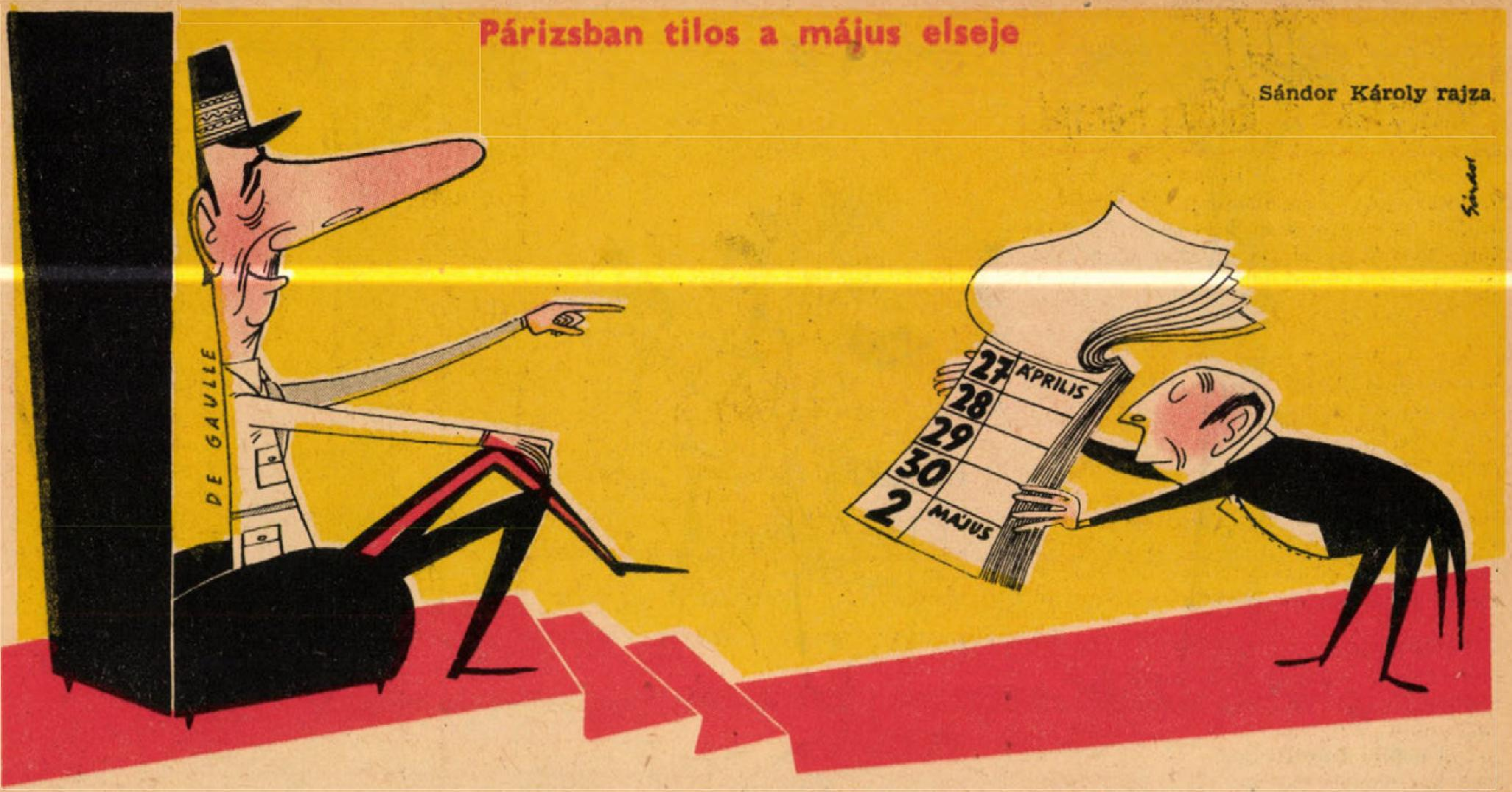

– Helyes. Ez a naptártervezet megfelel . . .

Már akkor is

Szűr-Szabó József rajza

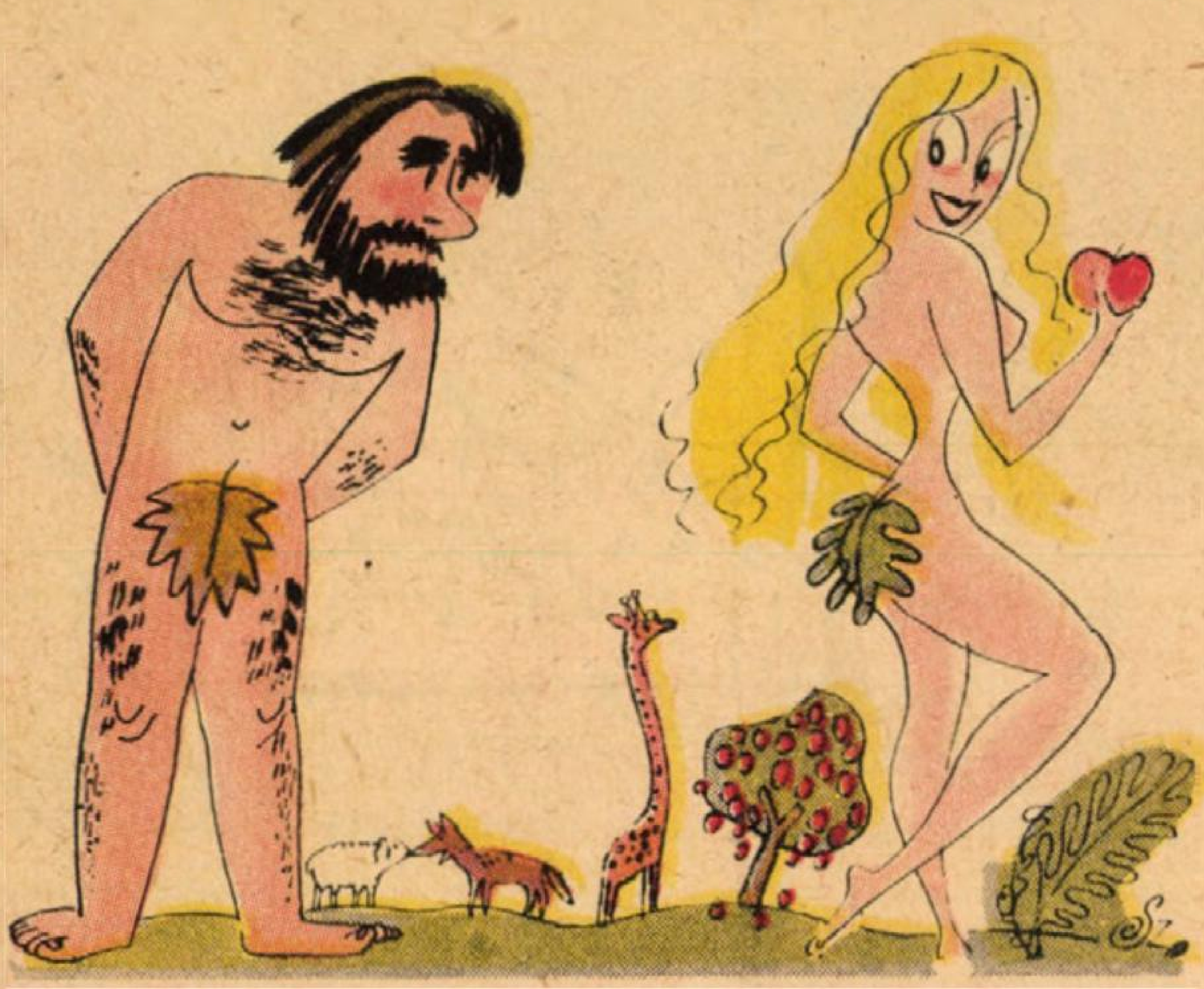

– Éva, fordítva vetted fel a szoknyád!
– Csacsi! Ez most a legújabb divat!

Hatáskör

Hangszerüzlet este háromnegyedhét. A kirakatban tábla: „Nyitva féltiztől félhétig''.

A pult előtt házaspár áll. A pult mögött az ideges eladó, akinek már negyedórával ezelőtt lejárt a munkaideje. A pulton lemezjátszó, amelyre az Aida bevonulási indulója van rátéve. A házaspár átszellemült arccal hallgatja, azután (6 óra 48 perckor) megszólal az asszony:

— Szép, szép, de mégsem ezt kérem, Legyen szíves, tegye fel a Salomét!

— Bocsásson meg — hangzik az eladó udvarias válasza, de mi csak félhétig vagyunk nyitva. És különben is, nem akarjuk. hogy az Operaház vezetősége bepereljen bennünket. Megállapodásunk értelmében ugyanis mi félhétig játszhatunk operákat, mert 7-kor ők kezdik.

(p.)

„Tejvendéglő" lesz a „Fehér ökör" kocsma

. . . Az rendben van, hogy szép új istállót
Csinálnak nékem, hol minden ragyog —
De súgják már meg: *honnan* lesz *tejem*?!
Mert ehhez, kérem, én — ÖKÖR vagyok . . .

Julika és az áprilisi szél

Pusztai Pál rajza

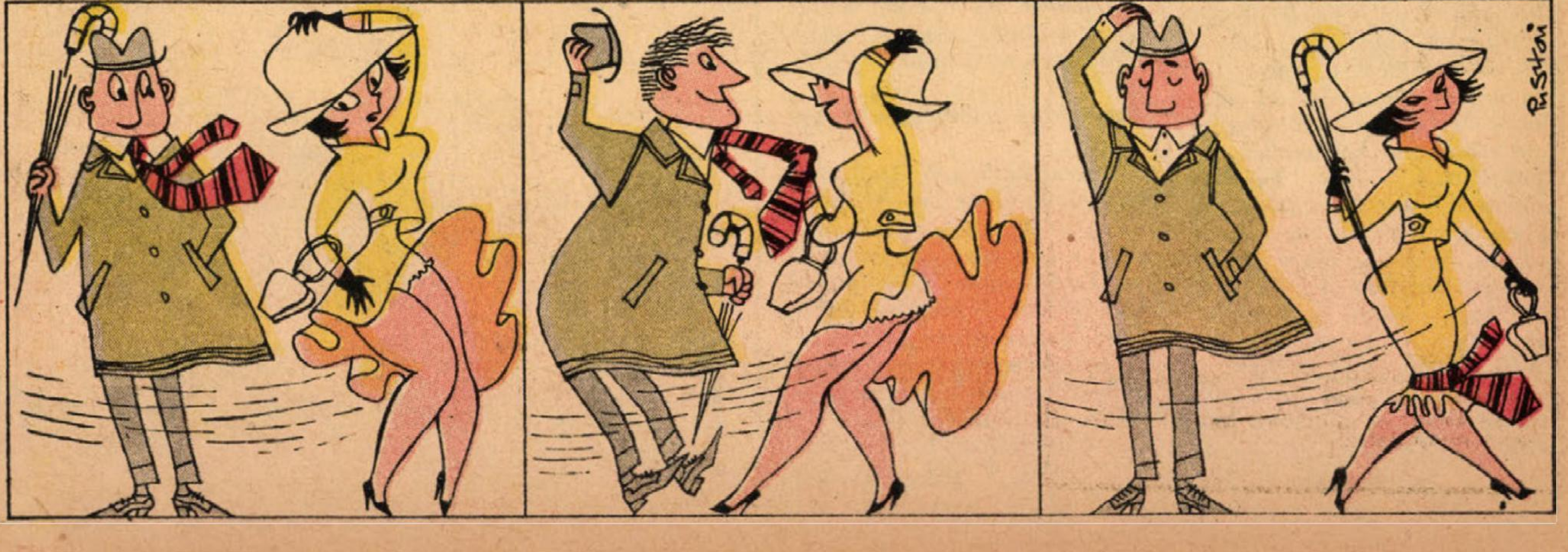

vigyázz! a kutya harap!

Asztalos Bálinték kiskapuján frissen festett fekete tábla díszeleg. A tábla felsőrészén két egymáson keresztbe fektetett lábszárcsont és alatta a sokat mondó figyelmeztetés:

VIGYÁZZ! A KUTYA HARAP!

Van-e olyan kutyabarát, aki e felirat és a nyomatéknak odafestett két lábszárcsont láttán félelem nélkül lép be Asztalosék portájára? Nem hiszem. Én mindenesetre szorongva nyomtam le a kilincset, de a legnagyobb csodálkozásomra elmaradt a kellemetlen fogadtatás. Gondoltam magamban, hogy a veszedelmesnek pellengérezett házőrző talán elbóbiskolt, vagy éppen valamelyik szomszédban udvarol.

Belül kerültem a konyhába, elbeszélgettem a háziakkal. Közben azonban izgultam: hátha az a fránya harapós dög kiszagolja ottlétemet, s az asztal alatt belekap a lábikrámba.

A beszélgetés végeztével megkönnyebbülten keltem fel, de az udvarra érkezve újra éreztem, hogy nem vagyok teljes biztonságban. Meggyorsítottam lépteimet, s a házigazda ugyancsak csodálkozott menekülés-szerű távozásomon. Mikor becsukódott mögöttem a kis kapu, kezet szorítottam Asztalos Bálinttal és a kapura szögezett táblára mutatva megkérdeztem:

— Talán kötve tartják mostanában a kutyát?

A házigazda bajusza alatt huncutul mosolygott, aztán bevallotta:

— Hát, ami azt illeti, nincs nekünk kutyánk. Viszont az elmúlt héten egy ügynök járt nálunk és 20 forint ellenében rásózta a feleségemre ezt a táblát. S ha már a tábla megvan, miért ne tegyük ki.

Dancs József

E heti hirdetésünk

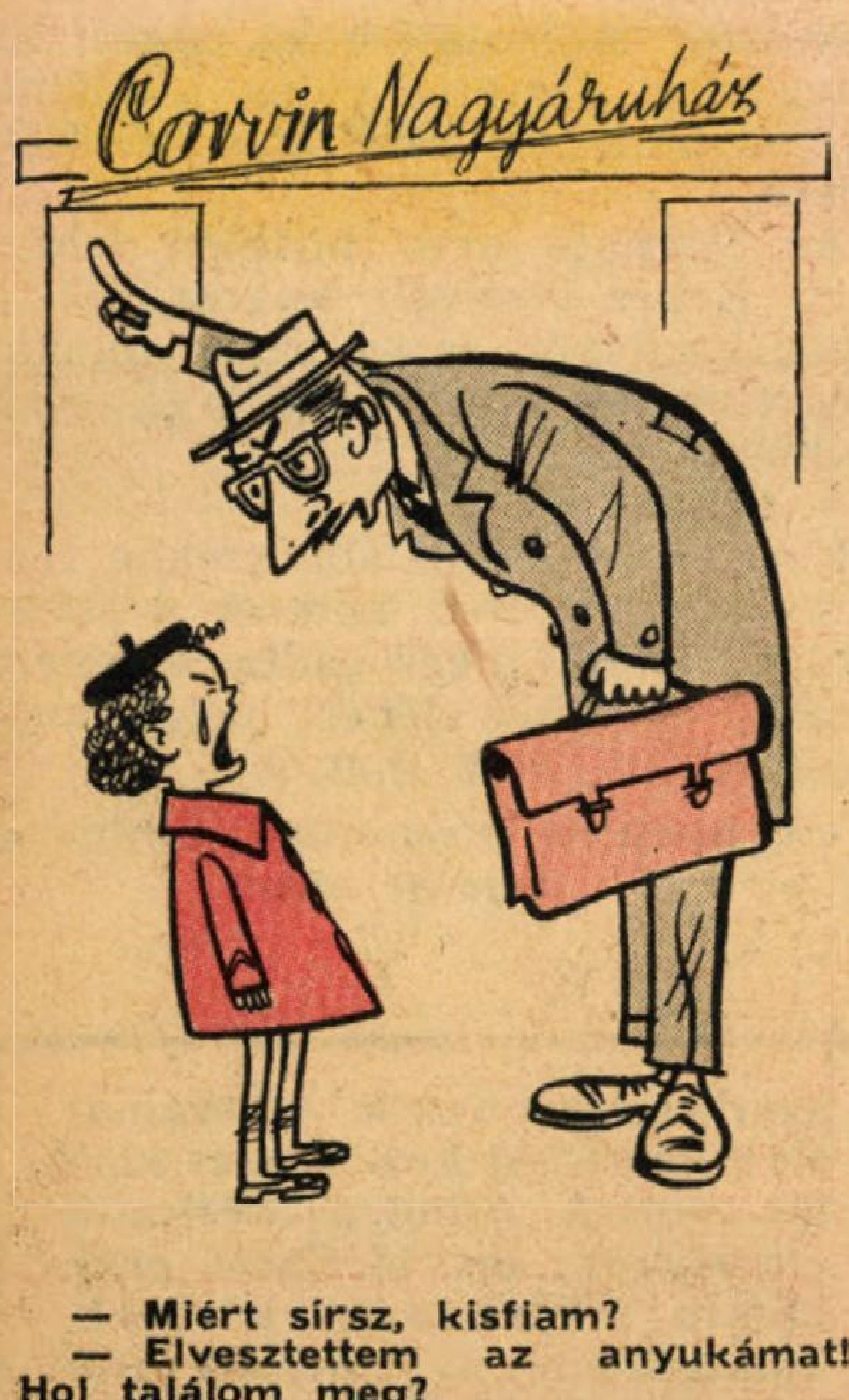

— Miért sírsz, kisfiam?
— Elvesztettem az anyukámat! Hol találom meg?
— Eredj a „Corvin”-ba, ott mindent megtalálsz!

Önállóság

Vasvári Anna rajza

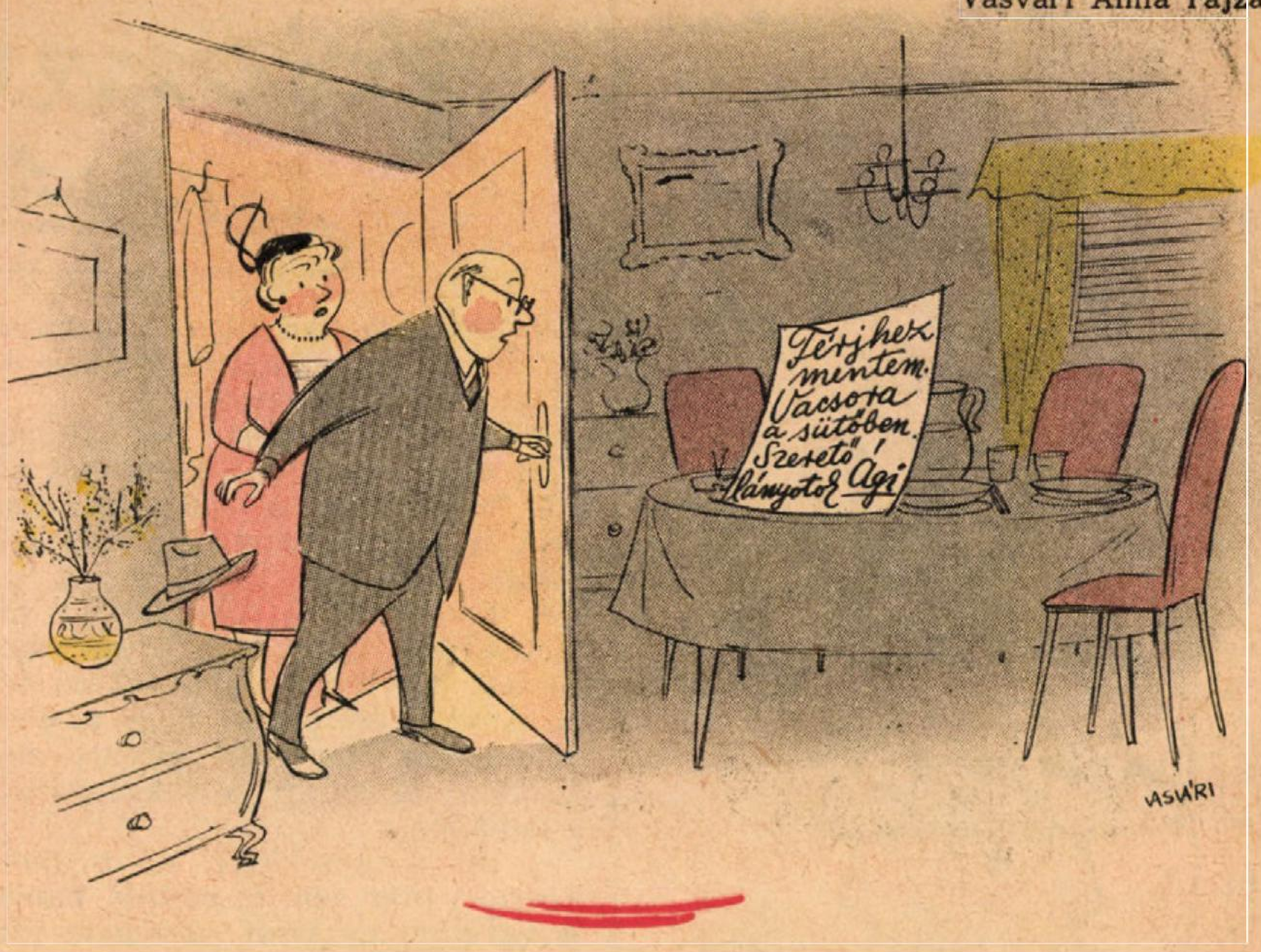
Férjhez mentem. Vacsora a sütőben. Szerető lányotok Ági
VASVÁRI

Az első üdülővendég

Toncz Tibor rajza

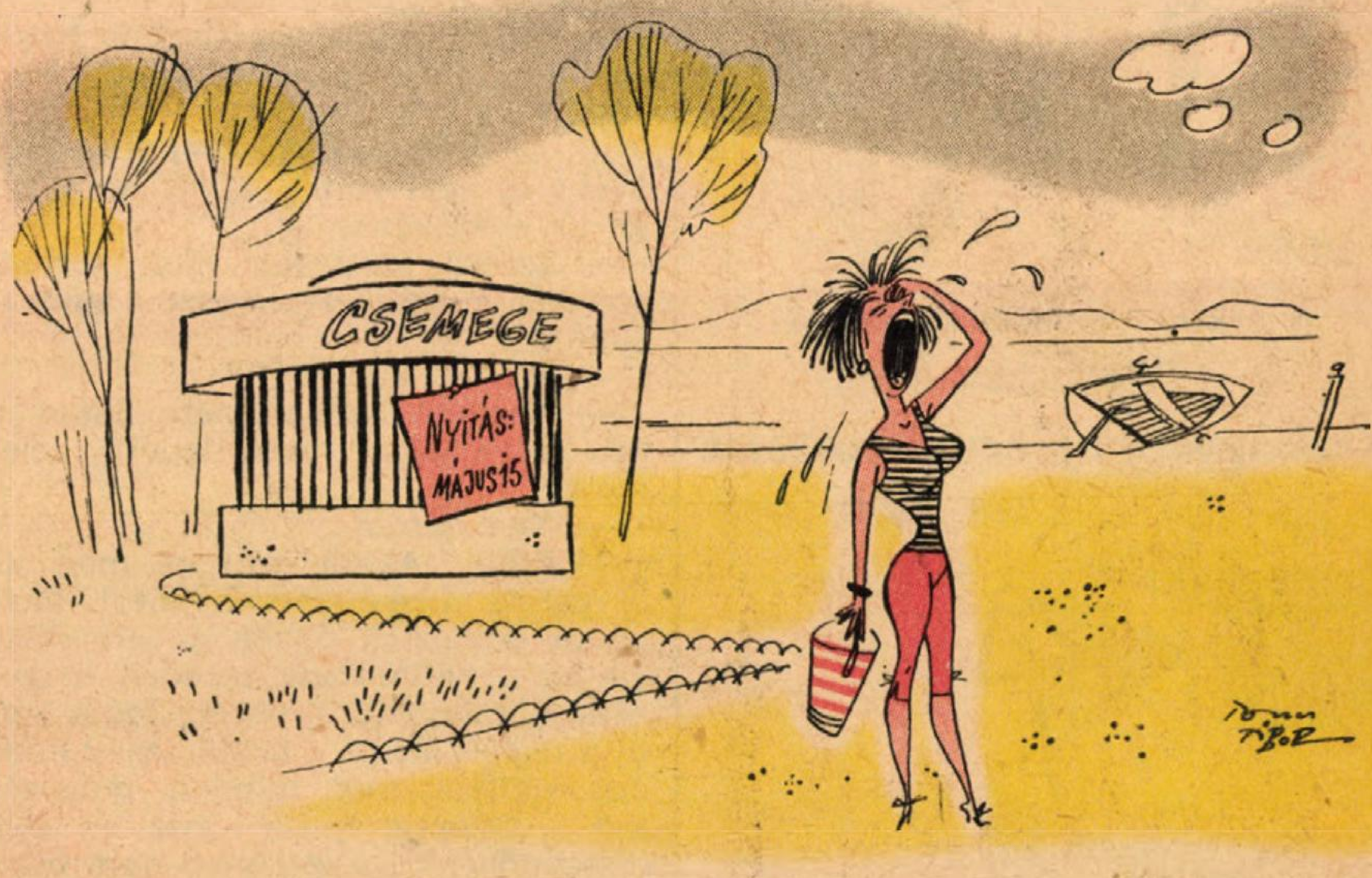

– Istenkém, de egyedül vagyok! Se fiú, se gomba! ...

Betyárcsárdákat állítanak helyre

Szűr-Szabó József rajza

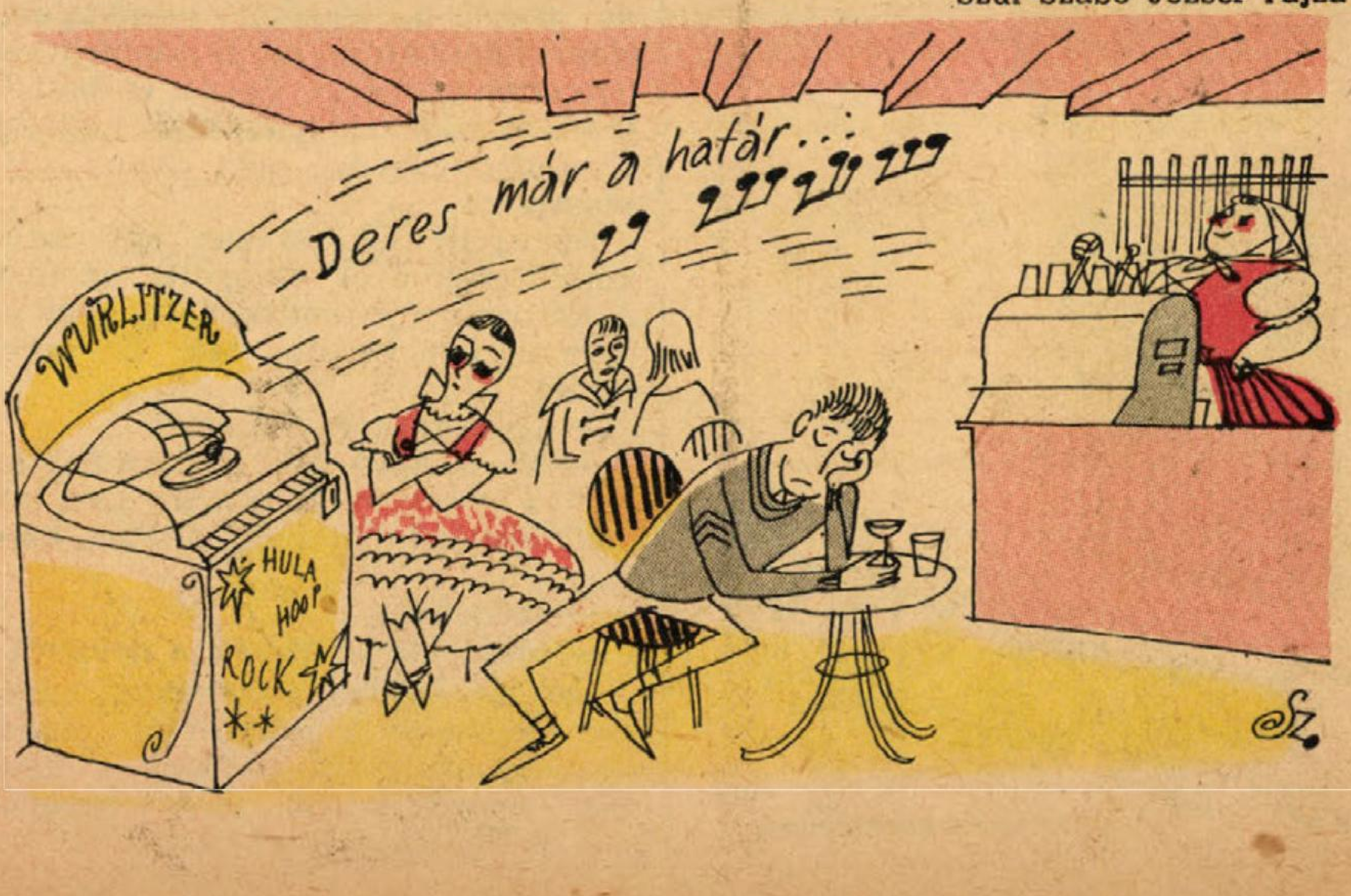

Kellemetlen kucséber

Szegő Gizi rajza

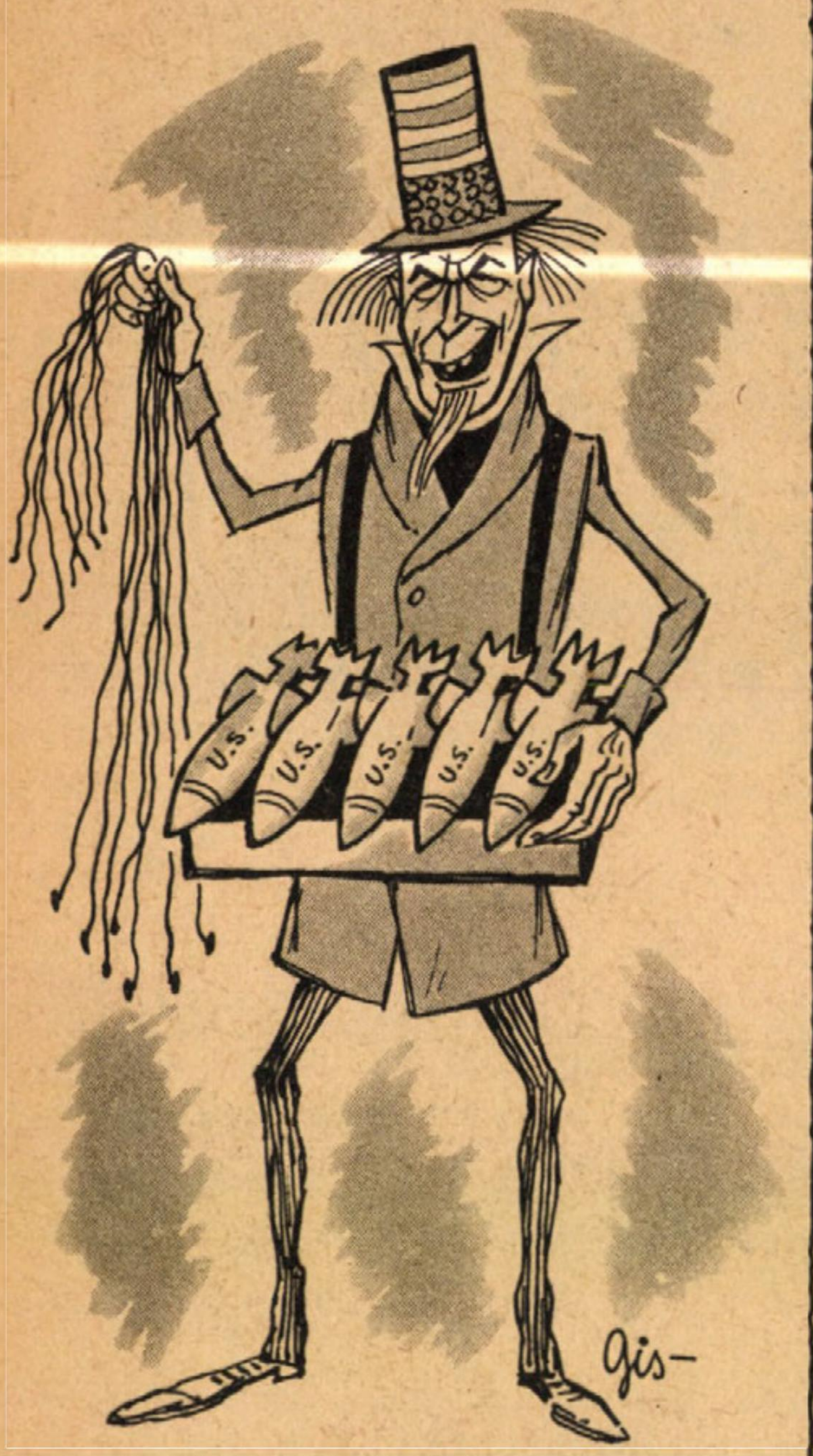

– Rakétát, gyújtózsinórt tessék!

Országúti autómentőszolgálat

Gerő Sándor rajza

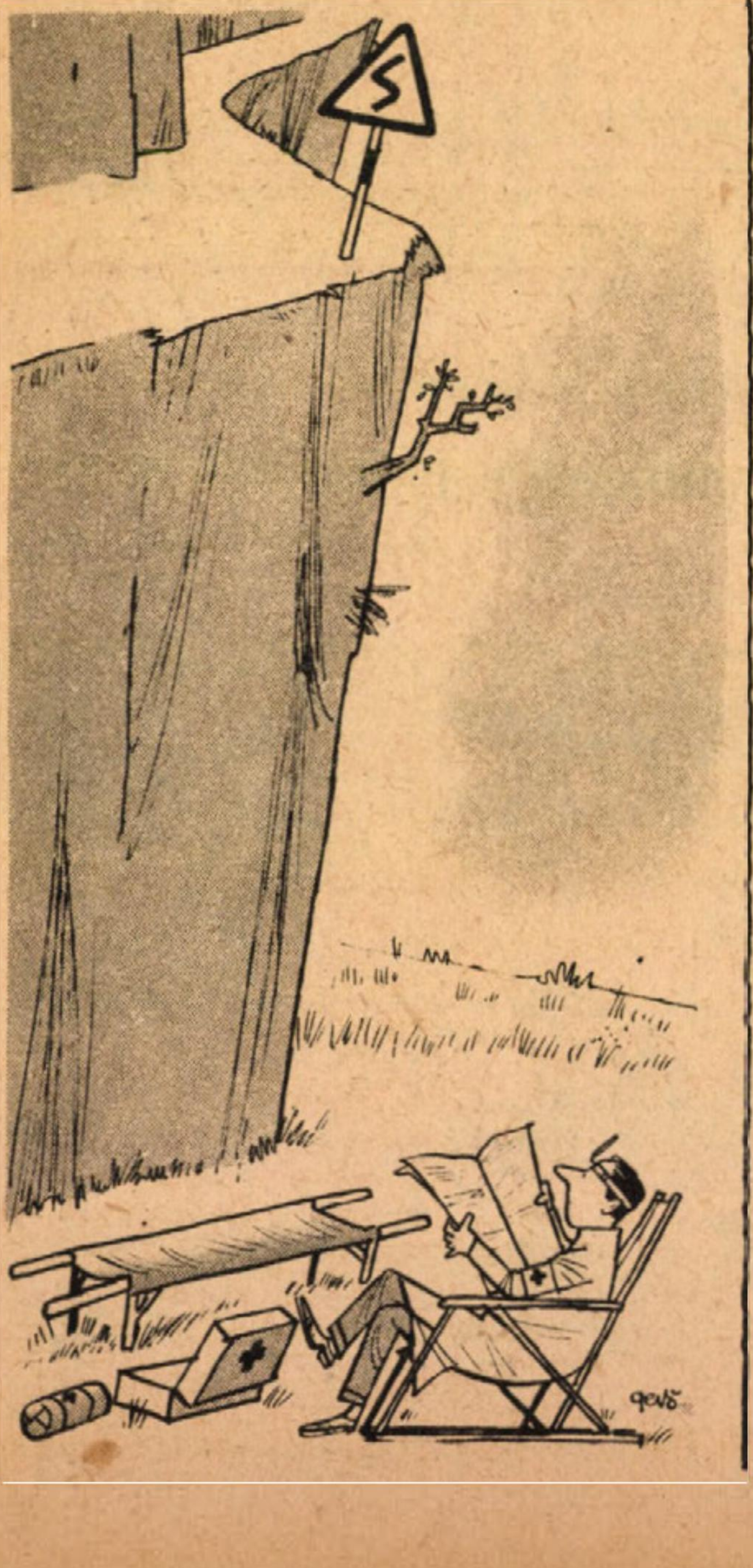

Iraklij Kipiani

Időzavarban

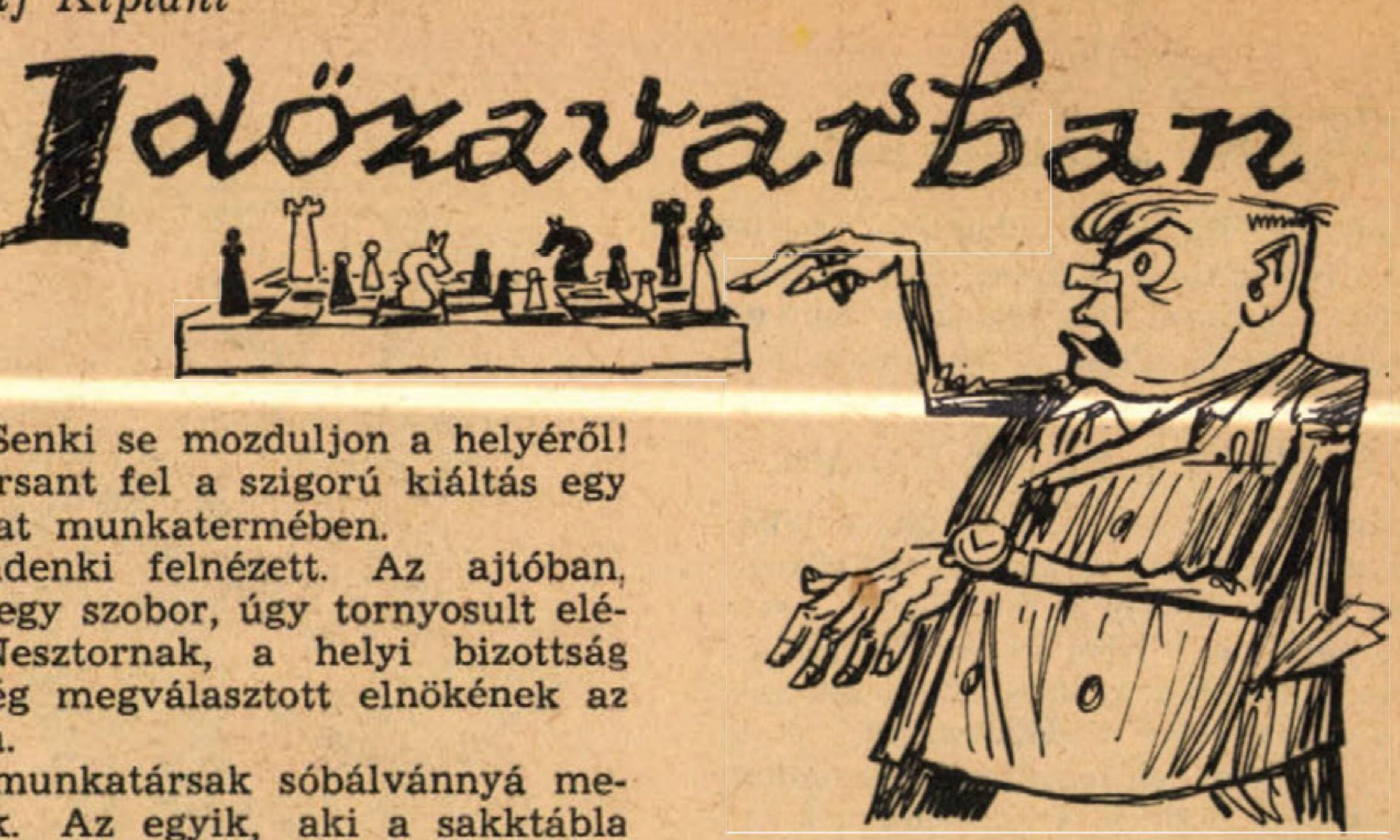

— Senki se mozduljon a helyéről! — harsant fel a szigorú kiáltás egy vállalat munkatermében.

Mindenki felnézett. Az ajtóban, mint egy szobor, úgy tornyosult eléjük Nesztornak, a helyi bizottság nemrég megválasztott elnökének az alakja.

A munkatársak sóbálvánnyá meredtek. Az egyik, aki a sakktábla mellett ült, lopva pillantott az órára. Amikor észrevette, hogy az ebédszünet már öt perccel elmúlt, megkísérelte lesöpörni a sakkfigurákat a ládikóba.

— El a kezekkel! — ordította Nesztor, már nem is emberi hangon és egyetlen ugrással, ami nem illett sem a korához, sem a súlyához, az asztal mellett termett.

— El akarta tüntetni a bűncselekmény nyomait? Késő!

— Mi történt, igen tisztelt Nesztor elvtárs? — kérdezte valaki óvatosan.

— Az elvtársak elszórakoztak egy kicsit és nem vették észre, hogy vége az ebédszünetnek.

— Szóval szerinted nem történt semmi? — kérdezte Nesztor gúnyosan.

— Semmi különös.

— Nocsak! Szóval nem látod a bűncselekmény tényálladéki elemeit?

— Nem látom.

— Ejha! Akkor szorozd meg az öt percet tizennyolccal, mert annyian dolgoztok ebben a teremben. És ha a vállalatunk minden dolgozója minden nap öt percig fogja lopni a napot? És ha a köztársaság minden vállalatának minden dolgozója?... Mennyi millió lesz ez egy esztendőben? Ez szerinted nem bűncselekmény?

— Tisztelt Nesztor barátom, hiszen ez csak véletlenség! Miről beszélsz?

— Miről? Éppen erről! Beszélek és fogok is beszélni mindenfelé! Nem hunyhatom be a szemem az ilyen tények előtt. És ne is beszéljetek le róla! Ez nem segít rajtatok semmit! Titeket nem ment meg semmi...

Az egyik sakkjátékos egy szurkoló figyelmével stoppolta az időt. A karóra arról tanúskodott, hogy az igen tisztelt Nesztor már tíz perce beszél.

— Igen tisztelt Nesztor!...

— Ne is kérjetek!... Azonnal jelentést teszek minderről az igazgatónak. Szigorú büntetést fogtok kapni...

— Igen tisz...

— Majd ott beszélünk a dologról...

Nesztor ezekkel a szavakkal ügyesen felemelte a sakktáblát, óvatosan egyensúlyozva, nehogy a figurák elmozduljanak. Ment egyenesen az igazgató irodájába.

— Hát ezért alacsony nálunk, Razsgyen elvtárs, a munka termelékenysége —, mondta, amint letette a sakktáblát az igazgató íróasztalára. — Hát ezért nem teljesítjük a tervet. Gondos ellenőrzés után, melyet személyesen hajtottam végre, sikerült megállapítanom, mire pazarolják a munkatársaink a drága időt, ahelyett, hogy takarékoskodnának vele.

Az igazgató felpillantott az irataiból, a helyi bizottság elnökére meresztette a szemét, mint aki nem érti, miről van szó.

Majd a sakktáblára tévedt a tekintete és elgondolkozott.

— Kinek a lépése következett? — kérdezte végre hosszú szünet után.

— Mit parancsol?

— Azt kérdezem, ki volt soron lépésre? Kinek a kezében volt a figura és milyen? Nem emlékszik rá?

— Hogyne emlékeznék. Nodar Glavadze volt soron. Világossal játszott.

— No rendben van. Most hallgasson — szakította félbe az igazgató és újra hosszú időre elmerült a gondolataiban.

Nesztor szolgálatkészen nézett az igazgatóra. Szerette volna kitalálni, milyen büntetést szab ki a bűnösök fejére.

Az igazgató arca hirtelen felderült. Nehéz kezével megragadta a fehér királynőt és az iroda ablakai megremegtek a menydörgésszerű kiáltástól:

— Sakk!

Nesztor az előtte álló székbe roskadt. Megigézetten bámult a sakktáblára, majd megragadta a fekete királyt és hátra lépett vele, hogy megmeneküljön a mattól...

(A moszkvai Krokodilból fordította Pogonyi Antal)

Szerkesztőségünkbe számos olvasónk küld kéziratokat közlés céljára. Minden kéziratot elolvasunk, de bírálatot csak azokra a kéziratokra küldünk, amelyekben a humoros írói tehetségnek jelét látjuk. A meg nem felelő kéziratok megőrzésére nem vállalkozhatunk.

Vasárnapi pihenő

Akarja kellemesen eltölteni a vasárnapot? Akar a pilisi hegyekben tett túra után megpihenni? Tudja, hol van a kevélynyergi menedékház? A Pilis-hegység egyik legszebb helyén. Keresse fel!

És akkor csalódni fog . . .

Mert a kevélynyergi menedékház, amelyet a turisták számára épitettek és amelyet a Turistaházakat Kezelő Vállalat a természetjárók részére üzemeltet, amelynek az a célja, hogy hegymászás után pihenni lehessen benne, italozó, lármázó, táncoló, harmonikázó emberekkel van tele. Így azután igazi kocsmai hangulatot talál benne pihenés helyett a turista. És amikor már-már belenyugszik a hosszú hegymászástól elfáradt természetjáró abba, hogy zenés, táncos lokálba tévedt, azzal vigasztalja magát, hogy majd egy pohár szódaviz felüditi. Ismét csak csalódik, mert szódaviz nincs, csak bor, mégpedig tisztán. Aki antialkoholista, vagy nem szereti a bort, az ne igyon semmit, mert tiszta vizet sem adnak. No, akkor teát iszom, – gondolja a hegyek vándora, de a felszolgálótól megtudja, hogy náluk délután hat órakor már nem főznek teát.

A kevélynyergi menedékházba érkező turista tehát szomjasan töltheti el az estét és az éjszakát.

Kárpótlásul viszont nem tud aludni a zajtól . . .

AHOGYAN ADENAUER ELKÉPZELI . . .

Szegő Gizi rajza

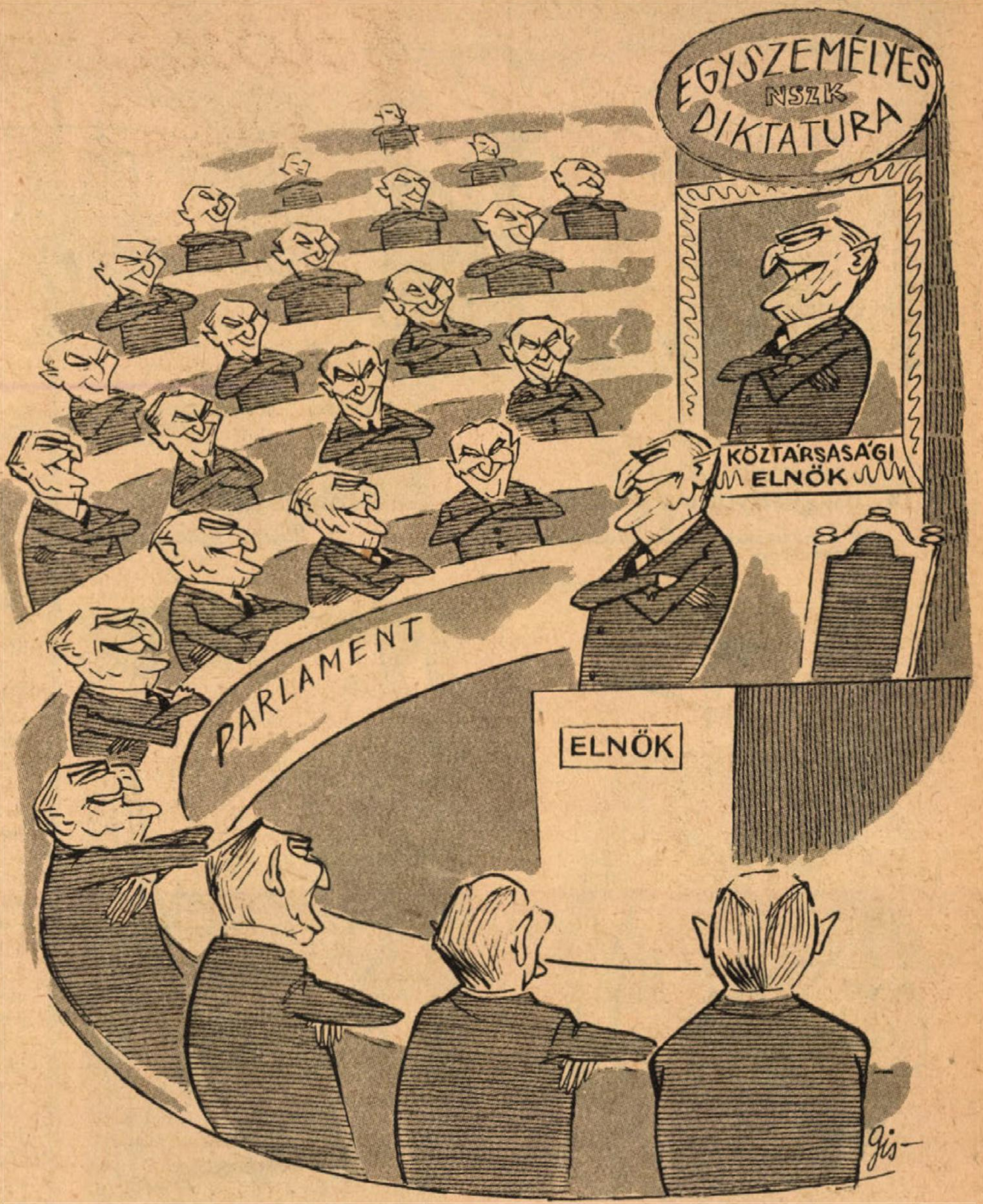

Határnapos hattyú

Mikor az én csokiimádó kisebbik unokám átlépte a harmadik évének küszöbét, megleptem őt egy 34 forintos „Hattyú" díszdobozzal. Az ünnepélyes átadást követő pillanatban a kis emberke már trancsírozta a dobozt és foghíjas szájacskájával majszolni kezdte a díszes börtönéből kiszabadított desszertféleségeket. Az első darabot még abban a minutumban lekényszerítette a garatán, de a másodikat „jossz a csoki" jelszóval visszahelyezte a díszdobozba és az egészet úgy, ahogy volt, lehelyezte a sarokba, ahová őt állítják, ha rossz fát tesz a tűzre. A kis ünnepelt spontán bírálata után felvettem a dobozt és a következőket olvastam a ráragasztott címkéről: „Szavatossági idő 90 nap. VI. 1-től VIII. hó 31-ig 45 nap." Ennyit és nem többet. Ebből azonban nem derül ki, hogy melyik évről van szó, és az sem, hogy ami odafelé 90 nap (helyesen), az a végén miért 45 nap (helytelenül). Ezzel szemben a doboz tartalmát mustrálgatva, rádöbbentem, hogy a gyerek megállapításai még egy felnőttnek is dicséretére válnak, mert hiszen a díszskatulyázott desszertek repedezetten, megszürkülve, keményen ellenálltak mindenféle rágási műveletnek. Másnap, ezt a jobb sorsra érdemes skatulyát a benne levő finomságokkal együtt elvittem a gyártó vállalathoz, ahol a rábélyegzett gyári rejtjelekről rögtön megállapították, hogy az áru szavatossági ideje már régen lejárt. Azt is megállapították, hogy ez a kényes portéka a kereskedelem jóvoltából valamelyik kirakatban napszúrást kapott. A napszúrta dísz „Hattyú" helyett kaptam egy újat, de mégis keserű szájízzel hagytam el a gyárat, mert a tekintélyemen esett csorbát otthon már nem tudom kiköszörülni.

(bernáth)

Szombathelyi sóhaj

A szombathelyi szurkolókról
Írva, a tollam szinte reccsen:
Almával dobták szemen, hallom,
A játékvezetőt egy meccsen.

Almával dobni meg a bírót,
Jól kezdik itt a futballt idén,
Rossz rágondolni, mi lesz nyáron,
Hogyha jön majd a dinnyeidény.

Hidvéghy Ferenc

160 millió ujjlenyomat

J. Edgar Hoover, az amerikai FBI (magyarul Szövetséges Nyomozó Iroda, németül Gestapo) vezetője nyilatkozatában büszkén kijelentette, hogy 160 millió ujjlenyomat áll az intézet rendelkezésére.

Nem volna könnyebb nyilvántartani azokat, akiknek nincs ujjlenyomatuk?

Egy gyógyszertárban

Erdei Sándor rajza

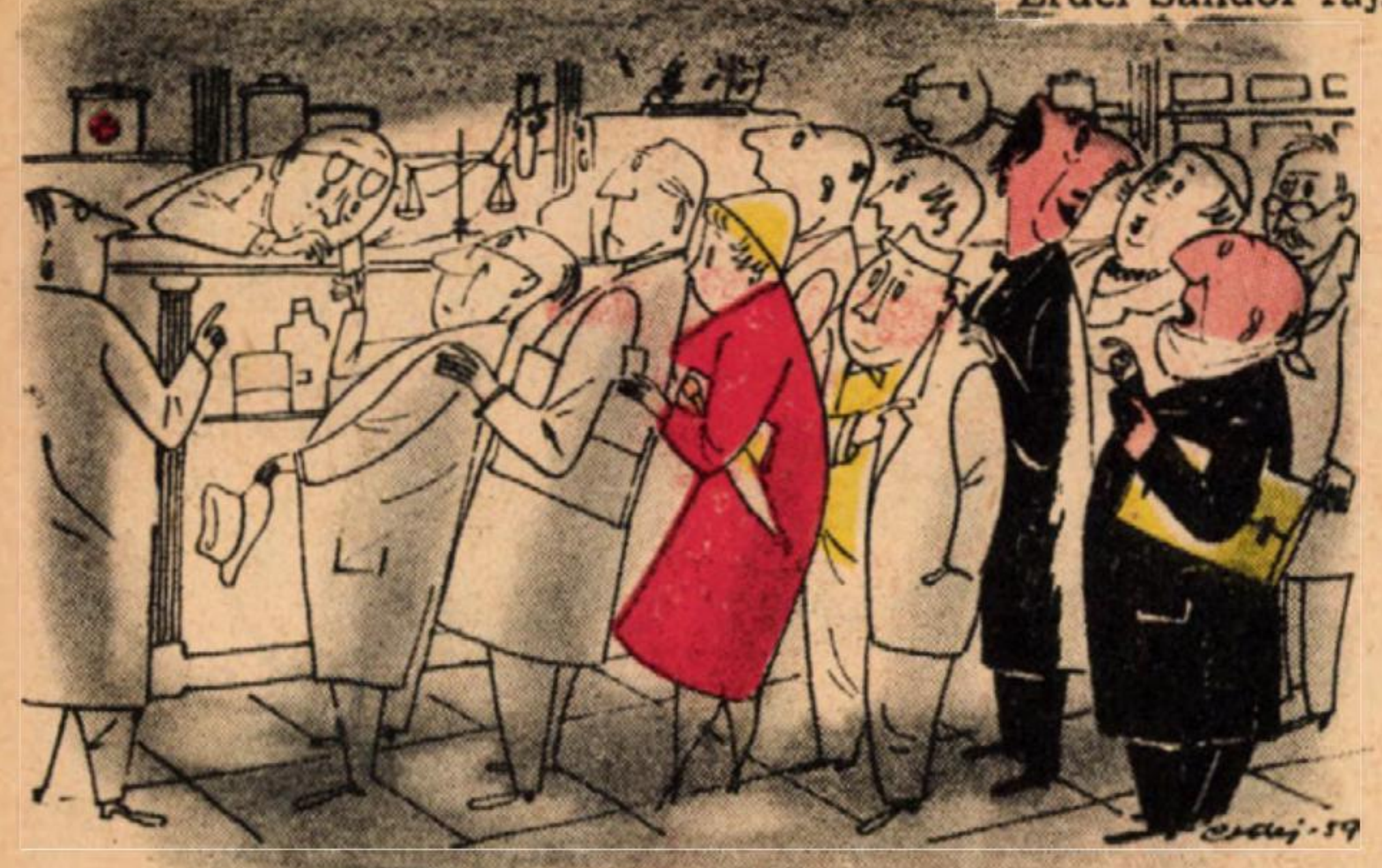

– Ön hol szerezte az influenzát?
– Itt a patikában!

Nyűgös asszonyka

Vasvári Anna rajza

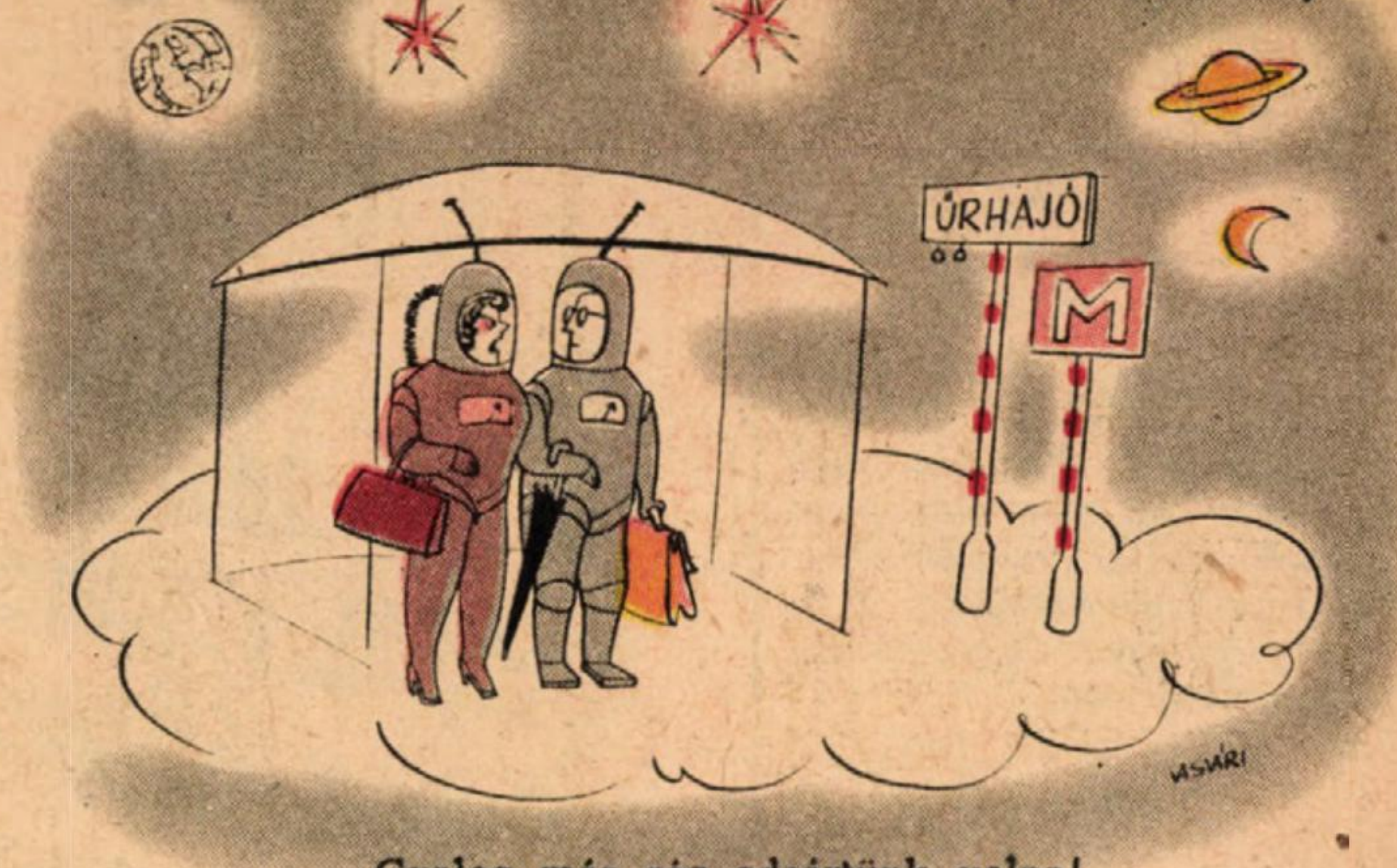

– Gyalog már rég odaértünk volna!...

Megesik néha

Várnai György rajza

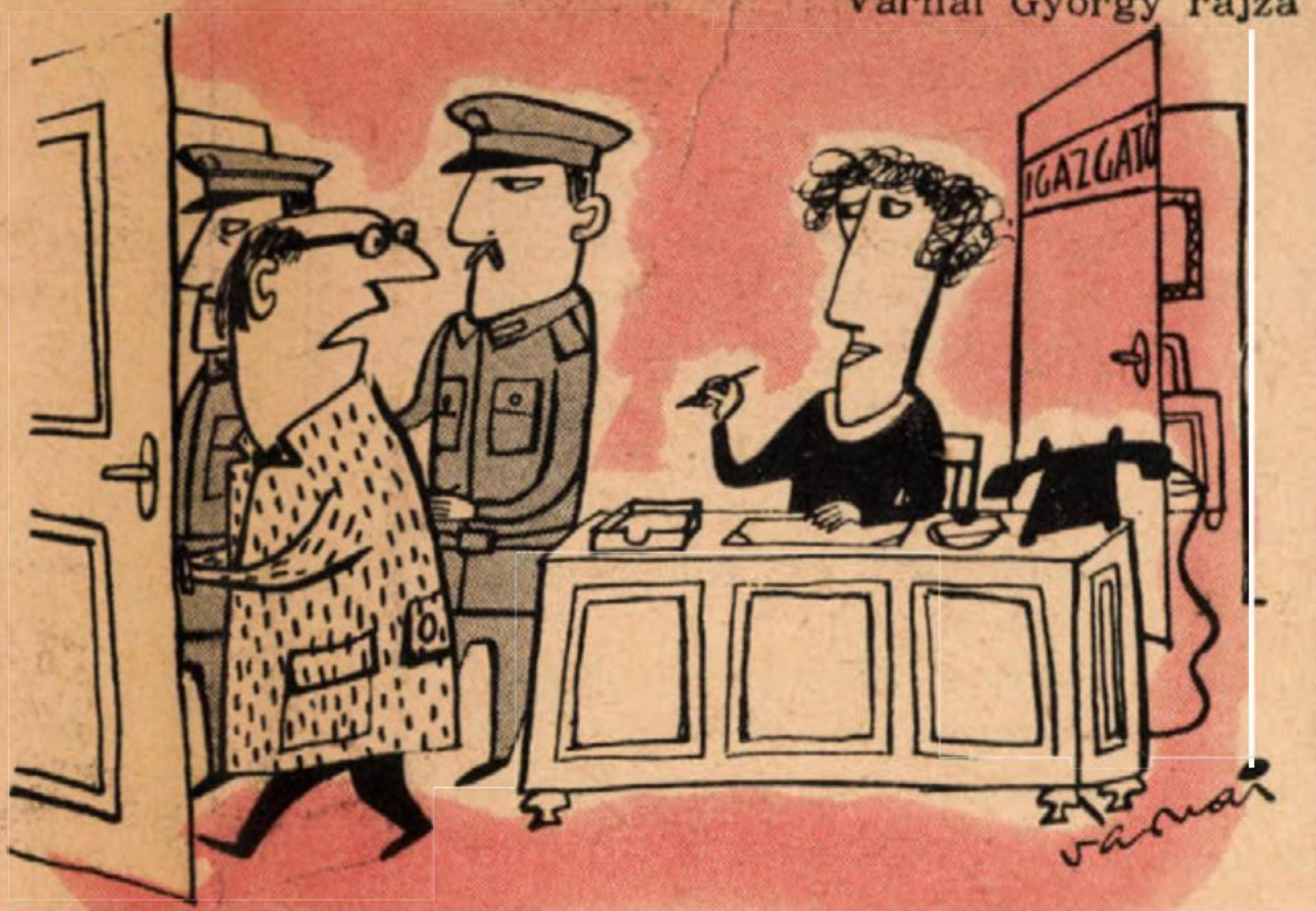

– Ha keresnek, körülbelül öt évig házon kívül leszek!

Itt a magasnyomású fazék!

(De a háziasszony nem olvasta el a használati utasítást.)

Toncz Tibor rajza

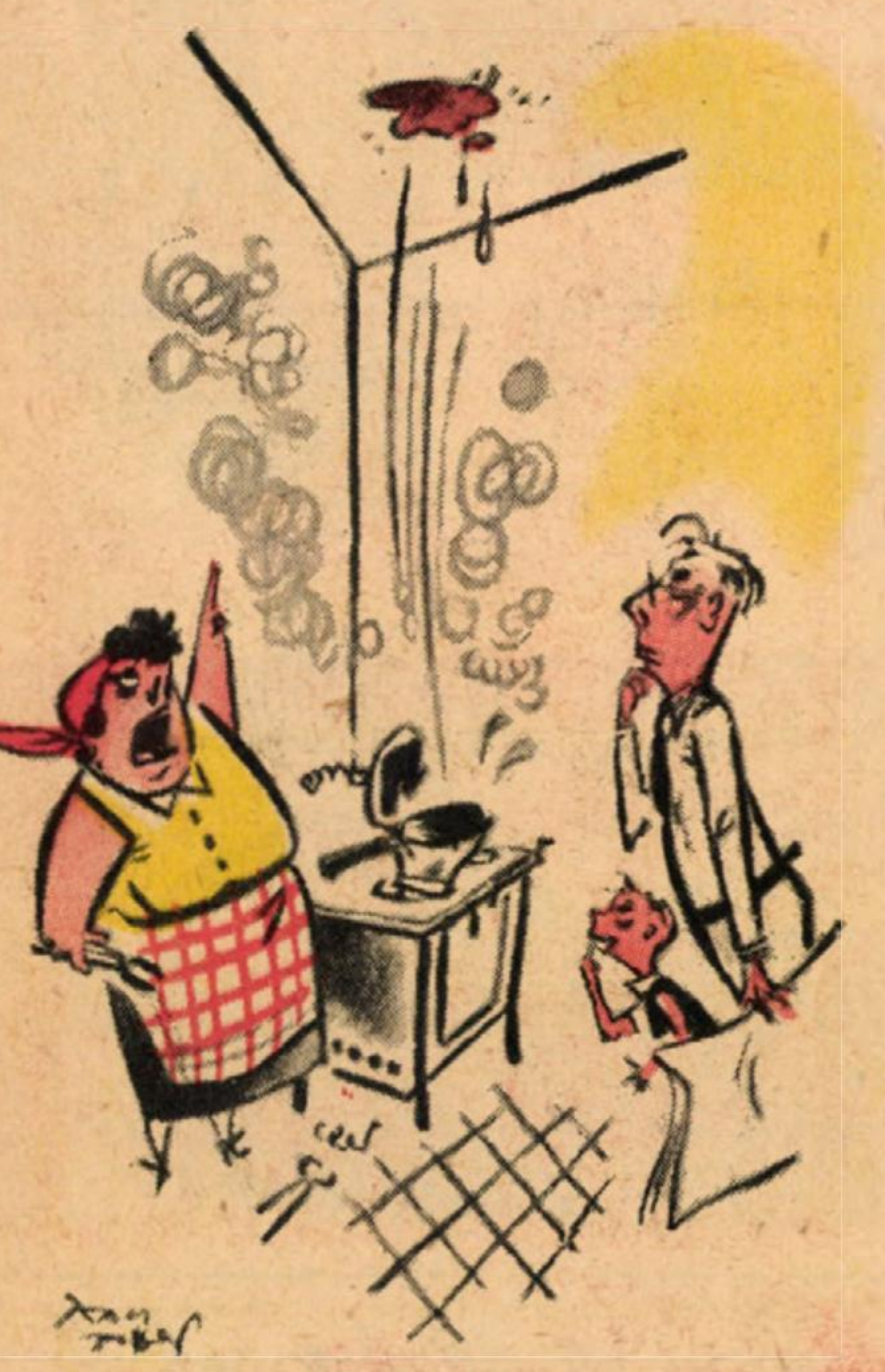

– Ede, hozd a létrát! Fent eszünk!

Függőágy

Gerő Sándor rajza

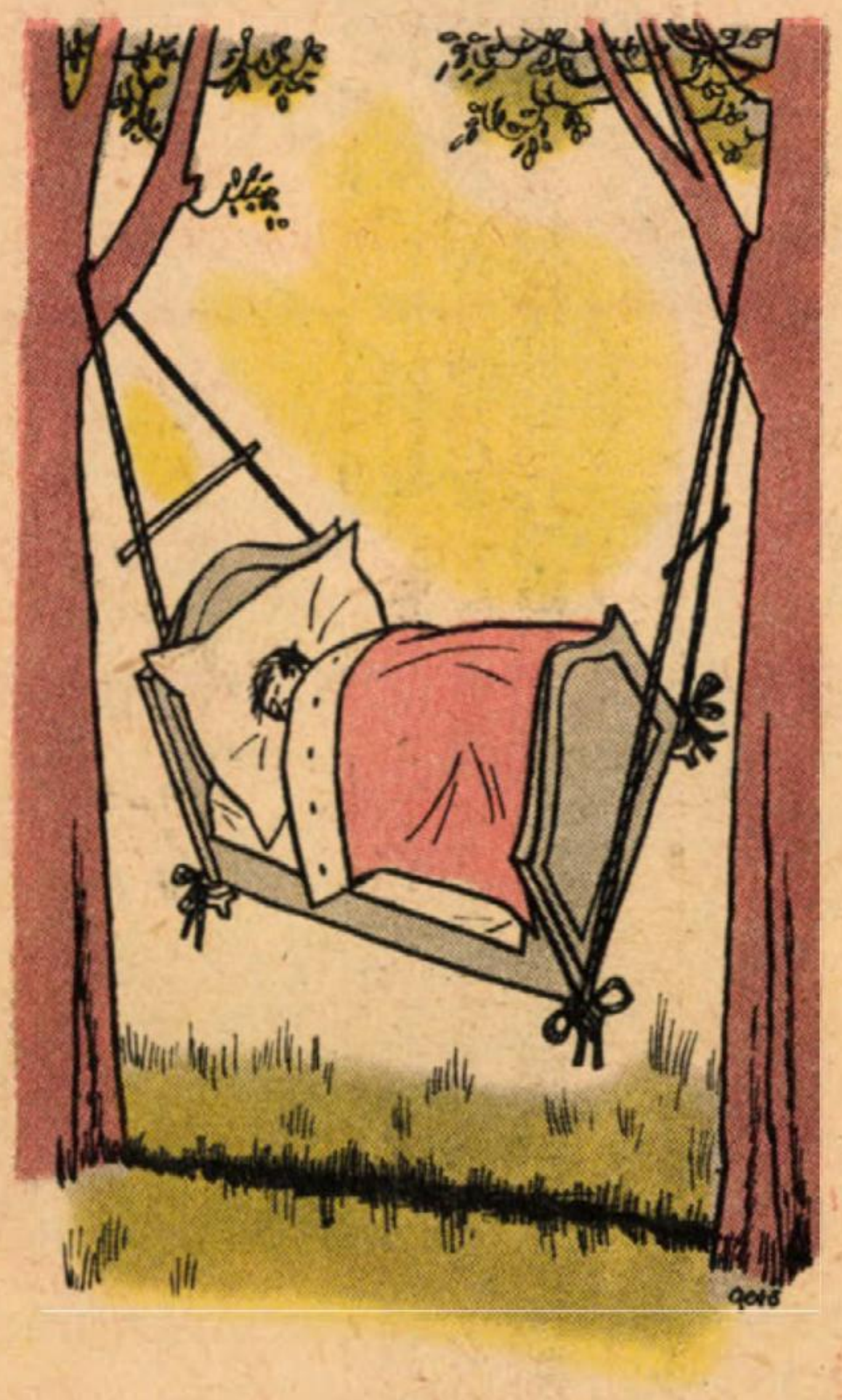

RÁGÓGUMI

Ülök a kávéházban. Előttem papír, ceruza. Merengek. Velem szemben egy magányos férfi ül és rágógumit rág.

Egy pillanatra rajta felejtem a tekintetem. Mulatságos látvány: az alsó állkapcsa balra-jobbra mozog, a bajusza hullámzik, és a szája bizonyos időközökben kinyílik, mintha azt mondaná: hamm!

A papír fölé hajolok, megpróbálok dolgozni. A következő percben azon kapom magam, hogy ismét a szembenülő férfit nézem. Csodálatos, az egész arca dolgozik: a szemgolyói ide-oda gurulnak, a szája és az orra körül ráncok futkároznak és az ádámcsutkája nagyokat ugrik.

De miért nézem én ezt az embert?

Nem nézem.

Muszáj nézni. Most a bal pofazacskójában van a rágógumi. A feje balra billent, a szemgolyója is balra gurult. A nyelve olykor kiesik a szájából, de rögtön visszahúzza. Orra humorosan gyűrődik. Füle mozog, mint a nyúlé.

Miért néz engem ez a pacák?

Fáradhatatlanul rág. Ennyi idő alatt már egy drótkötelet is átrághatott volna. Rág, rág s közben fintorokat vágva bólogat. Aztán csücsörít felém, majd nagyra kitátja a száját, mintha be akarna kapni, végül lehunyja a szemét és csak az orra táncol az arca közepén.

Juszt sem nézek oda. Balra tőlem egy huncutkás, griberlis, szép szőke nő ül. Azt fogom nézni, sokkal kellemesebb látvány.

Érzem azonban, hogy a gumit rágó férfi fixíroz. Oda kell néznem. Megbűvölten figyelem az állát. Le-fel, le-fel, le-fel. Ein-zwei, ein-zwei. Az ütem egyre gyorsabb. Szuszog, mint egy gőzmozdony. A szeme kidülled. Arcvonásai összezavarodnak. Az állkapcsa félelmetesen előreugrik, a bajusza felrohan a homloka közepére, a szemöldöke lecsúszik a szája fölé, s az orra, mint egy mutató, hol balra, hol jobbra mutat.

Ebbe bele lehet bolondulni. Lehunyom a szemem, de akkor is látom az illetőt: nincs szeme, nincs füle, nincs orra, csak állkapcsa van és ez az állkapocs zörögve, ropogva, recsegve rág, rág, rág. És aztán egyre közelebb jön felém, egyre közelebb...

Ez borzasztó! Inkább nézem.

Mi történt? A rágógumi egy része ráragadt a mandulájára. Fejét hátrahajtva, rémülten kotorászik nyelvével a torkában. Nyakán kidagadnak az erek. Hörög. Homlokáról csurog a verejték, de még mindig rág.

Mikor hagyja abba? Már nem bírom sokáig.

Hirtelen egy barátom ül le az asztalhoz. Szemrehányó hangon megkérdi:

— Mi az, te rágógumit rágsz?

Ijedten megfogom az állkapcsom. Mozog. Balra-jobbra. Rágok. A szám szabályos időközökben kinyílik. Elkaptam az illetőtől a rágást. Segítség! Nem tudom abbahagyni!

M. Gy.

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

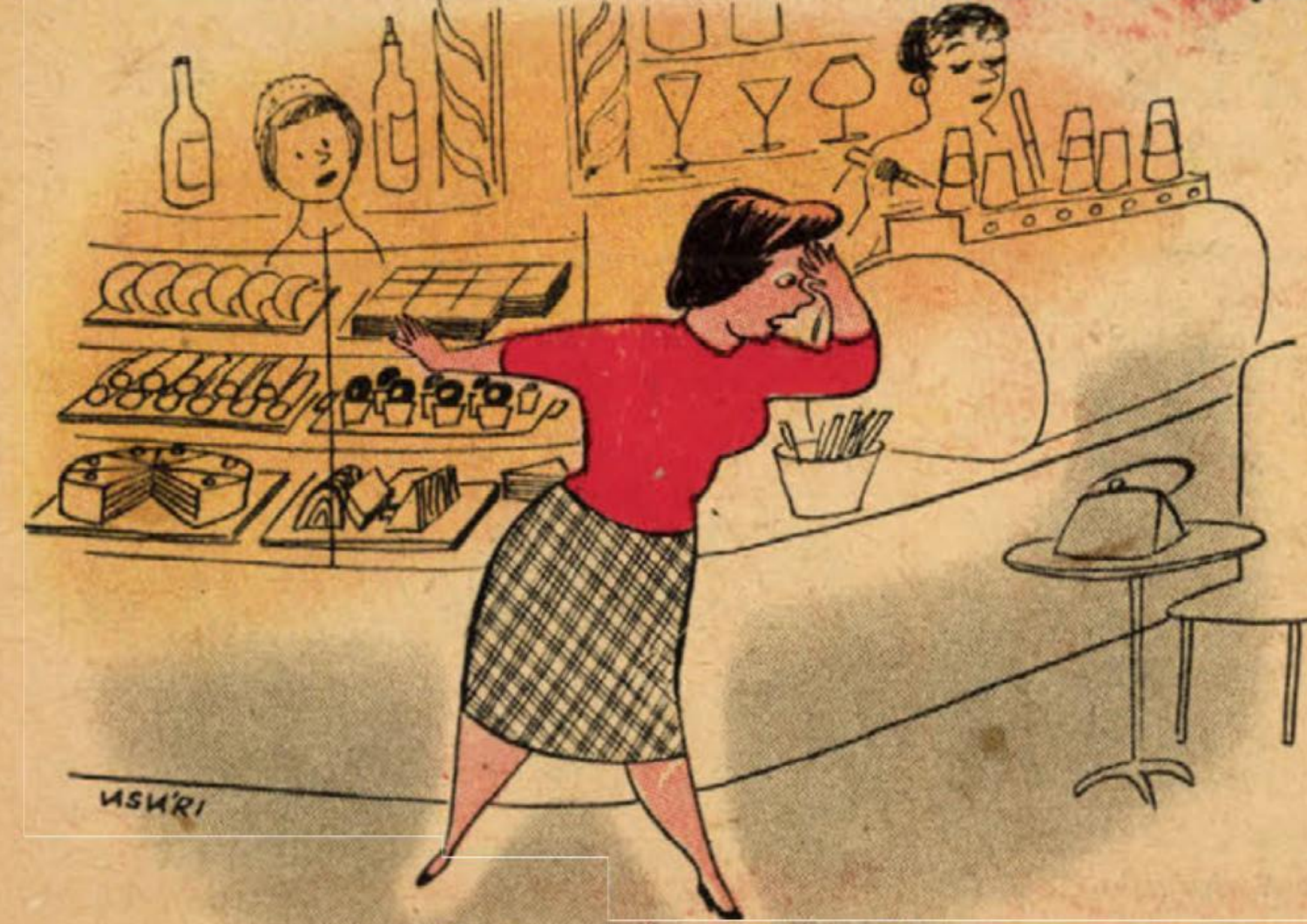

– *Csak* egy kávét kérek!...

Az örökös

Várnai György rajza

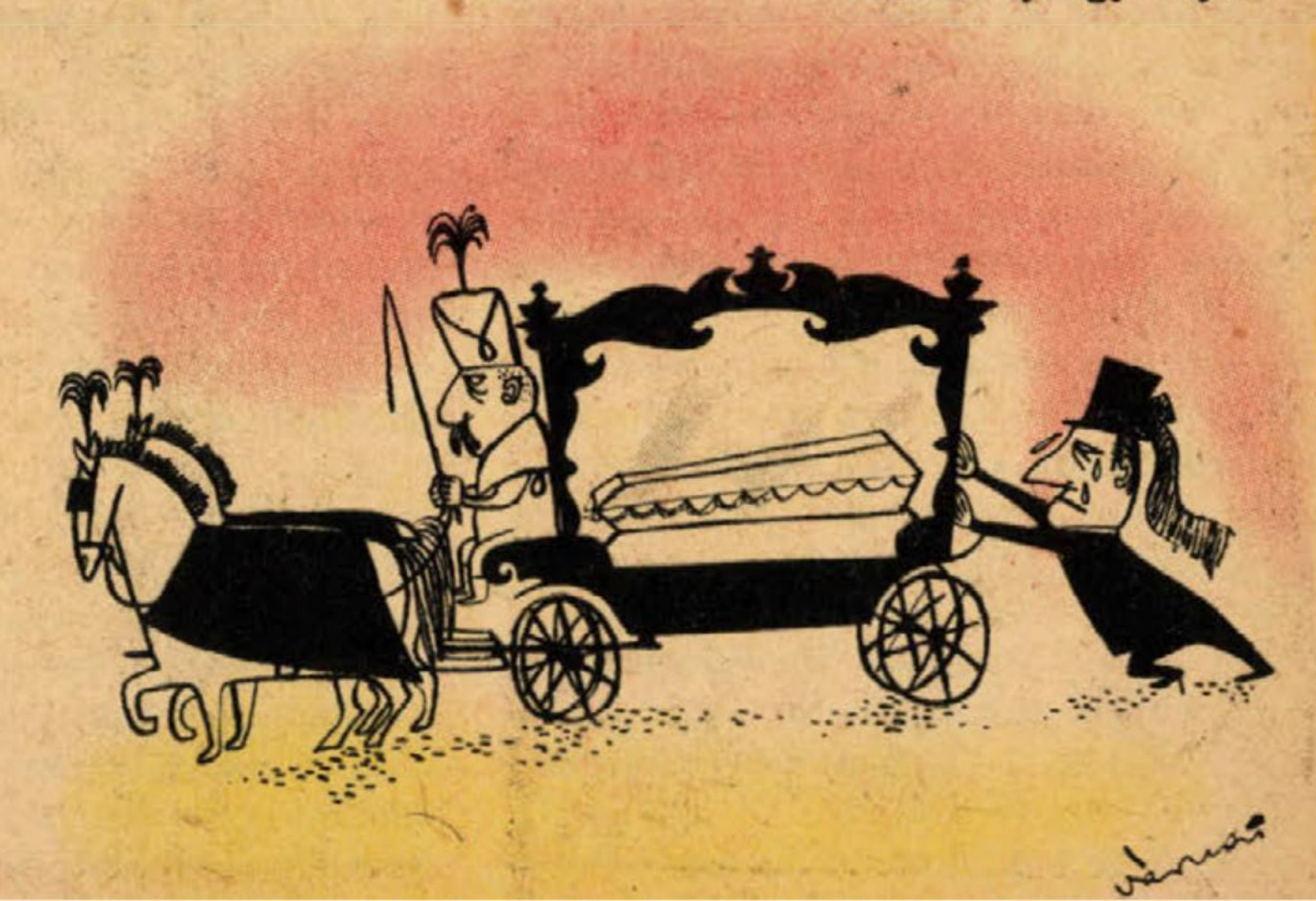

Vagy van egyenlőség, vagy nincs

Szűr-Szabó József rajza

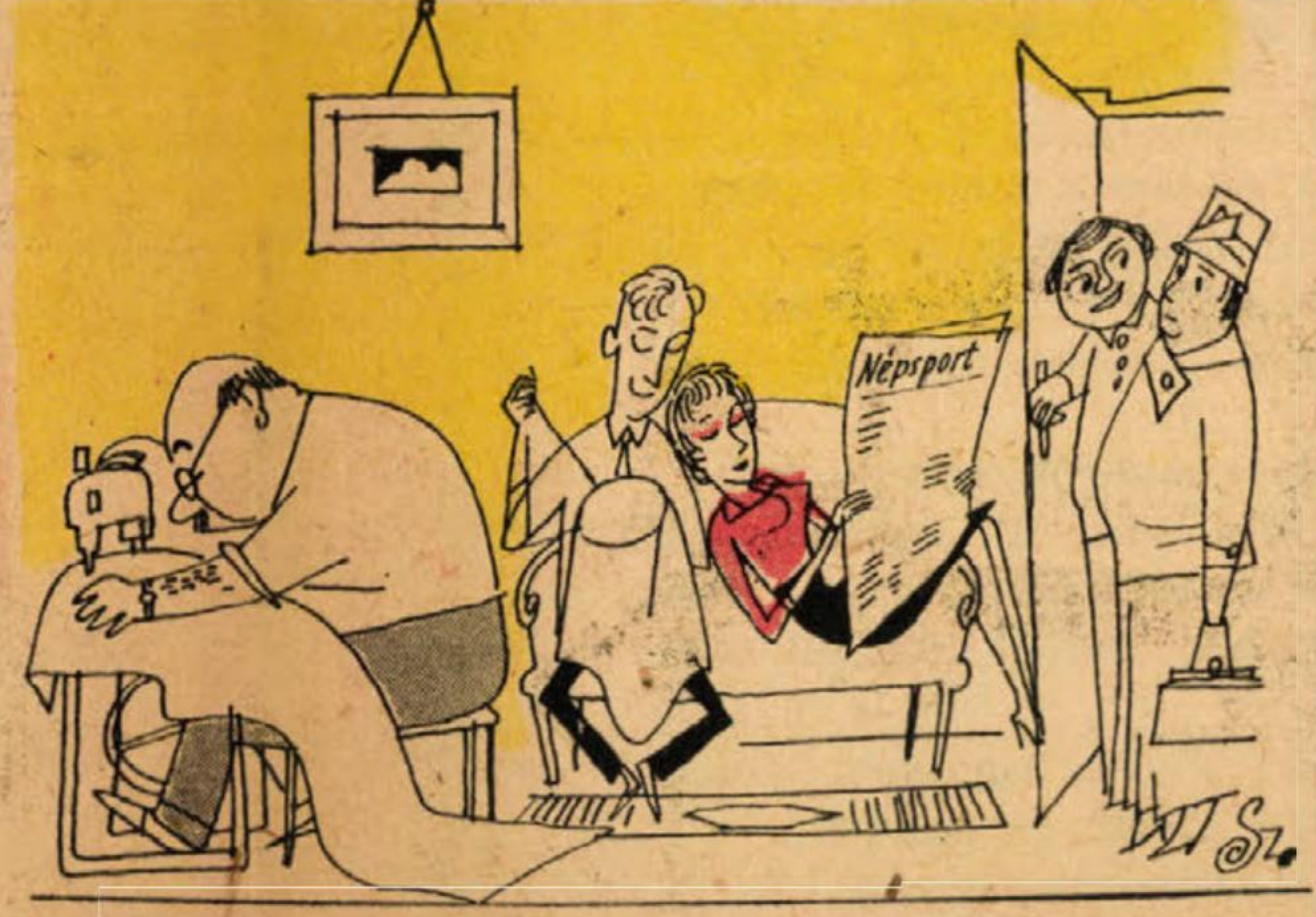

– A fiam nősül, és most varrja a férjem a kelengyéjét

Pesti színházműsor

Sándor Károly rajzai

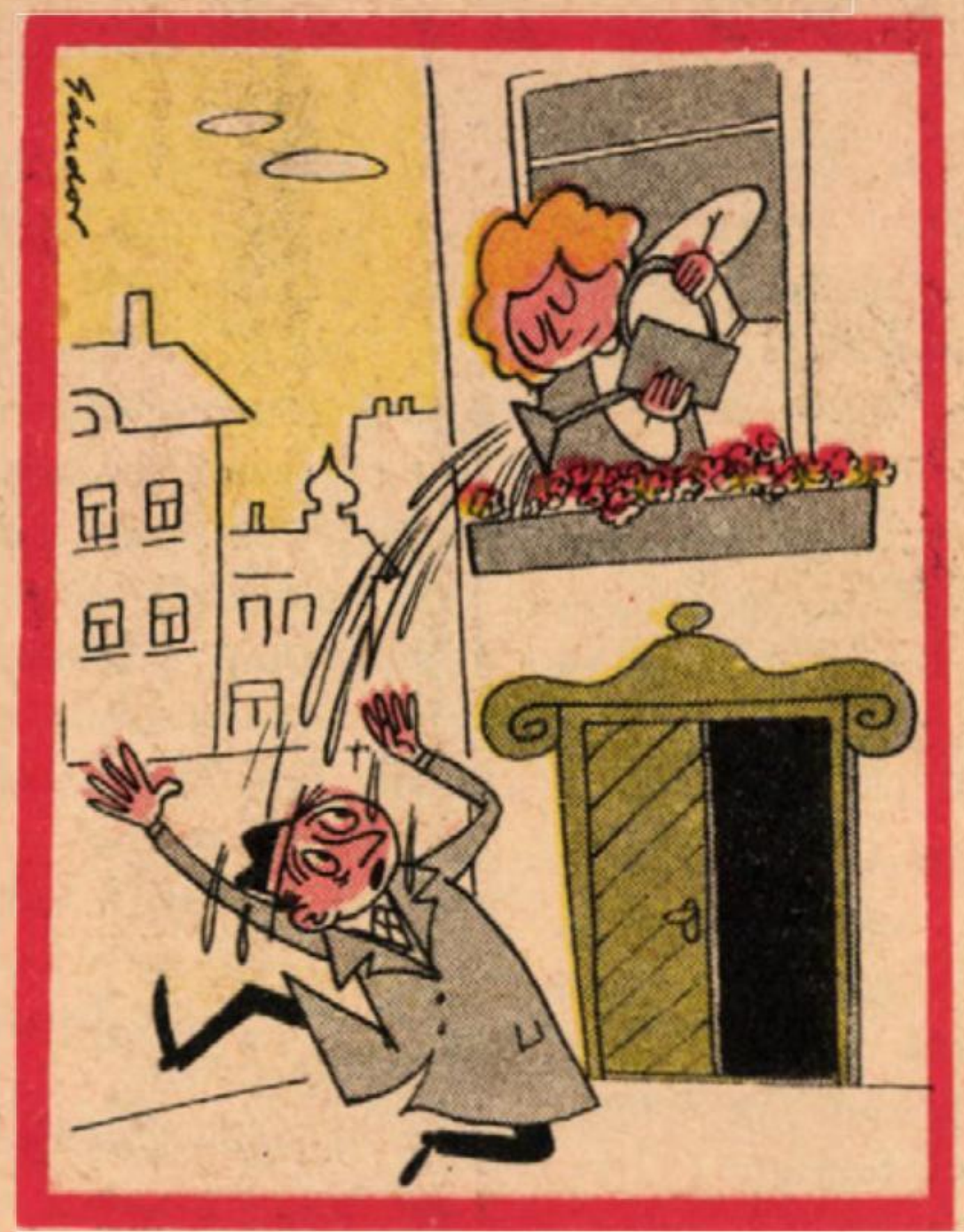

Az esőcsináló

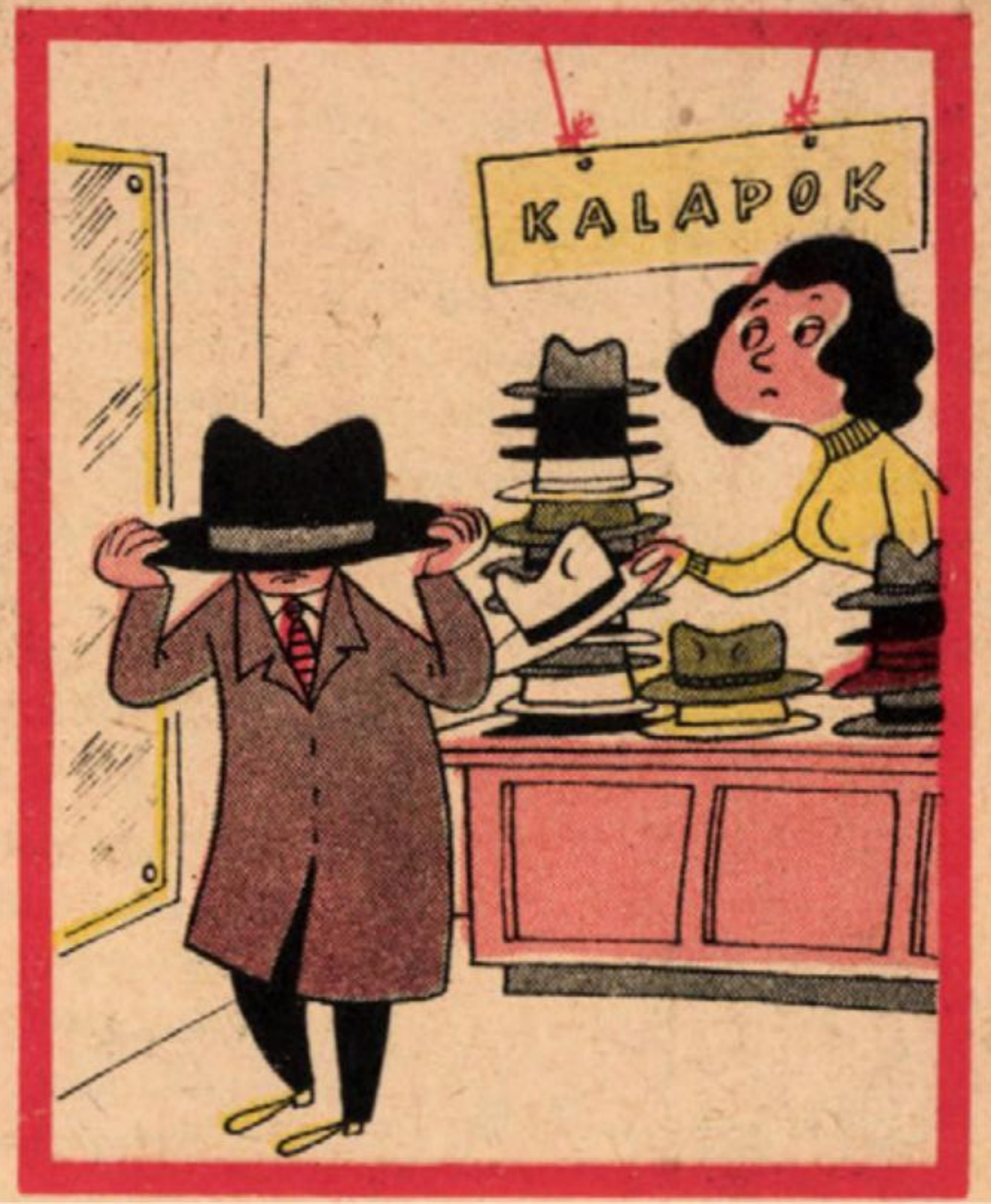

Nem az én fejem

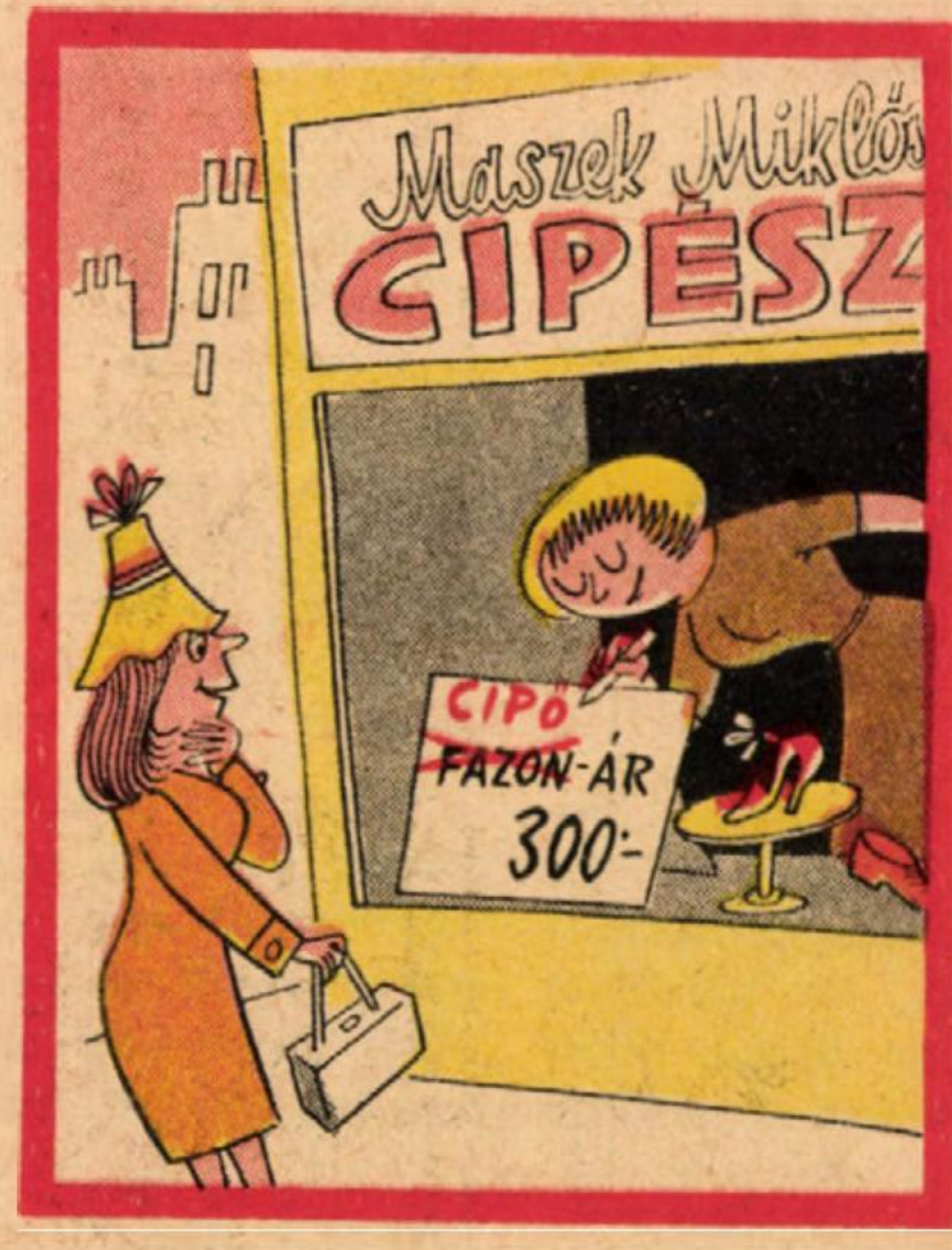

A csodálatos vargáné

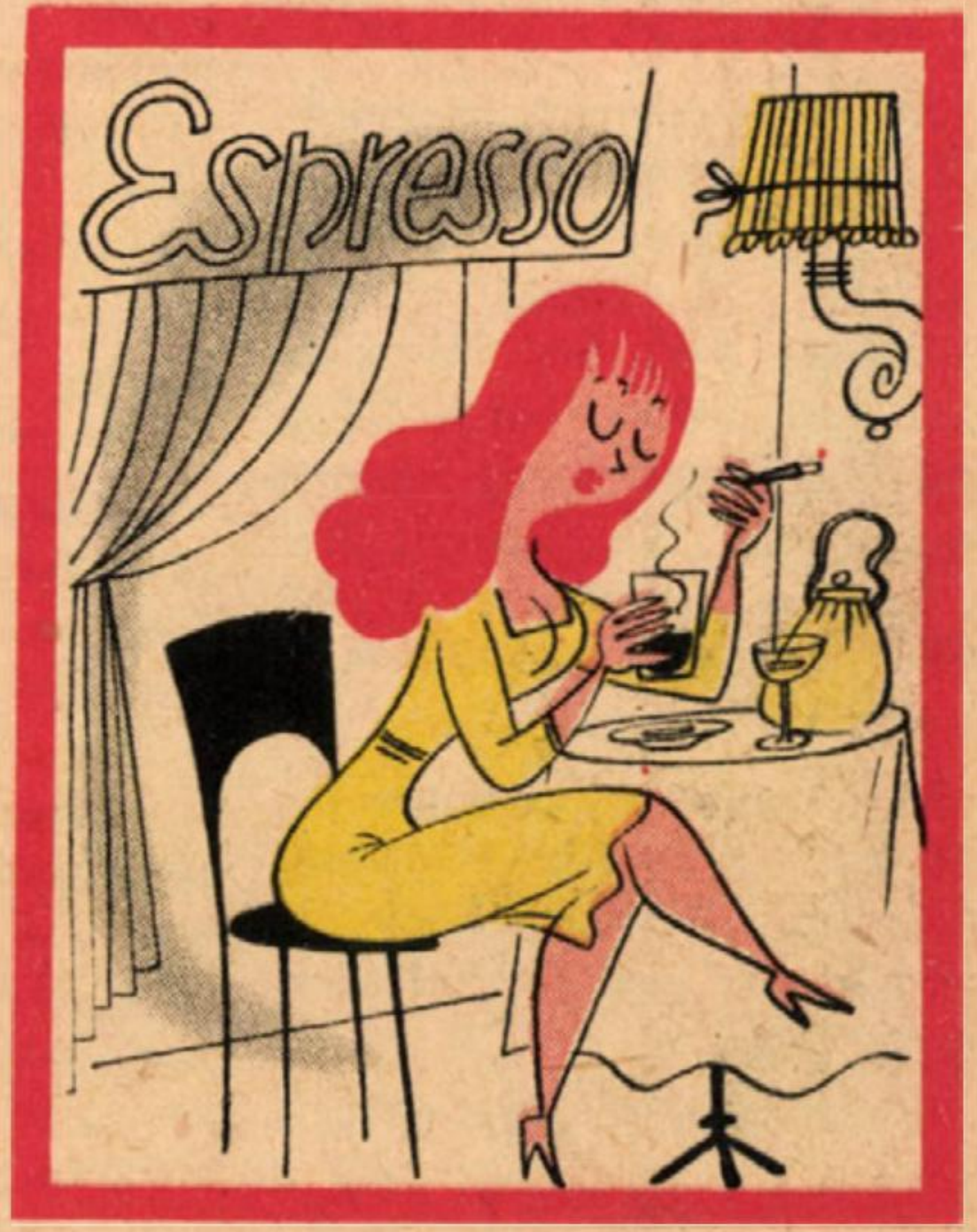

Vörös és fekete

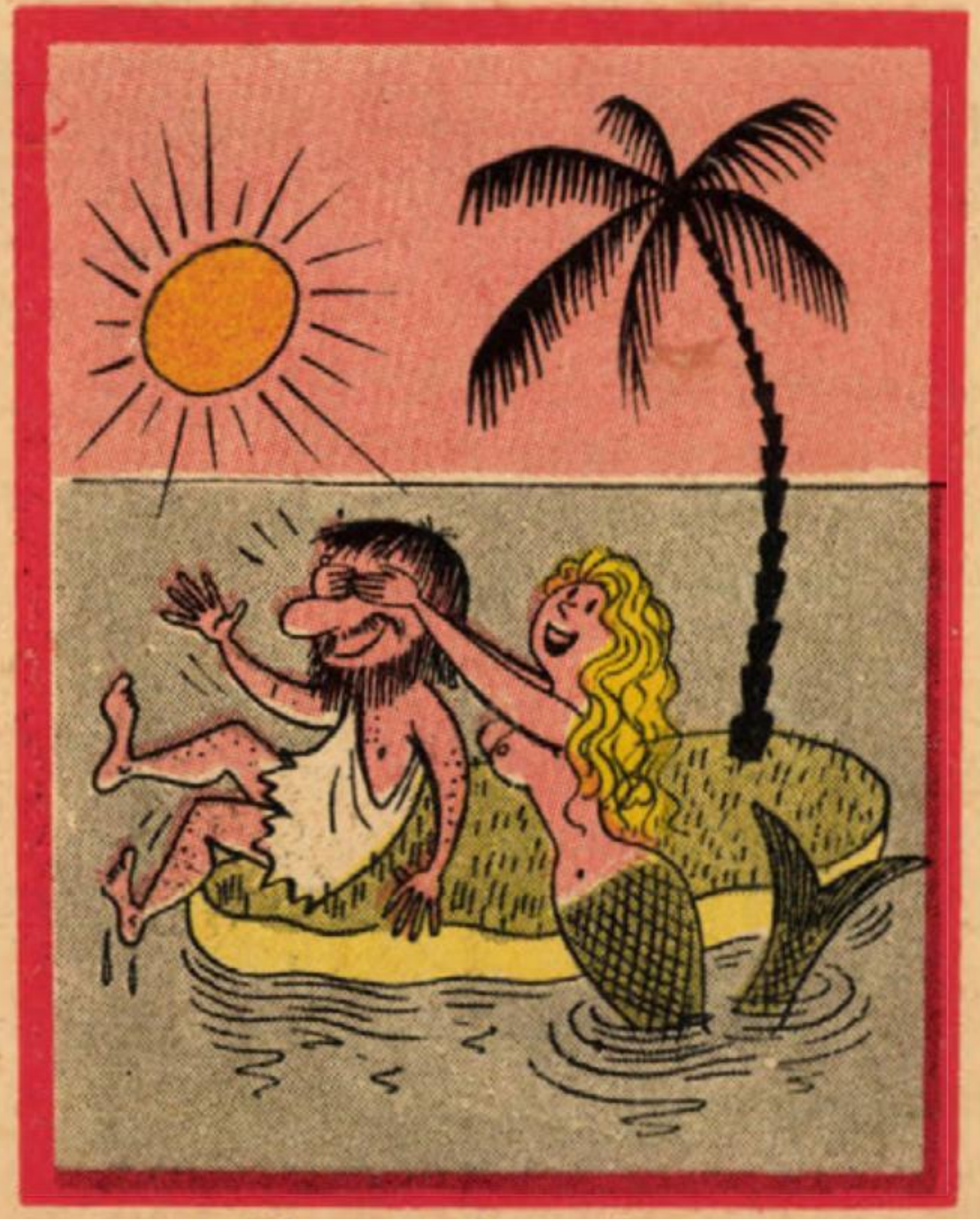

Idegen nő a szigeten

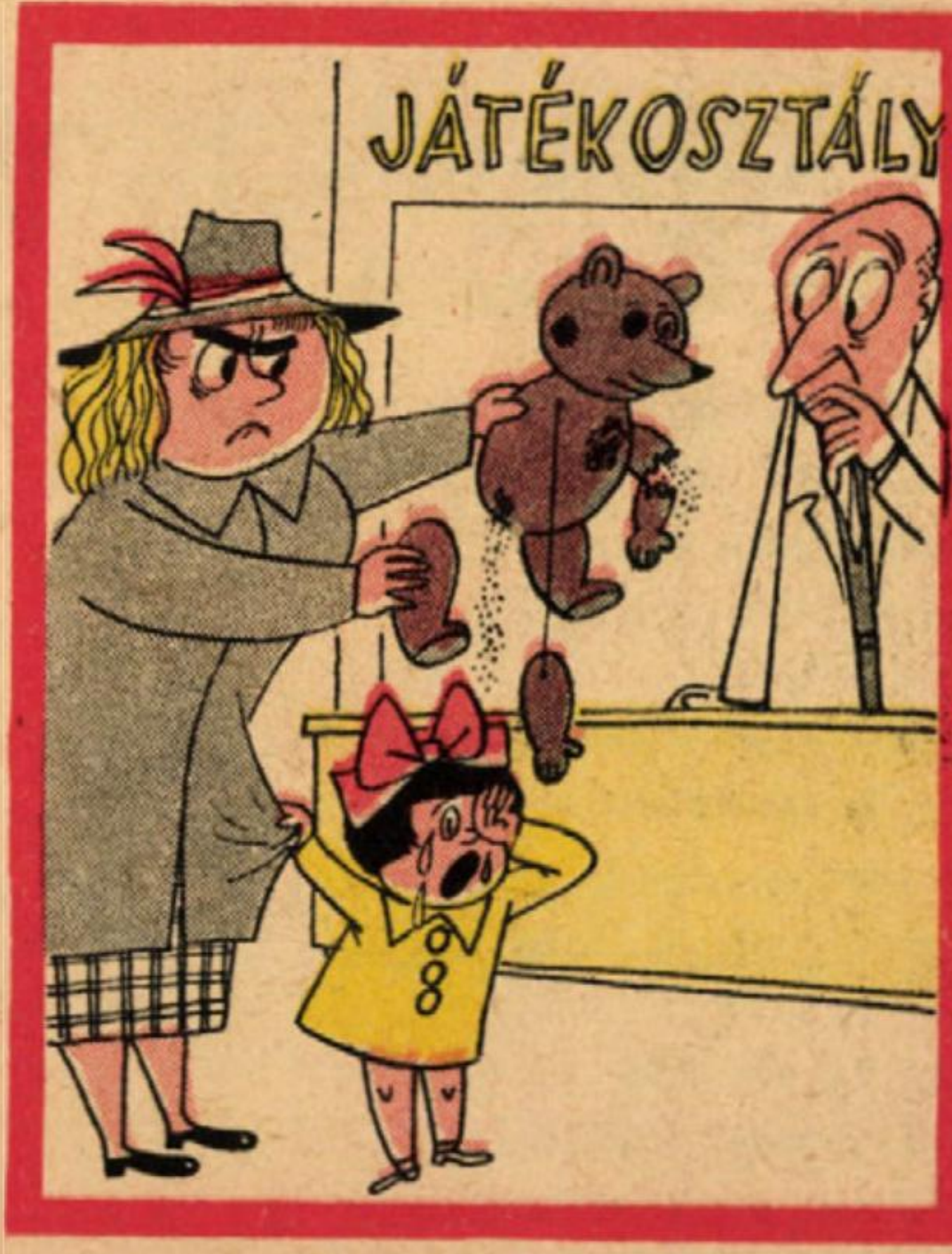

Nem gyerekjáték

SzMÉH

A szellem emberei már régóta nehezményezték, hogy a szellemi melléktermékek és hulladékok gyűjtésére még nem alakult semmilyen vállalat, holott — különösen egyes írók, művészek és tudósok jóvoltából — az évek sora alatt igen sok szellemi melléktermék és hulladék felhalmozódott a kultúra különféle fellegváraiban. Éppen ezért örömmel fogadta minden érintett szellemi alkotó a SzMÉH, azaz a Szellemi Melléktermék és Hulladékgyűjtő Vállalat megalakulását.

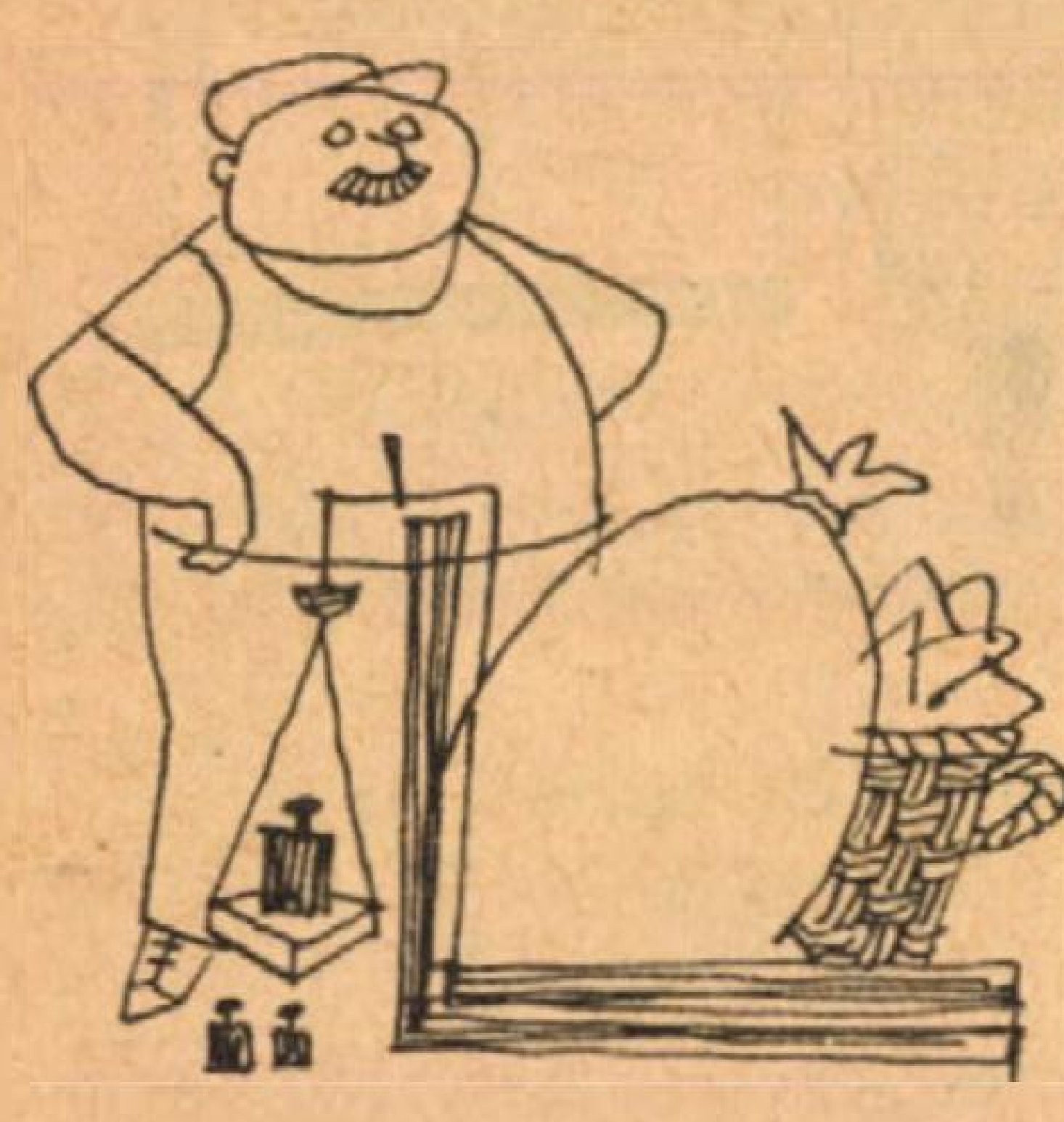

Én az intézmény létrejöttéről úgy szereztem tudomást, hogy egy szürke hajnalon a legszebb álmomból éktelen csöngetés vert fel. Kiszaladtam ajtót nyitni, hát a folyosón vagy egy tucat markos ember állt, mindannyi üres zsákkal a kezében. A legelöl álló udvariasan megbillentette sapkáját és így szólt:

— Jóreggelt kívánunk... Ide küldtek az író elvtárshoz, mert úgy mondták, hogy itt nagyon sok szellemi hulladékanyag lesz...

Elsápadtam a méregtől, s mindjárt tudtam, hogy csak a konkurrens humorista: Savanyú Márton küldhette ide ezeket az embereket. De mivel az esztendők alatt néhány mázsányi szellemi melléktermékre valóban szert tettem, a SzMÉH-embereket bevezettem szobámba. Mielőtt azonban hozzákezdtünk volna a pakoláshoz így szóltam:

— Várjanak csak egy kicsit... Kiválasztom még azokat a műveimet, amelyek nem érdemlik meg, hogy a SzMÉH-hez kerüljenek...

Így guberáltam ki műveim halmazatából egy kétsoros bökverset és egy aforizmát. (Az aforizmáról később kiderült, hogy azt nem én írtam, hanem Bernard Shaw.)

Ezekután intettem az embereknek:

— Mehetünk.

A SzMÉH-átvevőhelyen az alkotó értelmiségiek hosszú sorban várakoztak már, s azzal töltötték el az időt, hogy azon vitatkoztak: melyikük zseniálisabb? Egyszerre csak elöl nagy kiabálás hallatszott, és egy borzasfejű művész-külsejű embert láttam ágálni:

— Ezért a képért merészel maga két forintot ajánlani? — kérdezte. — Tudja, hogy én hat esztendeig dolgoztam ezen a képen?

— Éppen erre való tekintettel adok a képéért két forintot — válaszolta szárazon a SzMÉH-átvevő — különben nem adnék érte ötven fillért se... És különben is, nekünk rizikónk van a dologban kérem, mert mire lekaparjuk és felhígítjuk a képe vásznára kent festéket, egy része a festéknek már kárbaveszett...

A festőművész elhűlt:

— Le akarják kaparni a képemről a festéket?! És miért?

— Szobafestési célra — magyarázta türelmesen a SzMÉH-átvevő, aztán a művész kezébe nyomott két forintot.

— Legalább három forintot adtak volna — sóhajtott önérzetesen a művész, aztán megindult hazafelé azzal a tudattal, hogy megint megkereste az aznapi ebédre valót.

Végre én is sorra-kerültem. A SzMÉH-alkalmazott rámnézett:

— Neve? — kérdezte.

— Még nincsen. — Válaszoltam szerényen. — Tíz év óta kezdő selejtgyártó vagyok.

— Nem tesz semmit — mondta a SzMÉH-es — azért túltehet sok régi selejtgyártón is.

Aztán egy nagyot füttyentett, amikor meglátta, hogy mennyi hulladék-írást hoztam. Megtapogatta a muszklimat is és megkérdezte, hogyan tudtam rövid tíz év alatt ennyi selejtet összeírni?

— Szorgalmas voltam — válaszoltam röviden és velősen, s nem minden büszkeség nélkül.

Megmérték a hulladék-anyagomat: csaknem hetven kilót nyomott a papír. A SzMÉH-ember közölte velem, hogy tizenöt forintot kapok a tízévi termésért, s a SzMÉH-esek már-már vitték is volna műveimet a papír-zúzdába, amikor egyszer csak a hátam mögül rohant felénk valaki és ezt kiabálta:

— Várjanak!... várjanak!... Ne vigyék még el!...

Nekem hirtelen nagyon dobogni kezdett a szívem. Nem volt kétséges egy percig sem előttem, hogy — ha az utolsó pillanatban is —, de most végre fölfedeztek! Bizonyára egy könyvkiadó vezetője rohant ide, mert megtudta, hogy műveim a SzMÉH-hez kerülnek, s most meg akarja menteni munkáimat az örökkévalóság számára.

Végre odaért az ember — alacsony volt és vörös a szaladástól — és hozzám fordult:

— Ne adja el a műveit ilyen olcsón!... Én húszat adok érte...

Megtántorodtam:

— Húsz millió forintot?

A vörösképű eltátotta a száját:

— Húsz milliót?... Nahát... No, annyit azért nem... De kap tőlem húsz fényes, csengő egyforintost...

Aztán magyarázólag hozzátette:

— Gyümölcskereskedő vagyok. Staniclinak kellenek a művei...

S gyorsan leszámolt a kezembe húsz darab egyforintost.

— No — gondoltam magamban — így már mégiscsak jobban meg vagyok fizetve.

Szilágyi János

Borzalmak éjszakája

A fekete éjtszakában
Fáradt vándor ballagott,
Viharfelhők mögé bújtak
A reszkető csillagok.

S egy ódon várkastély előtt
Esni kezdett hó és jég,
Ide tért a fáradt vándor,
Messze volt a falu még.

A sötétben egy teremre
Nem sokára rátalált.
Lepihent a sarokban és
Bámulta a vad homályt,

Egyszerre úgy éjfél körül
Egy szörnyű hang felrikolt
Tán a várúr megholt lánya,
Kit egy lovag elrabolt.

Lánc csikorgott, egy hang morgott,
Menekülni kellene,
Itt kísért a folyosón az
Elhunyt várúr szelleme.

De a szörnyű borzalomtól
Még moccanni sem tudott,
Igy mult el a rémes éjjel,
Mig lassan kivirradott.

A vándor a szelid fényben
Körbejárt az udvaron,
Csodálta az ódon sáncot,
Fele ép volt, fele rom.

Régi múltról regélt a vár,
Mely műemlék számba ment,
Most döbbent rá, az éji nesz,
Rémes morgás, mit jelent.

Ezt olvasta egy szép táblán,
Mit kímélt az enyészet:
„Csirkeexport lerakat” és
Mangalica tenyészet.

Galambos Szilveszter

Álmodozás a piacok kiterjesztéséről

Schwott Lajos rajza

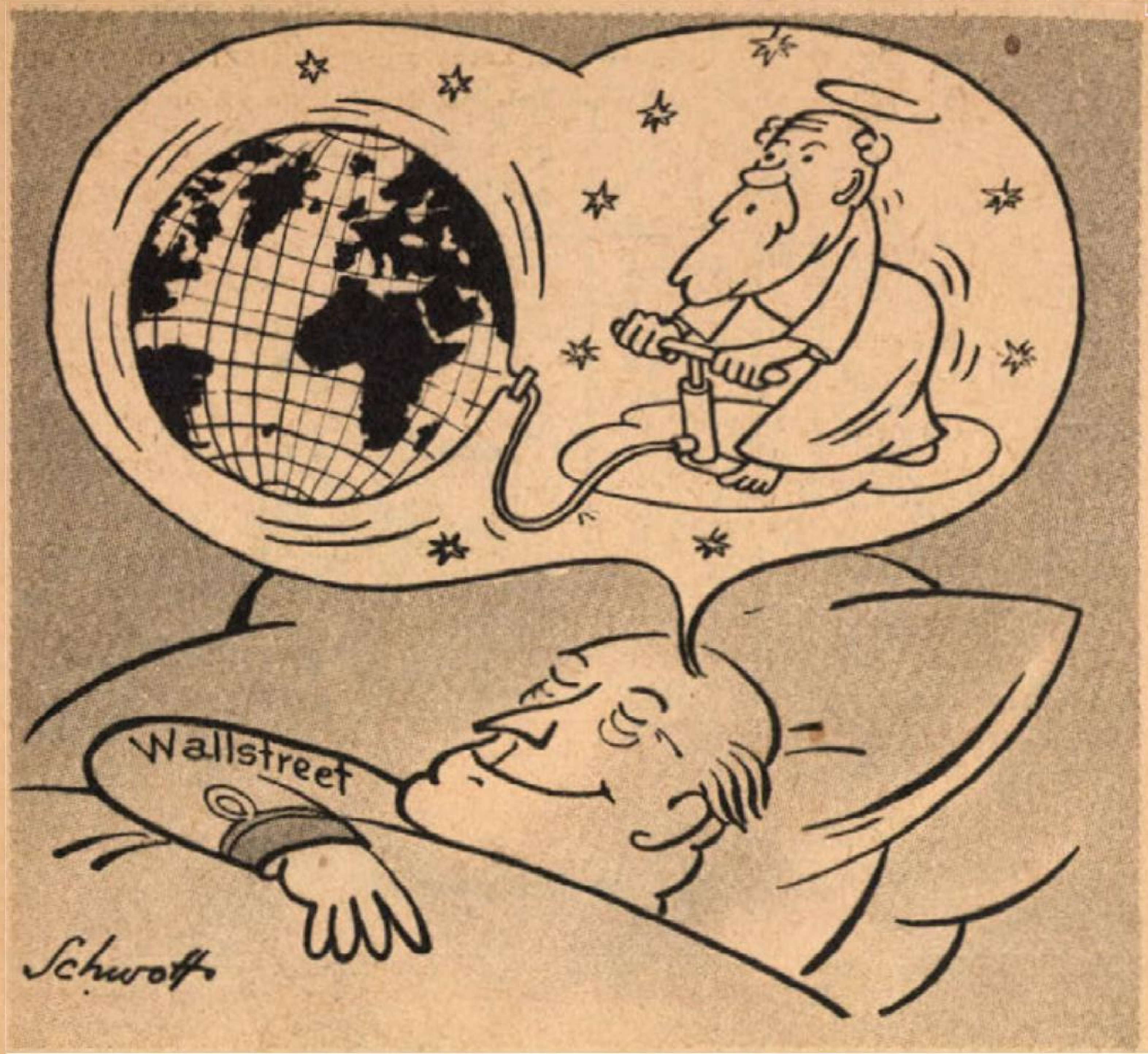

Kettes találat

Hegedüs István rajza

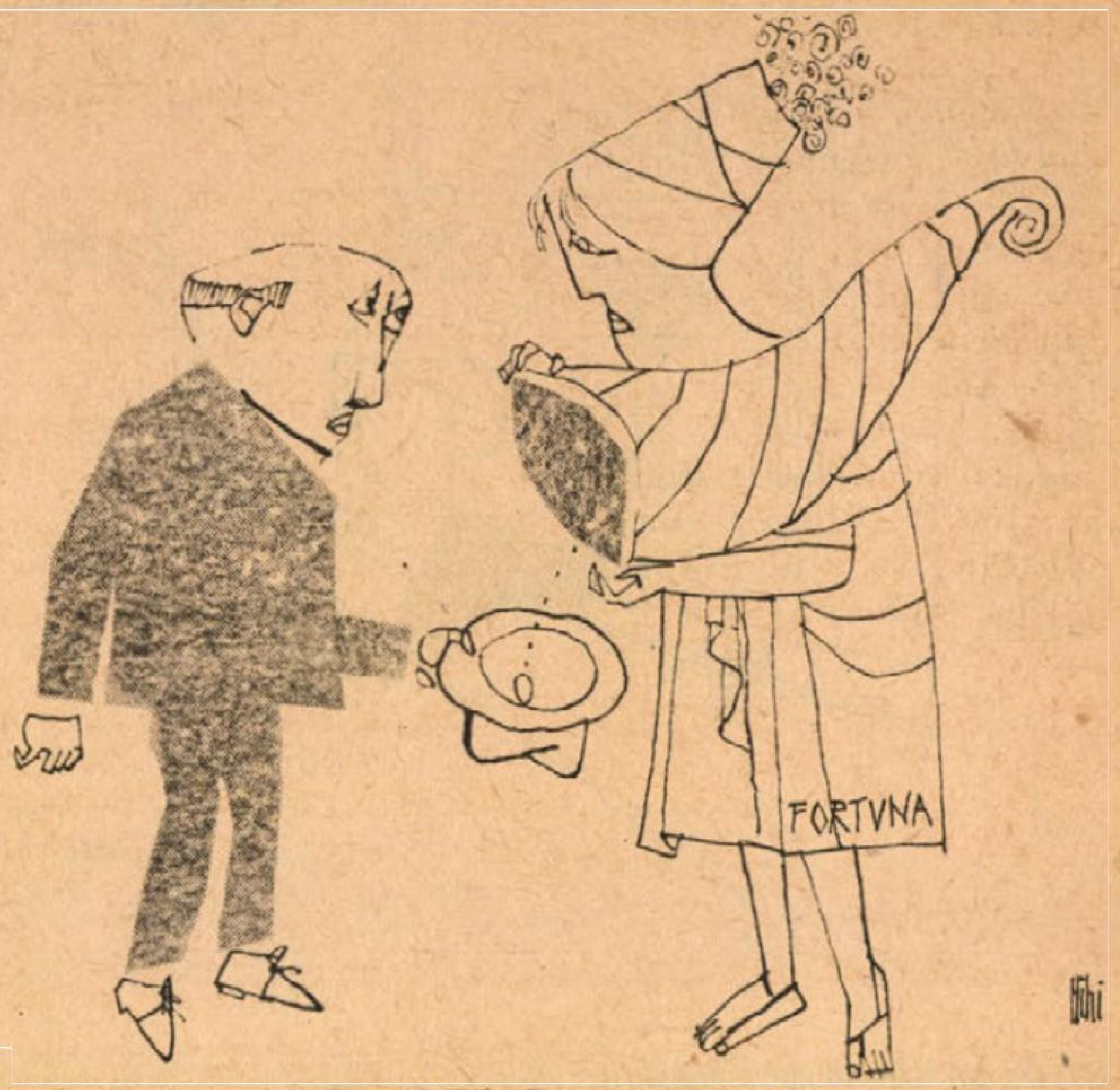

Ezt olvastam

Azt írja az *Élet és Irodalom* kritikusa Földes Mihály „Honvágy" című darabjáról:

„Földes Mihály... olyan helyzetet választott darabja témájául, amikor meztelenül mutatkozik meg a dolgok valódi értéke, amikor bizonyosan elválik a vér a víztől."

Elválik a vér a víztől? Ilyen szólásformát a magyar nyelv nem ismer, nem ismerhet, mert a természetben a vér a vízzel sohasem keveredik. A magyar azt mondja: „Elválik a sz... a májától." (Ez a disznóölésből vett szólásmód.) Tréfásan azt is mondjuk: „Elválik a vese a májától", s mondjuk azt is: „Vér nem válik vízzé."

Ez a három keveredett itt össze, nem a vér a vízzel.

A *Népszabadság* „A második család" című tárcájában olvasom:

„...mint amikor a világverő Napóleon valamelyik közkatonájának a mellére tűzte a „Pour le mérite" kitüntetést."

Napóleon ezek szerint ugyancsak ízetlen tréfát követett el. A „Pour le mérite" ugyanis nem francia, hanem porosz kitüntetés volt, melyet Nagy Frigyes alapított. Napóleon a „Becsületrend"-et alapította s nincs hírünk arról, hogy azt viszont a jóval előtte élt Nagy Frigyes valamelyik porosz katonának adományozta volna.

„Hol tévedett Verne Gyula?" olvasom a háromhasábos címet a *Magyar Nemzetben.* S mielőtt elolvasnám a cikket, már felelek is: Sehol.

Verne Gyula nem tévedett, nem is tévedhetett, mert ő bevallottan fantasztikus regényeket írt s nem is javasolta, hogy elképzeléseit valaki megvalósítsa. Verne vízióit az utókor nagyrészt valóra váltotta, s ez a francia író lángelméjére vall. De hálátlanok lennénk, ha *tévedéséül* rónánk fel azt, hogy nem mindenben váltak valóra látomásai.

Azt írja az *Ország—Világ* egy férfiolvasójának a szerkesztői üzenetben:

„Ön két évvel ezelőtt megismerkedett egy asszonnyal, és boldogságkeresésükben egymásra találtak: megszerették egymást. Önnek két gyermeke, felesége volt — erről ugyan nem beszélt —, az asszonynak pedig egy kisfia, akinek délutánonként apja helyett apja igyekezett lenni."

Ez gyönyörű körülírás. De még szebb lett volna, ha azt is megtudjuk, hogy az illető délutánonként mettől meddig igyekezett apja helyett apja lenni a kisfiúnak?

Doktor Árgus

MINDENFÉLE

Jobb elfelejteni a sérelmeket, mint orvoslásukra várni.

✱

X. olyan rossz ember, hogy más híján kész magának is ártani.

✱

A szabad levegő csak akkor egészséges, ha nem rádióaktív.

✱

A gyermeknek minden új. Még a felnőtt is.

✱

Rágalom, hogy Z. festő csak fényképez. Nagyít és retusál is.

F. L.

Kis történet csattanóval

Várnai György rajza

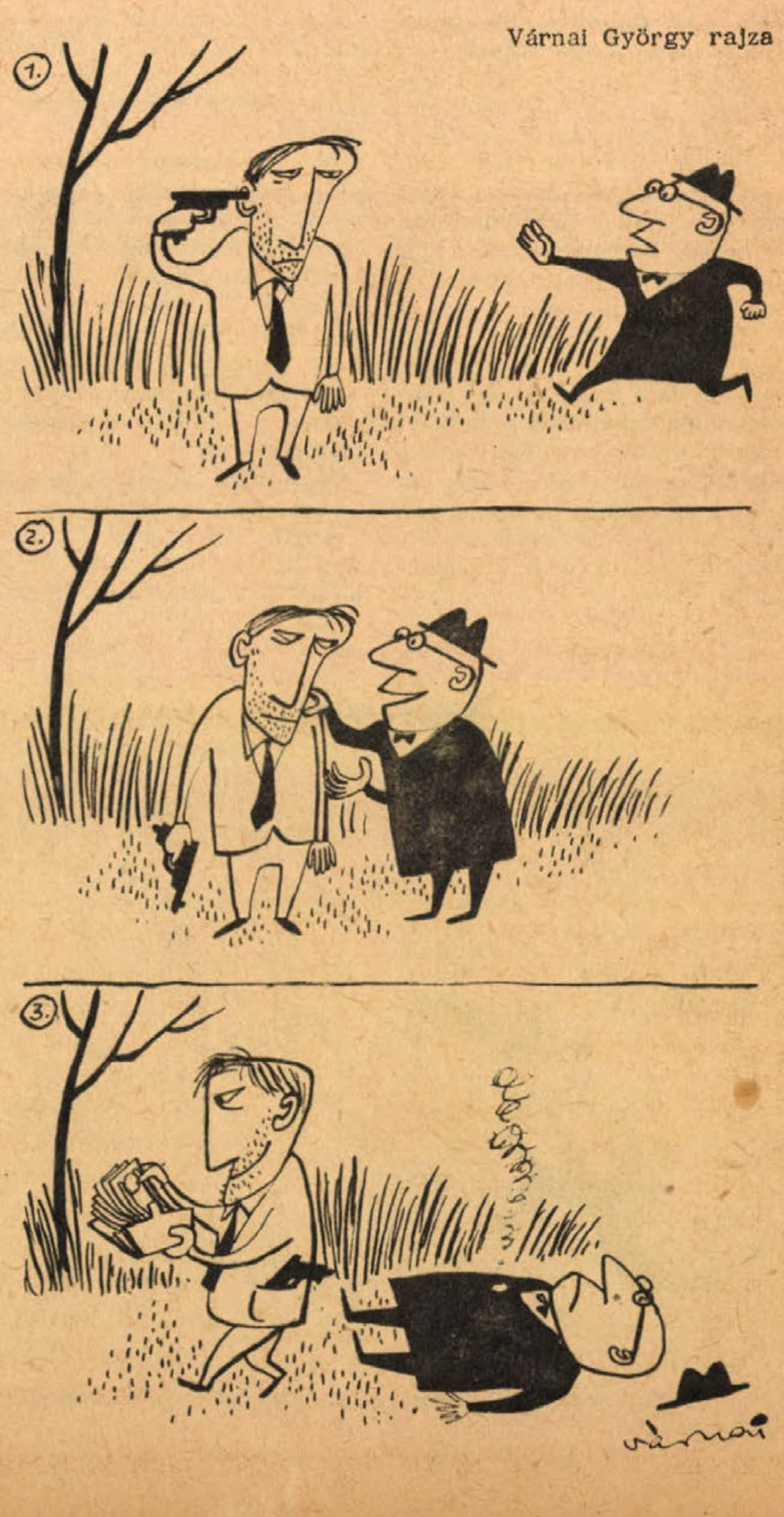

A futóverseny győztese

Gerő Sándor rajza

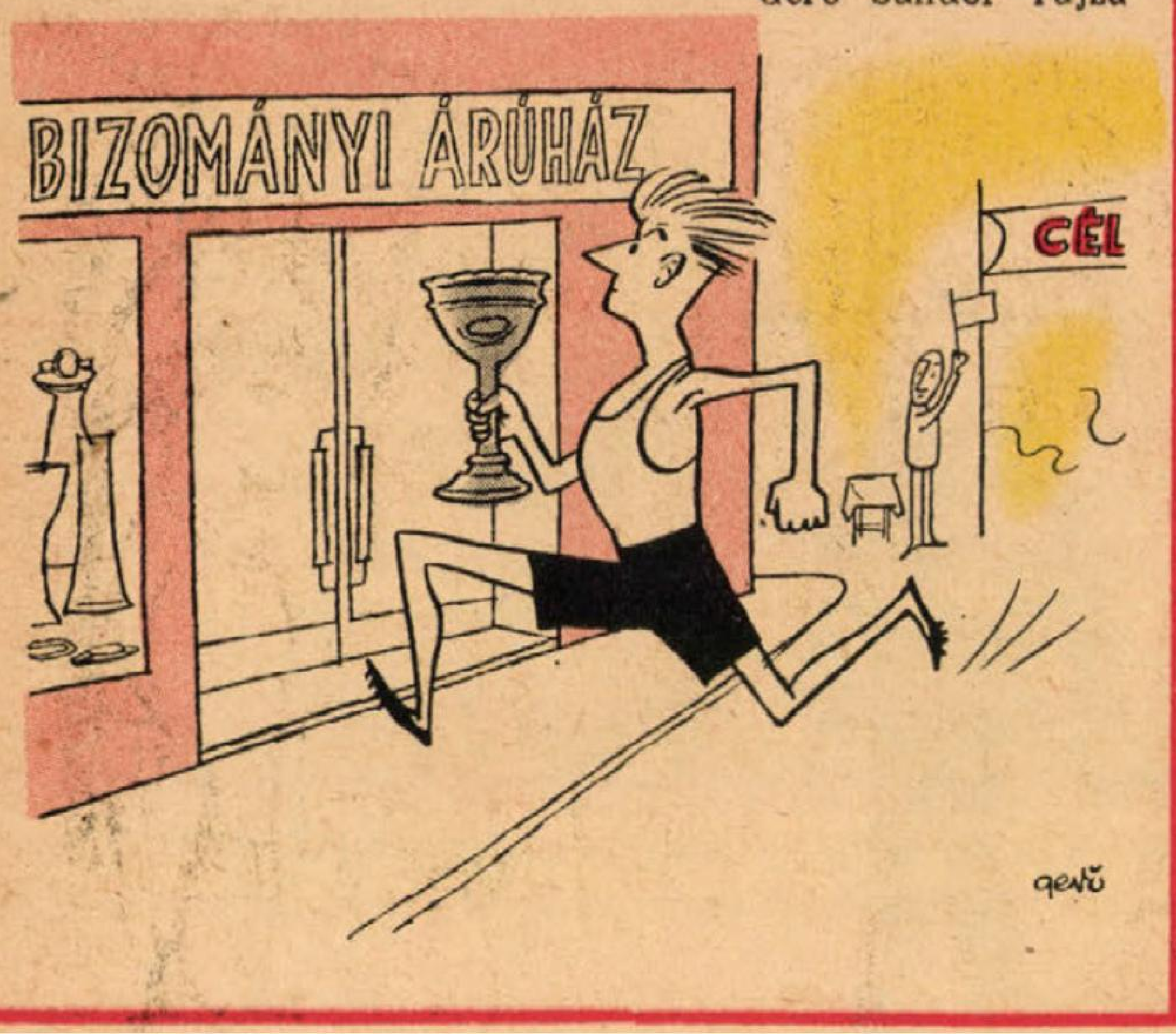

Névnapi orgonák

Toncz Tibor rajza

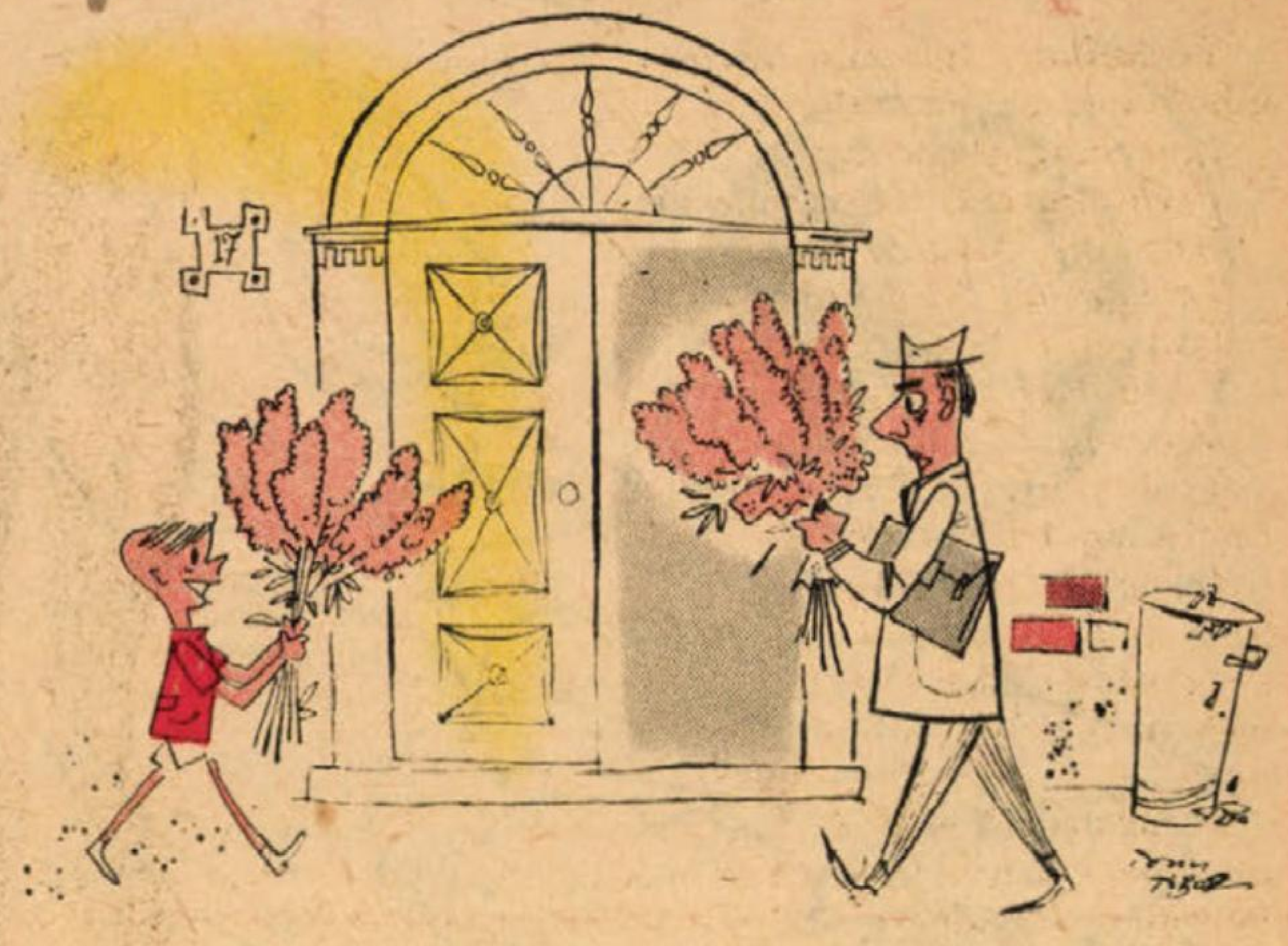

– Apu, te hol csórtad?

OK *és* OKOZAT

Egyik: Kérem ne haragudjék, hogy megkérdezem, de mondja meg őszintén, miért terjeszti rólam, hogy én egy közönséges gazember vagyok?

Másik: Nincs különösebb oka, csak tudomásomra jutott, hogy maga mindenkinek azt híreszteli, hogy én egy aljas tolvaj vagyok és gondoltam, ha maga így, akkor én úgy.

Egyik: Nem, én azt nem mondtam, hogy maga egy aljas tolvaj, én csak azt mondtam, hogy két hónappal ezelőtt kölcsönkérte a vasalózsinórt és azóta sem adta vissza.

Másik: Persze, ez így a laikus szemében úgy tűnhet, mintha én a vasalózsinórt minden ellenszolgáltatás nélkül eltulajdonítottam volna, holott köztudomású, hogy én még az ősszel kölcsönöztem önnek egy hetvennégy centiméteres kályhacsövet, amit nem származtatott vissza.

Egyik: Eszembe sem jutott, hogy Ön azt csak kölcsönadta, azok után, hogy a nyáron teljesen ingyen megcsináltam a sufniját.

Másik: Ingyen? Miért, én talán megfizettettem magával azt a zoknit, amit a kutyája tépett le hamvazószerdán a bérmakörösztanyámról?

Egyik: Na, szép is lett volna, megfizettetni azt követően, hogy a maga macskája gyertyaszentelőboldogasszonykor kilopta a kolbászt a paprikáskrumplinkból.

Másik: Az én macskám nem is eszi meg a lókolbászt.

Egyik: De megeszi. Az egész utca tudja, hogy maga direkt idomítja a macskáját, hogy a paprikáskrumpliból kilopja a kolbászt.

Másik: Honnan tudja ezt az egész utca?

Egyik: Én mondtam el nekik.

Másik: Igen? De azt nem mondta el, hogy a kettőnk közötti nézeteltérés tulajdonképpen ott kezdődött, hogy a maga Feri nevű gyermeke betörte az ablakunkat.

Egyik: De az Ön Imre nevű gyermeke biztatta rá, hogy törje be.

Másik: Úgy látszik, az Ön Ferije nem tudja, hogy ilyet nem illik tenni.

Egyik: Az jólnevelt gyerek, tehát tudja. De mivel az Imre biztatta, gondolhatta, hogy Önöknél így szokás. Vagyis, tulajdonképpen szívességből csinálta az egészet.

Másik: Ez nem mentség. Ezért ne is csodálkozzon azon, hogy nem fizettem meg a kolbászt, amit a macska elvitt.

Egyik: Na, akkor most tudja, hogy a zokni árára miért nem számíthat.

Másik: Na, ezért nem mozgatom én a fülem botját sem a sufni miatt!

Egyik: Én sem mozgatom a kályhacső miatt.

Másik: Márpedig akkor a vasalózsinórt nem adom vissza!

Egyik: Így most már világosan láthatja, miért terjesztettem és fogom is terjeszteni, hogy maga aljas tolvaj.

Másik: Én meg azt, hogy maga közönséges gazember.

Kékvölgyi Vilmos

Nagy gond

Vasvári Anna rajza

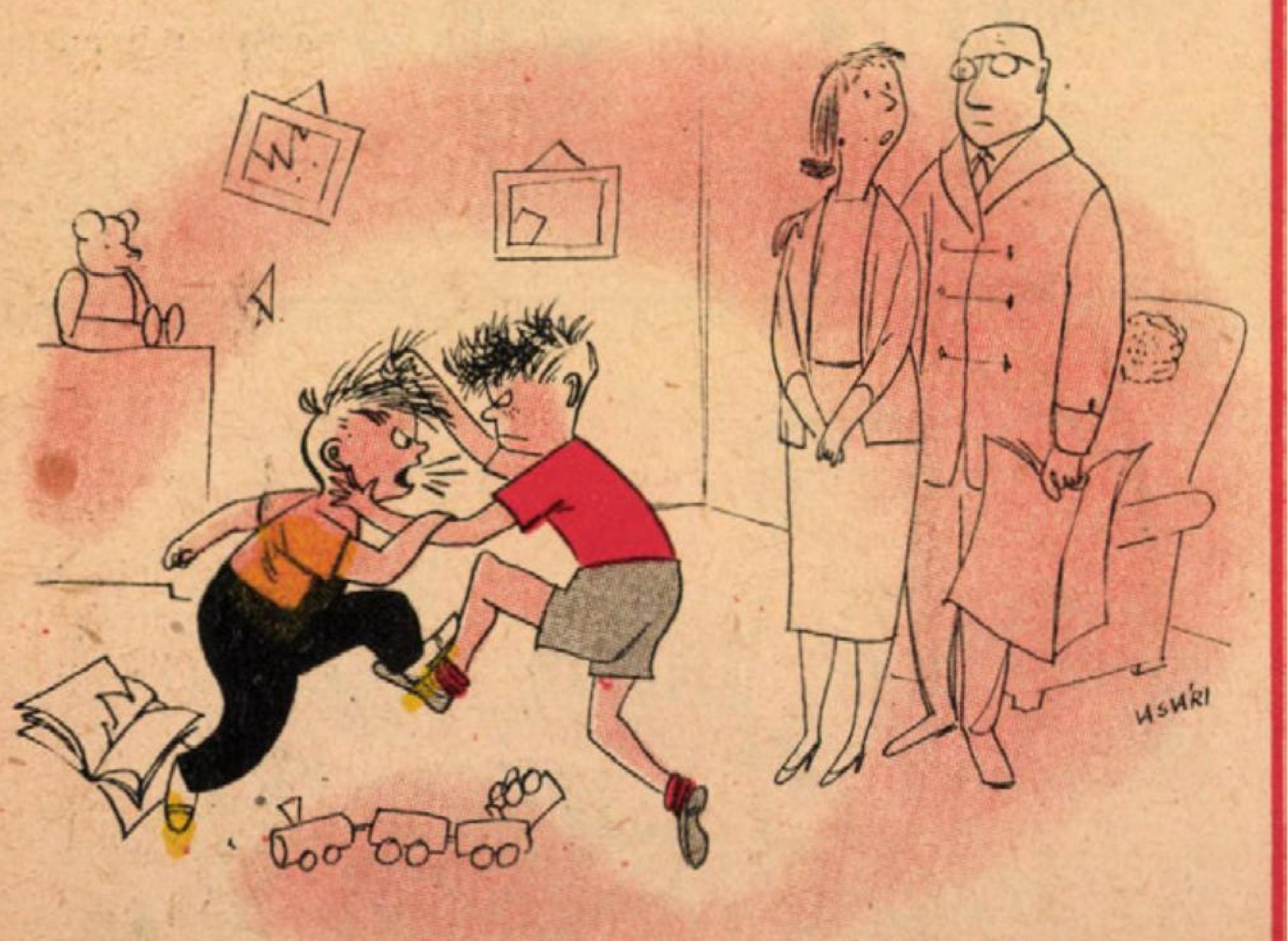

– Mondd, nem lehetne ezeket a gyerekeket békés célokra felhasználni?

Praktikus „újítás"

Sándor Károly rajza

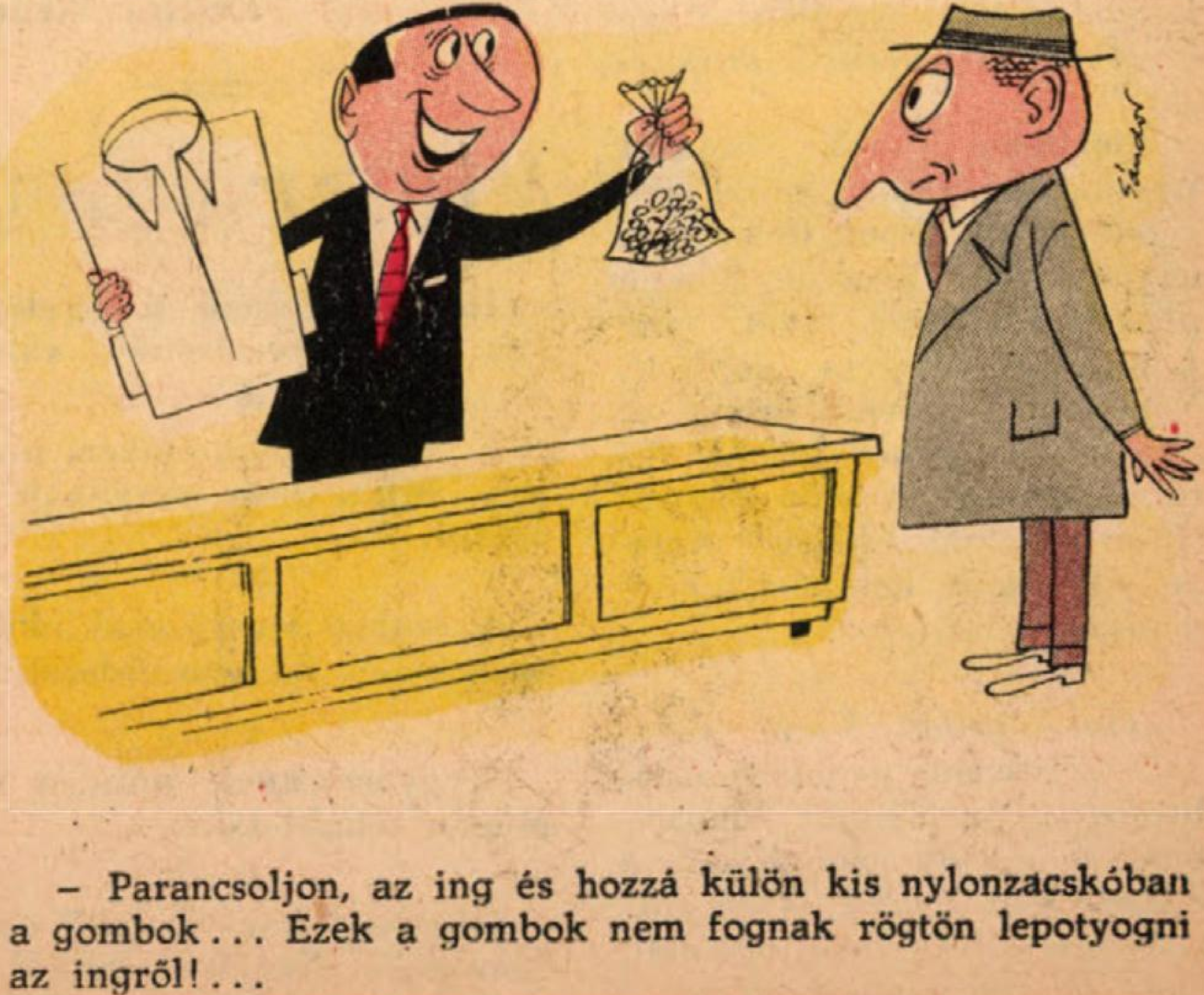

– Parancsoljon, az ing és hozzá külön kis nylonzacskóban a gombok... Ezek a gombok nem fognak rögtön lepotyogni az ingről!...

ÉRTEKEZLET az űrben

Technikus: Igazgató kartárs, jelentem, elhagytuk az ionoszférát!

Igazgató: Magasság?

Technikus: Huszonnyolcezer.

Igazgató: Mágnesesség?

Technikus: Nullanullanullahárom.

Igazgató: Tömegvonzás?

Technikus: Nullanullanullanullakettő.

Igazgató: Gyakorlatilag?

Technikus: Nulla. A teljes súlytalanság állapotában vagyunk.

Igazgató: Próbát kérek! Emeljék fel az elnöki csengőt!

Kovács: Tessék! Egyhelyben lebeg a térben. A teljes súlytalanság állapotában van!

Igazgató: Rendben van, kartársak, akkor megkezdjük az osztály- és műhelyvezetői értekezletet! Kovács osztályvezető kartársé a szó.

Kovács: Az osztály felajánlja és vállalja, hogy a versenyvállalási időszakban az új konstrukcióknál a korrektúrát késedelem nélkül leadja a műhelyekbe.

Igazgató: Sipek kartársé a szó!

Sipek: Kartársak! Megígérhetem, hogy a túlórákat a minimálisra csökkentjük és újabb ésszerűsítéseket vezetünk be a programozás adminisztrációjában!

Igazgató: Kelemen kartársé a szó!

Kelemen: Bejelentem, hogy a tervnegyed végéig újabb öt százalékos önköltségcsökkentést hajtunk végre. Huszonnégy órán belül megjavítjuk ezután a meghibásodott gépeket! A félkész gyártmányok terén behozzuk a lemaradást! Határidőre átadjuk a tartalék alkatrészeket!

Igazgató: Bíró kartárs, tessék!

Bíró: A hónap végéig feldolgozzuk az összes benyújtott és elfekvő újítási javaslatokat! Szervezett formát adunk az új munkamódszerek széleskörű ismertetésének! Mozgalmat indítunk a raktárban felhasználható készletek racionális felhasználására...

Kovács (halkan): Mondja, Kelemen szaktárs, miért tartjuk ezt a jelentős termelési értekezletet az űrben?

Kelemen: Hát nem tudja? Itt a szavaknak sincsen súlyuk!

(somogyi)

Nem éppen örvendetes turistajelzés

Várnai György rajza

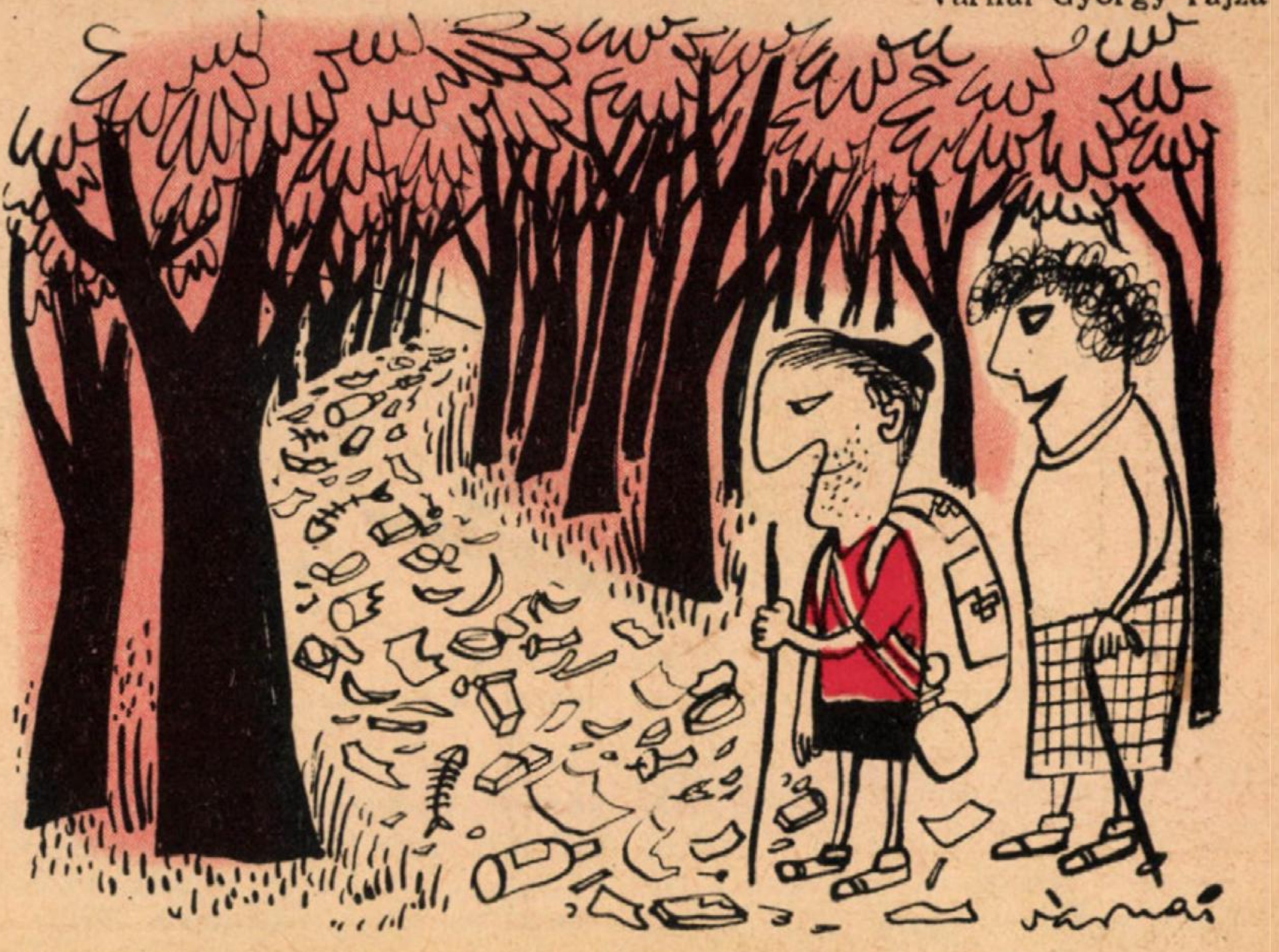

A szerény dirigens

Vasvári Anna rajza

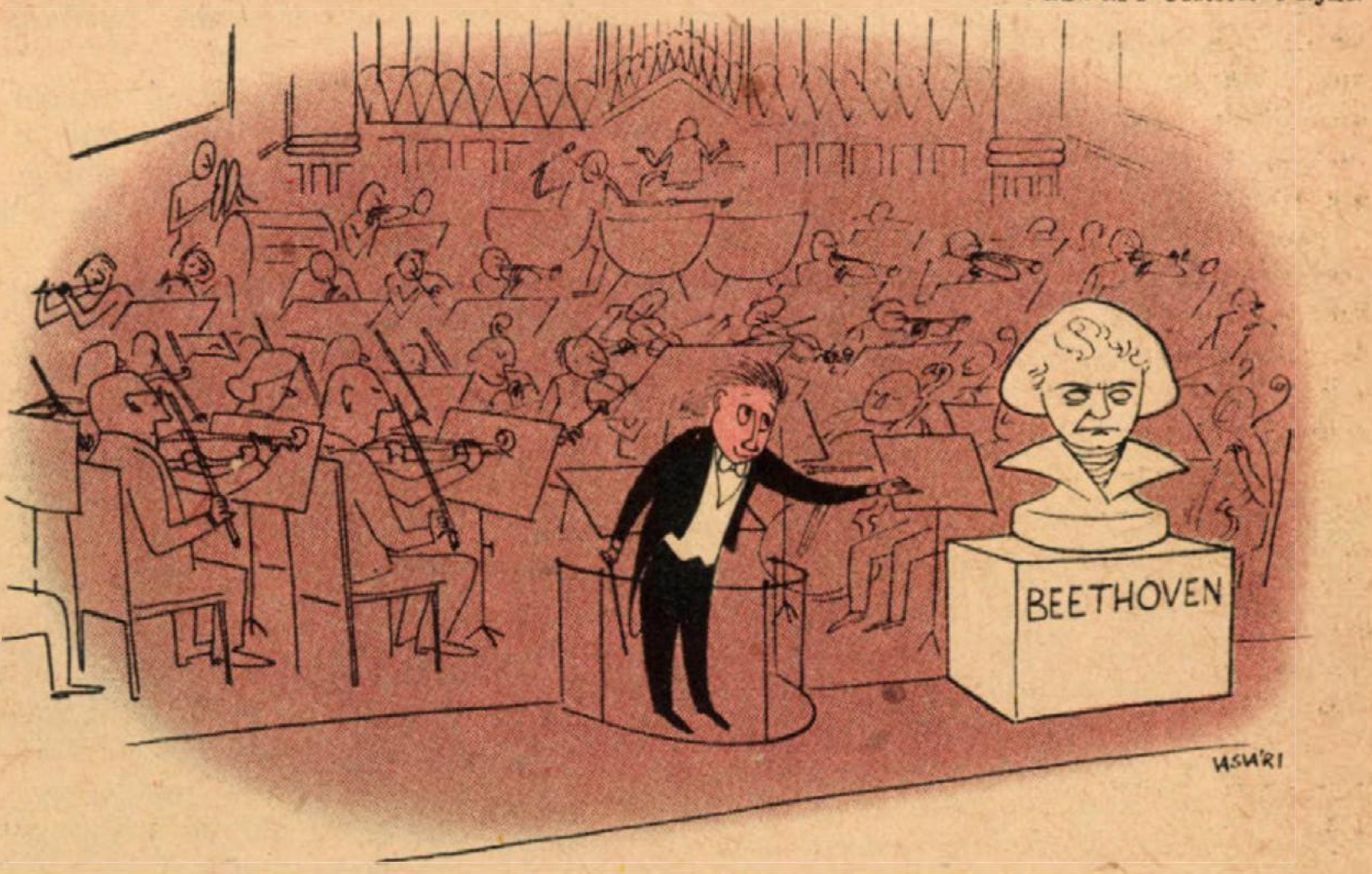

AZ ÁLLATKERTI BARLANG-MOZIBAN

Gerő Sándor rajza

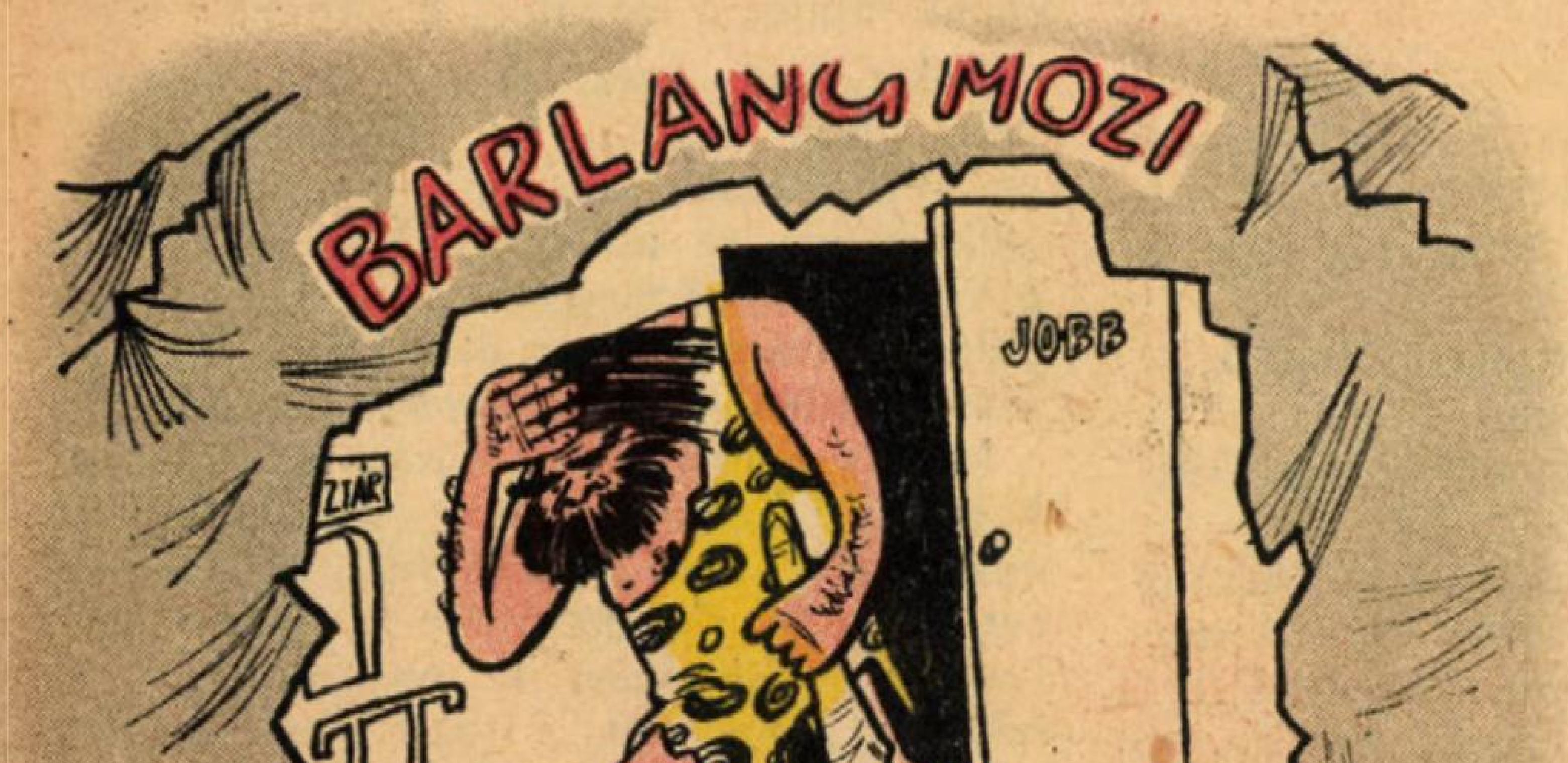

– Úgy látszik, egy kicsit elaludtam!...

Pusztai Pál rajza

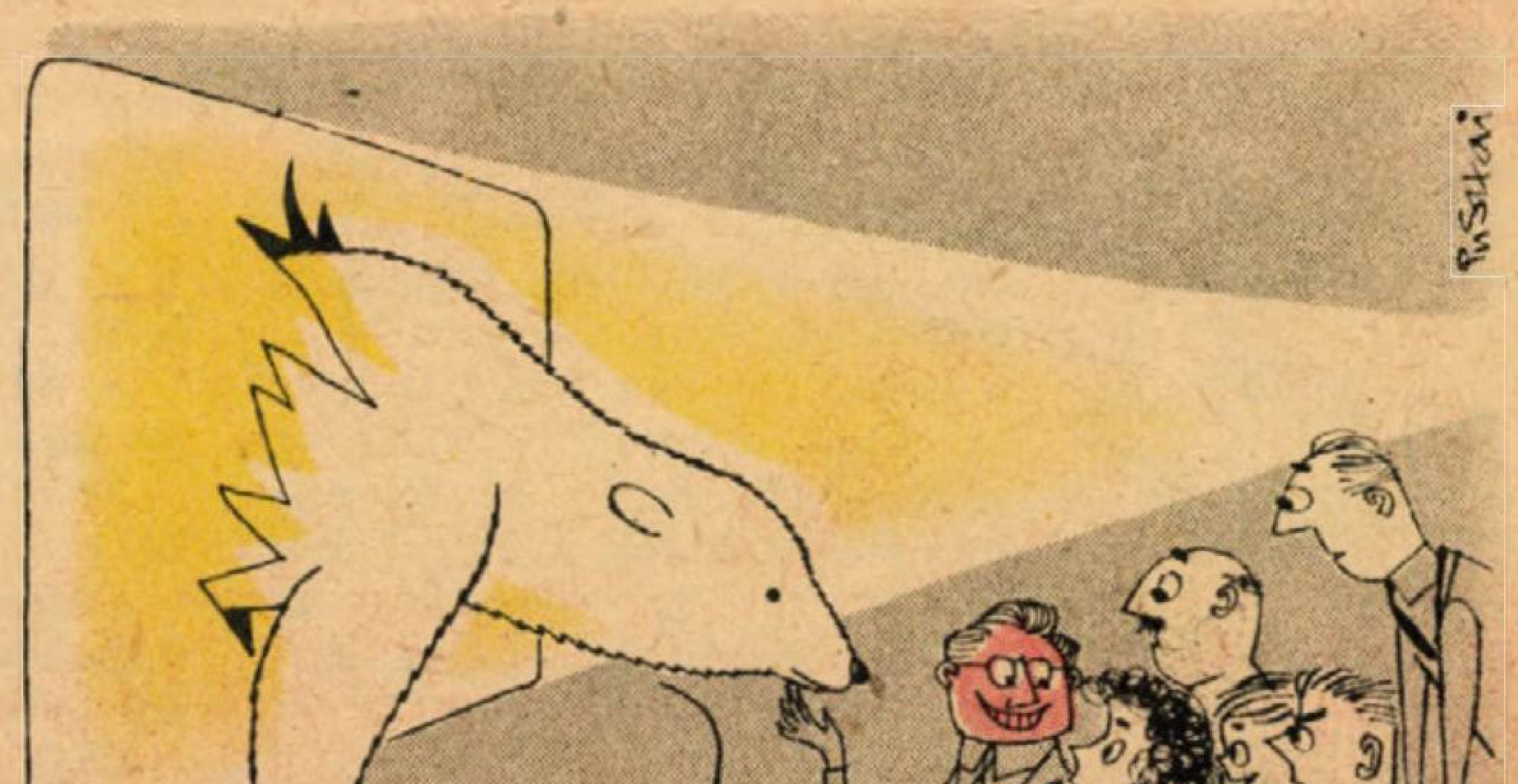

– Nézd csak, plasztikus is!

Villámlátogatás Mátraházán

Kóborol az állatállomány

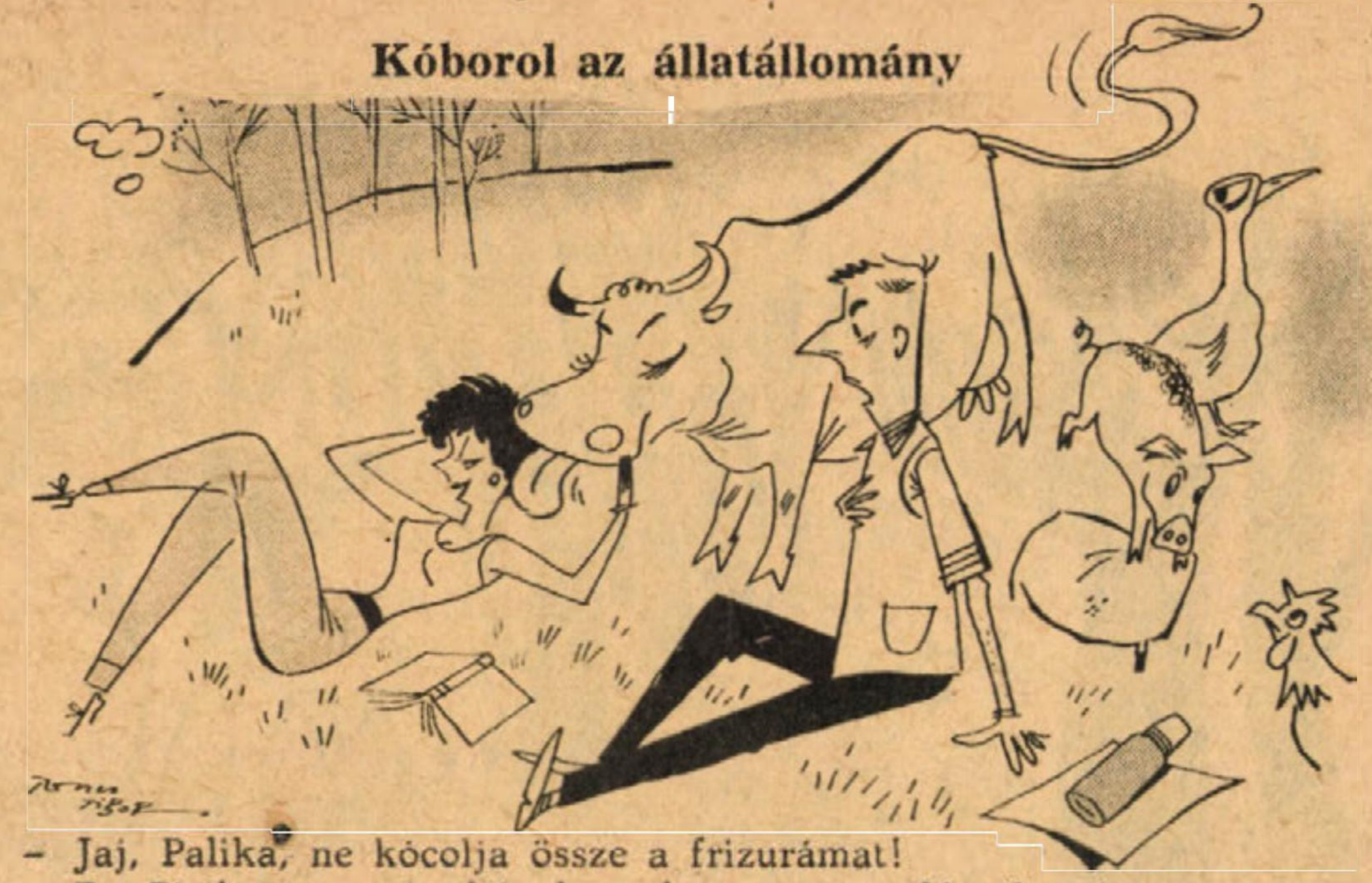

– Jaj, Palika, ne kócolja össze a frizurámat!
– De Pirike, nem én kócolom, hanem az erdészék tehene . . .

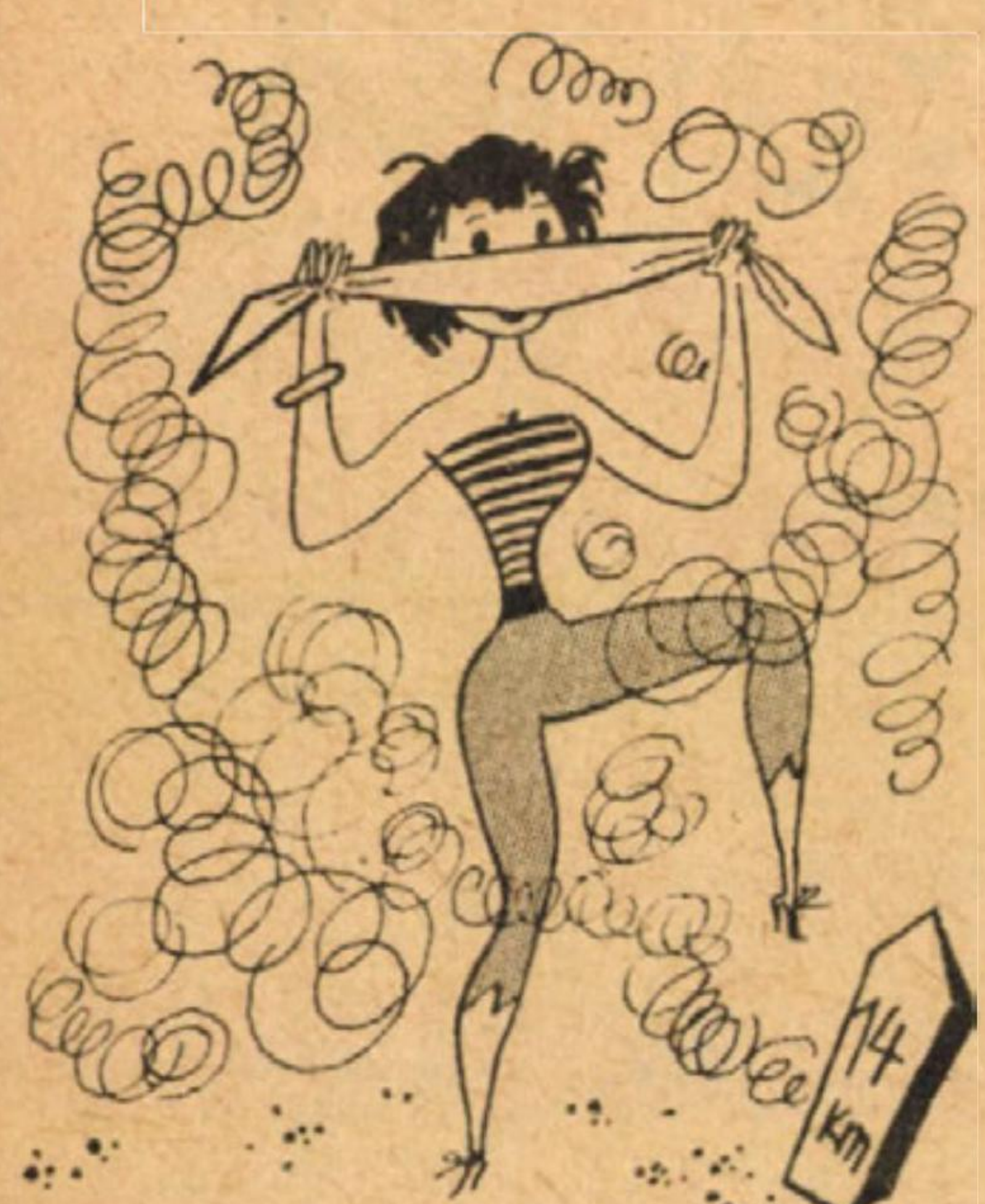

Bemutatom Pirikét. Szövőnő Pesten. Most éppen üdül. Két hetet kapott Mátraházán.

Amíg Toncz Tibor Pirikét rajzolja az erdészék állatállományával, addig feljegyzem Pirike nyilatkozatát:

– Mátraházán minden az üdülőkért van! Egyesek szerint még a por is, amiről viszont szívesen lemondanánk. Óriási az autóforgalom, pedig csak a szezon elején vagyunk, de máris olyan porfelhőben élünk, mint a legszárazabb kánikula közepén.

Félbeszakítom Pirikét, bár kitűnő interjú alany, mert nem tartom illendőnek leírni, amit a továbbiakban ezzel kapcsolatosan – elég népies kifejezésekkel élve – elmondott. E helyett megjegyzem: tavaly júliusban a Ludas Matyi híradása rázta fel a gyöngyösi illetékesek lelkiismeretét, míg végre – olajjal portalanították a mátrai utat.

Halló, Gyöngyös! Most idejében szólunk . . .

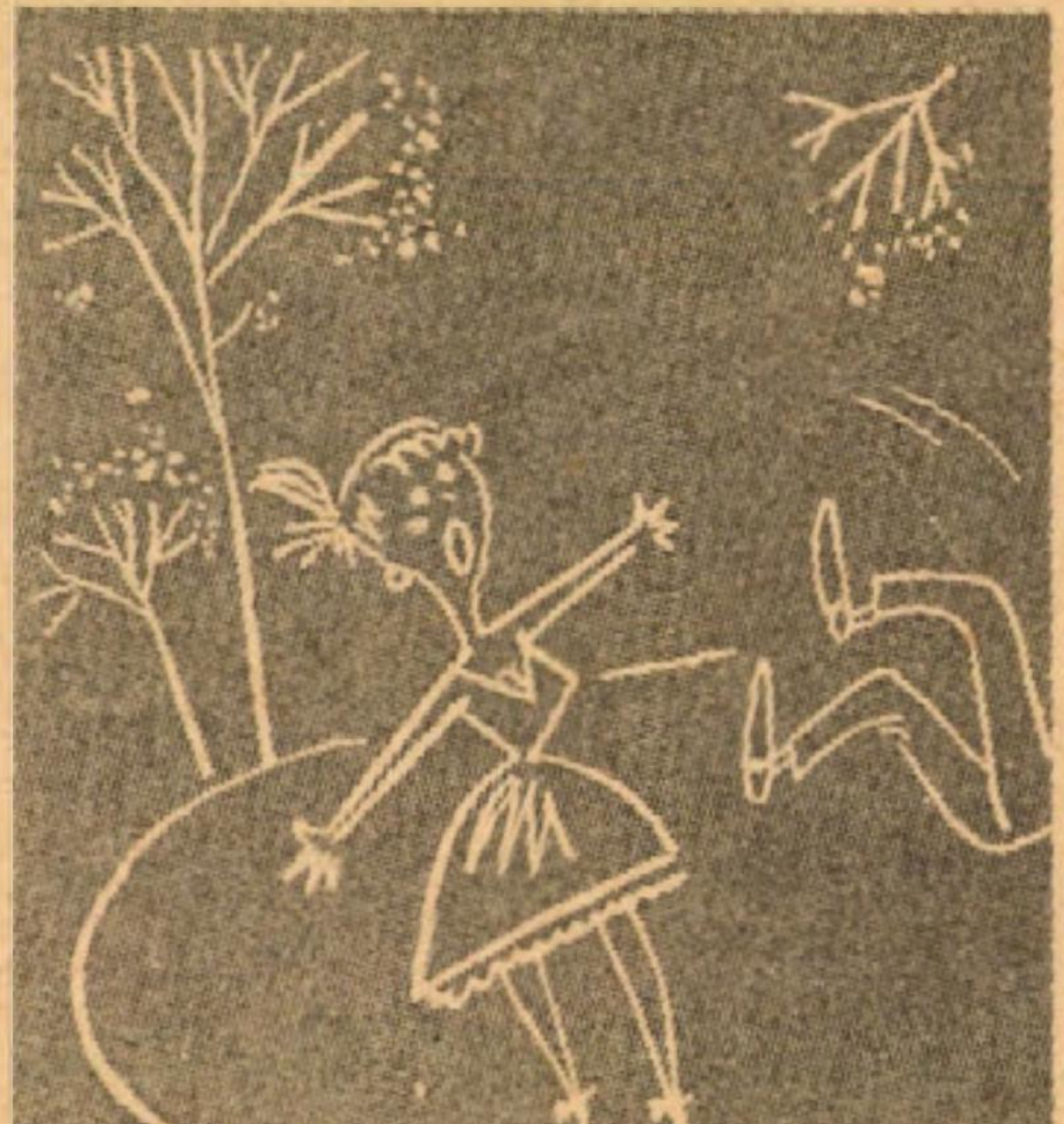

Ezt viszont már nem Pirikétől tudjuk, hanem saját szemünkkel láttuk, már amennyire a mátraházai úton este fél nyolckor látni lehet. Az üdülők korom sötétben sétálnak, mert nincs közvilágítás, pedig már ezt is két év óta ígérik Gyöngyösről. Azt szeretnék a mátraházai üdülők, ha a Szanatóriumtól a Honvéd-üdülőig – két, három kilométerről van szó csupán – világosság lenne végre. Nem neon fényt kérnek és nem is ingyen: két forintot fizetnek be a gyöngyösi tanácshoz minden üdülő vendég után. Megtenné valami ósdi félhomályos fényforrás is, ami még nem árt a szerelmeseknek, de arra mégiscsak jó, hogy ha valaki netán esti séta közben kap egy nyaklevest, – rögtön tudja, ki a tettes.

Mert most a sötétben, még erre sincs remény . . .

(-des)

Söröspalack-posta

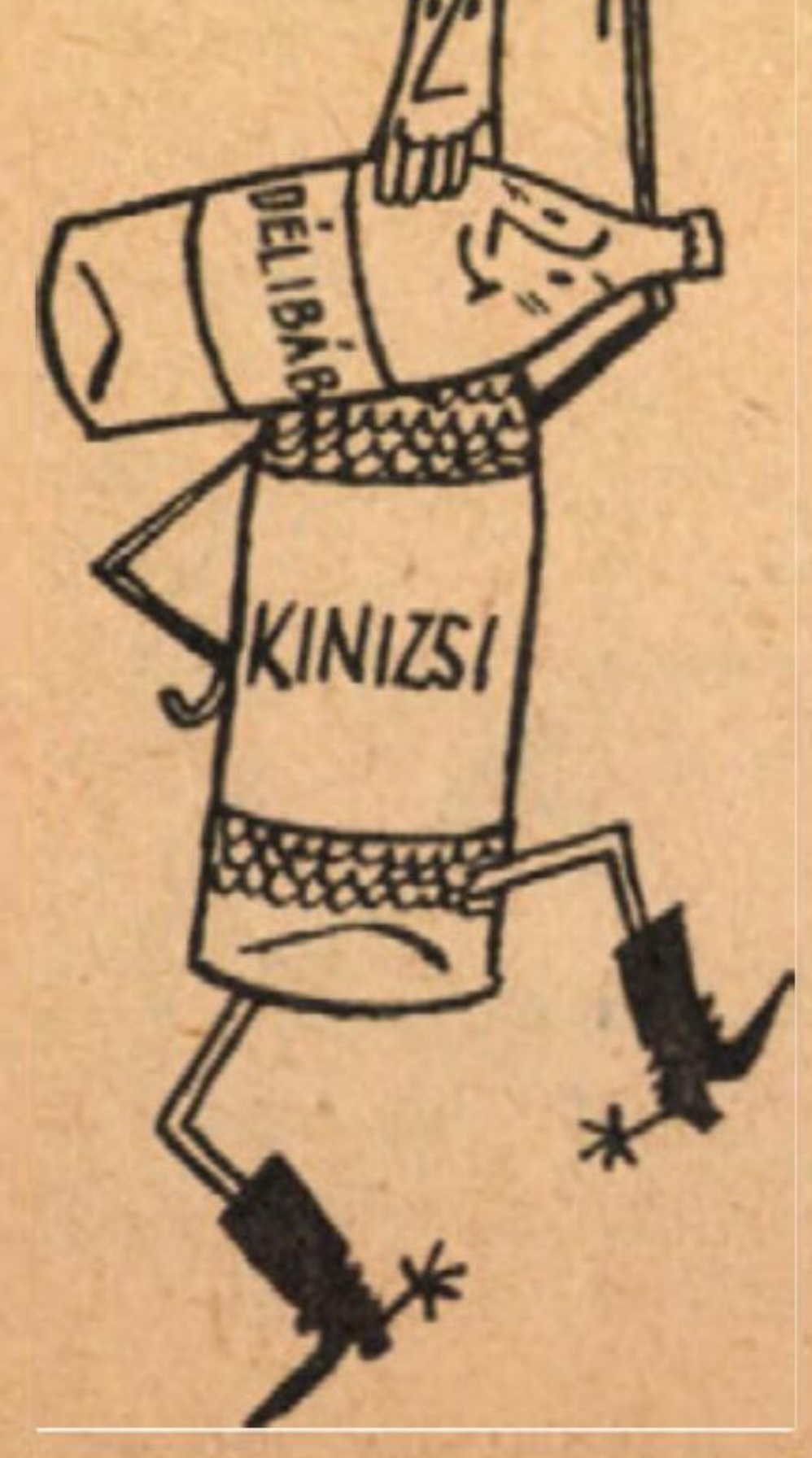

Egy szép tavaszi délutánon bementem a városligeti Gundel Borozóba, hogy megigyak egy pohár sört.

Pohár sör nem volt, se korsó. Csak üveg sör. De az se akármilyen. Pedig az étlapon feltüntetett italok között ötféle üveges sör is szerepelt. Az alábbi sorrendben, illetve sörrendben:

Zsiráf sör	16,50
Pilseni	15,30
Rocky Cellar	11,20
Délibáb	7,30
Kinizsi	5,60

Ámbátor csak egy pohár névtelen sört akartam felhajtani, nem egy egész üveggel, mit tehettem, mérsékelt lelkesedéssel kiáltottam el magamat:

– Hajrá, Kinizsi! Kérek egyet.

– Sajnos, Kinizsi nincsen – mondta a pincér.

Erre kértem egy üveg Délibábot.

Kiderült, hogy ez is csak az itallapon szerepel, a valóságban eltűnt, mint a délibáb.

Csak a 11,20-as Rocky, a 15,30-as Pilseni és a 16 forint 50 filléres Zsiráf sör között választhattam.

A 7,30-as Délibábot úgy látszik nyakonragadta a törökverő Kinizsi és kivitte a forgalomból.

(– véghy)

„Kenyérgondok” Egerszóláton

Az egerszóláti 8. sz. Vegyesbolt, a Községi Tanács és 51 bányász küldött panaszos levelet szerkesztőségünkbe, amelyben azt sérelmezik, hogy az Egri Sütőipari Vállalat rendszertelenül szállítja a községbe a kenyeret. Egyszer reggel, máskor délben, néha pedig csak este érkezik a kenyér, hetenként pedig mindössze háromszor. Gyakran megtörténik, hogy a délután 6 órakor záró vegyesbolt zárt ajtaja elé hét órakor érkezik meg a kenyér. Az egri vállalat már többször megígérte, hogy szállítási kötelezettségének idejében eleget tesz, de ezt az ígéretét csak ritkán tartja meg.

(Csak úgy zárójelben kérdezzük: mit szól ehhez az Egri Sütőipari Vállalat!?)

Különös életveszély

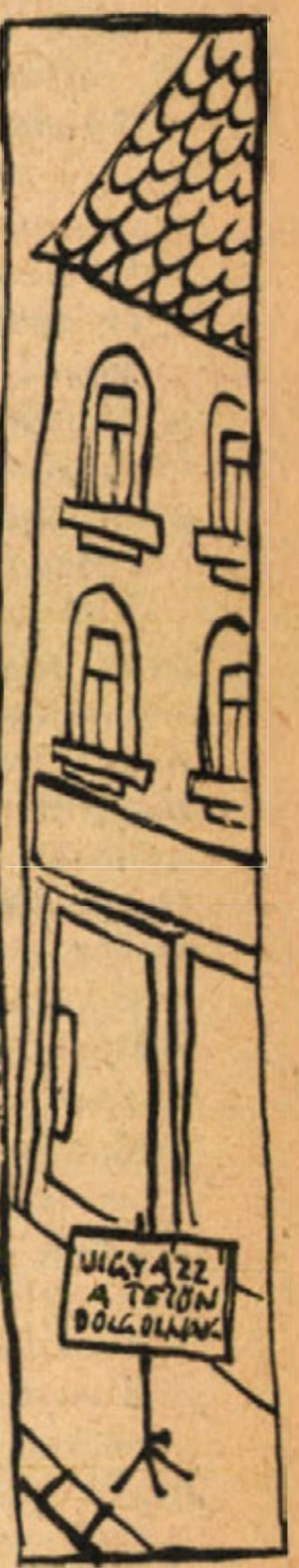

A mi kis városunk olyan város, ahol mindennaposak a különös jelenségek. Itt van például a négy utcára néző Felszabadulás téri postapalota. Hónapok óta különböző drótsövények és halálfejes táblák telepítik be a széles járdát éjjel és nappal, köznap éppúgy, mint ünnepnapon, mert „A terület életveszélyes” és „Odafent a tetőn dolgoznak”. Mit csinál erre a pesti ember? Átlép a drótakadályon és félrerúgja a haláltáblát! Hallani is borzasztó! Hát még látni! De miért teszi ezt? Keresi a halált? Keresi a csodát. Jól tudja, hogy hónapok óta éjjel és nappal, köznapon és ünnepnapon nem dolgoznak szakadatlanul ott fenn a tetőn. Ez azért sem valószínű, mert az üzletek zavartalanul árusítanak a tilos területen, s az ember arra gondol, hogy csak ott felejtették a drótakadályokat. Ha valóban életveszélyes, akkor miért árusítanak az üzletek, és miért tűrik, hogy naponta többezren tegyék életüket kockára?

(–th)

2 sorompó, 20 perc várakozás

Az 55-ös autóbusz a Ligeten át robog Óbuda és a Népliget irányába. Az autóbusz azonban nemcsak a megállónál áll meg, hanem a kettős vasúti sorompónál is, ezért gyakran 15–20 percig kell várakozni, amíg a vonatok elmennek.

Tekintettel arra, hogy az autóbusz veszteglése nagyon sok dolgozót érint, az 55-ös utasai nevében javaslom a következőket: az autóbusz Óbudáról jövet a Vágány utcai megálló után, a 65-ös vonalán, a Vágány utcán és a Dózsa György úton menjen a Hősök teréig, innen pedig a 25-ös vonalán térjen vissza a Hungária körútra. Természetesen visszafelé is ugyanilyen kis kerülőt kell tennie az autóbusznak. Ez legfeljebb öt percnyi különbözetet jelentene, de megszűnne a várakozás, a torlódás, a bosszúság és a nagyobb időveszteség. Megjegyzem még, hogy az eredeti útvonalnak egyetlen megállója sem maradna ki a forgalomból.

Reméljük, az illetékesek megszívlelik javaslatunkat.

Szabady Miklós
III., Békásmegyer, Fő u. 49.

Az asszonyok kiszámíthatatlanok...

Brázay tisztességes férj és megbízható családapa hírében állt. Nem ivott és nem kártyázott, de egy hibája mégis volt: nagyon szerette a nőket. Különösen azokat a nőket szerette, akik nem voltak azonosak a feleségével, Etelkával. Az asszony féltékeny volt, mint egy tigris, de sehogyan sem tudott bizonyítékokat szerezni, mert Brázay óvatosan intézte kilengéseit, ravasz volt, mint a róka. Egy este tizenegy óra tájban vetődött haza a csélcsap férj, miután jól kiszórakozta magát egy Ibolyka nevű hölggyel, aki tíz évvel és húsz kilóval volt csinosabb Etelkánál. Mielőtt belépett volna a lakásba, ravasz trükköt eszelt ki: már az előszobában énekelni kezdett, majd benyitott a szobába, dülöngélve ment Etelka irányába, aki a délről maradt fasírt fölé borulva ült, kisírt szemekkel.

— Hol voltál? — förmedt rá az urára, mert nem szerette a teketóriát.

— Ne haragudj, galambom ... — dadogta nehezen forgó nyelvvel a ravasz Brázay. — Találkoztam egy régi barátommal és megittunk egy-két kupicával.

Etelka szigorúan vizsgálgatta férjét, aztán csak ennyit mondott:

— Lehelj rám!

A lehelés megtörtént és Brázay rögtön utána két hatalmas pofont kapott.

— Te nyomorult! — sivította az asszony. — Nem ittál egy kortyot sem!

Így kapott Brázay két pofont azért, mert nem ivott. De le is vonta az eset konzekvenciáit. Azóta iszik is.

Hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

— No, gyerekek, mondjátok meg, ki volt a múlt hónapban a legengedelmesebb, a legjobb és ki tett meg mindent, amit a mama akart? — kérdezte a papa a gyerekektől, mire azok kórusban feleltek:

— Te, papa!

*

— Önt felírom gyorshajtásért! — mondta a rendőr. — Nyolcvan kilométeres sebességgel száguldott.

— Írjon százhúsz kilométert — felelte a vezető. — El akarom adni a kocsit.

Kisebbségi érzés

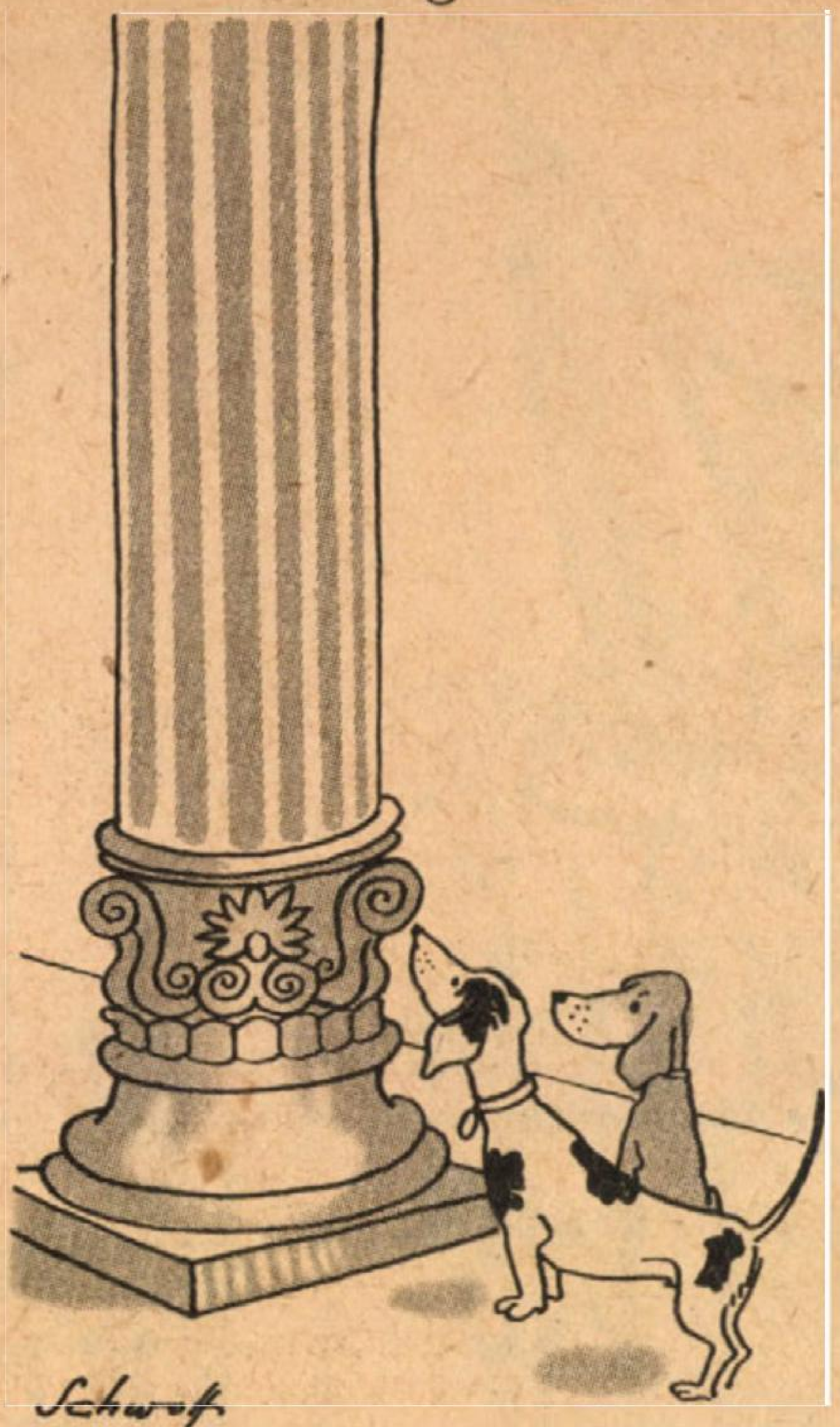

– Nem túl előkelő nekünk ez a hely? . . .

PANAMISTA

(Az 1001 éjszaka meséiből)

Először csak a rossz nyelvek
pletykázták: egy bankót „elvett".

Nem . . . tíznél sem vették észre
mert stimmelt a könyvelése.

Száznál igen! — a cég morgott —
de még elkenték a dolgot.

Ezrediknél? — mit volt tenni:
rovancs, zárlat . . . s újra semmi!

Hiány ide, zárlat oda,
kivágta a sógor — koma . . .

S aztán csak, az egyszeregynek
folytatása: ezeregy lett.

Be is csukták szegényt érte
— ezeregy napra és éjre. —

—Kúsz—

Szeged környékén

Takács Zoltán rajza

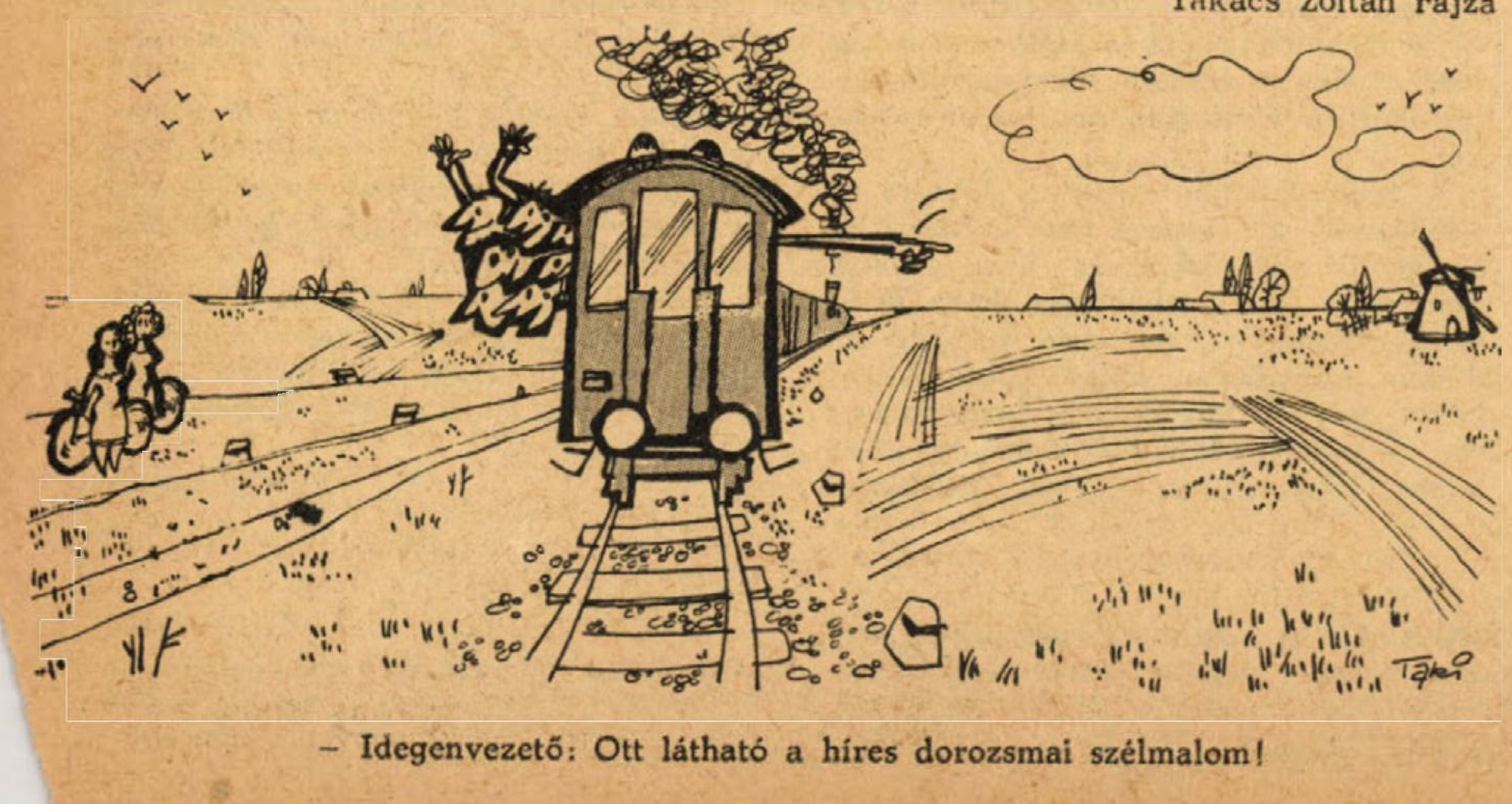

– Idegenvezető: Ott látható a híres dorozsmai szélmalom!

PÉNZT találtam

Még pedig egy húszast. Egy oszlop aljához lapult a Népszínház utca sarkánál. Szorosan odalapította a Körút felől hosszában áradó szél. Szembe fújta Dózsa Györgyöt, láttam kemény arcáról, csodálkozik, hogy került ilyen méltatlan helyre.

A húszast egyszerre láttuk meg. Egy hosszú ember, egy kurta ember, és én. Mindhárman rohantunk, hogy mielőbb kimentsük kényelmetlen helyzetéből. Én lemaradtam tettrekész igyekvésemben. A másik kettő előbb jutott az oszlophoz. Sóhajtoztam. Íme életem folyamán én is találtam „a pénz az utcán hever" jelige alatt egy nagyobb címletű bankjegyet, de íme és eme, szóval ennek is lőttek. Eddig ugyanis a pénzzel való ilynemű találkozásaim egy tízfilléres, egy húszfilléres, és egyforintos címletekben kulminálnak. A forintost azóta is őrzöm pénztárcám rejtett zugában, apád anyád ide jöjjön jelmondattal záradékolva.

Most itt lett volna ez a didergő húszas, de ez a meszelőnyélnyi hórihorgas meg az a kis fürge kurta ember, megelőzött. Egyszerre hajoltak le, s kaptak a pénz után. A hórihorgas Dózsa apánk fejét fogta, a kurta ember ujjai a címletet takarták el. Mind a kettő érezte a veszélyt, ha kirántja a másik kezéből, a húszas széjjelszakad. Nyugalmat erőltetve fogták tehát a két végét, mint két ember, ha fogja egy kisgyerek kezét.

— Az enyém! — szólt a hosszú. — Én értem előbb ide . . .

— De én gyorsabban hajoltam le . . . Az enyém . .

Akkor én szerényen, de fuldokló izgalommal közbe szóltam:

— Mélyen tisztelt uraim! Állításaik nem fedik a teljes valóságot, mert én láttam meg először. És én a legnagyobb udvariasság hangján leszek bátor nagybecsű figyelmüket felhívni azon történelmi igazságra, miszerint azé az érdem, dicsőség, pénz, aki először meglát, felfedez valamit . . . Vagyok bátor önigazolásomra nagy nevekre hivatkozni, úgymint . . .

— Maga csak hivatkozzon el innen — förmedtek rám, s fogták a húszast, s szemük mély sugárzásával röntgenezték egymást.

— Ismerje el, hogy én értem ide előbb.

— De én fogtam meg hamarabb! . . . Eressze el!

Az embergyűrű nőtt körülöttünk. Én a belső gyűrűben álltam az érdekeltség még mindig lázongó indulataival. Valaki hátul felkiáltott:

— Felezzék meg testvériesen!

A két viador enyhültebben nézett egymásra.

— Belemegy? — oldódott fel egészen a hosszú.

— Nem bánom — válaszolta a kurta hosszabb „kiértékelés" után. — Adjon ide egy tízest!

A hosszúnak nem volt. A másiknak se volt. Fogták tovább görcsösen a húszast. Egyszer csak Góliát rámcsapta a szemét:

— Magának van két tízese?

Volt. A kezükbe nyomtam. A húszast elengedték. És én mint a talált pénz boldog tulajdonosa lépkedtem hazafelé . . .

Csurka Péter

A mumus

Toncz Tibor rajza

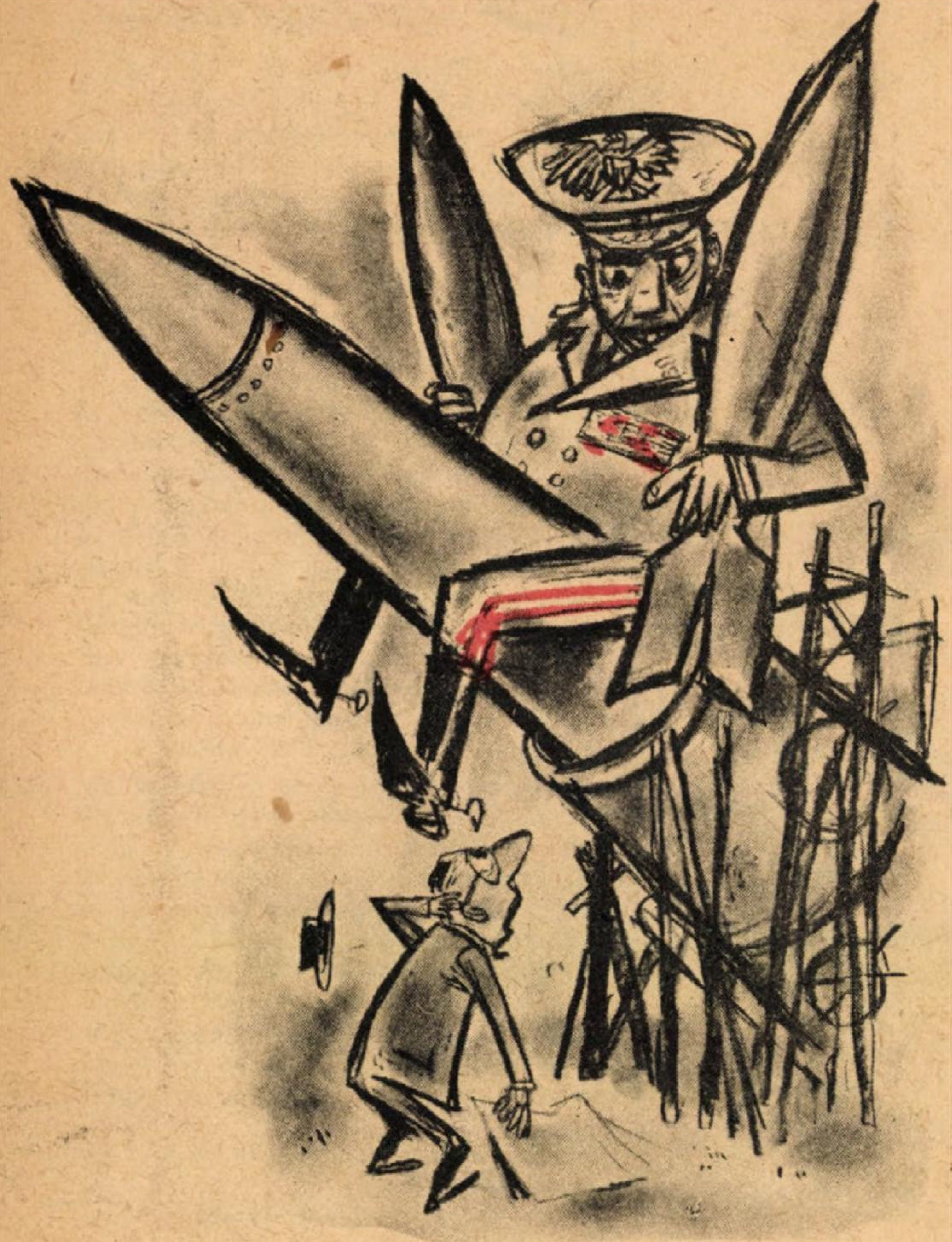

USA-tábornok: Na, mit gondol, be lesznek gyulladva a kommunisták?

New York-i polgár: Azt nem tudom, tábornok úr, de ami engem illet, én már félek!...

Konkurrencia

Kaján Tibor rajza

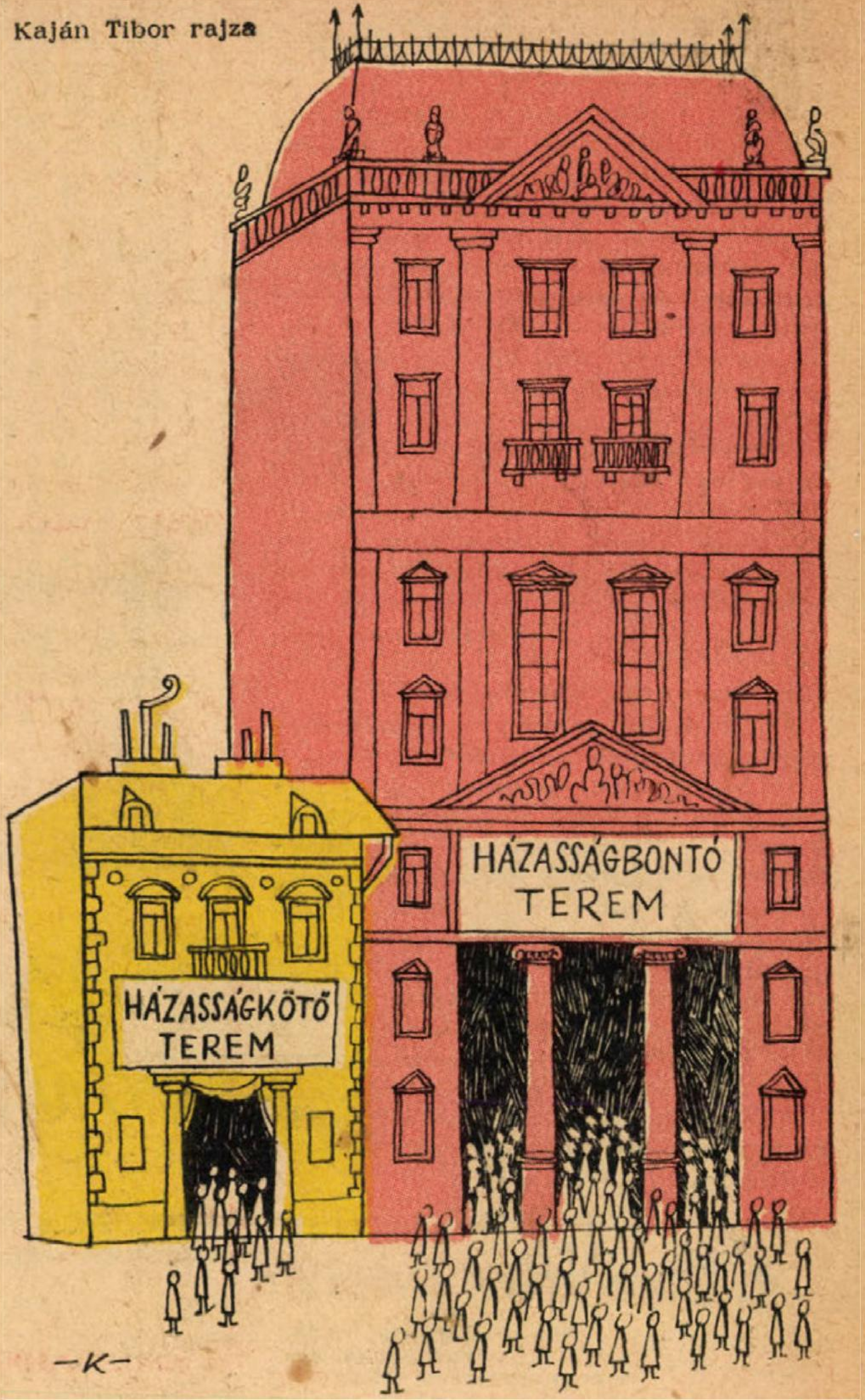

Meleg idő várható

Amikor a Meteorológiai Intézet bizonyos izlandi anticiklonok és meleg afrikai légtömegek harcának várható kimenetelére támaszkodva azt jósolta, hogy meleg idő várható, elgondolkoztam, hogy milyen hatással van az időjárás a zenekultúrára.

Mert az időjárás, az éghajlat, a hőmérséklet és a zene közötti összefüggés vitathatatlan. A meleg idő jót tesz például az énekesek hangszálainak, melegben kevesebb a meghűléses betegség, tehát gikszermentesebb operaelőadásokat és krákogásmentesebb nézőtereket remélhetünk a melegtől. Lesznek újra hangversenyek a Károlyi kertben és szabadtéri operaelőadások a Margitszigeti szabadtéri színpadon. A zene tehát kikerül a hangversenytermek fülledt levegőjéből és szabadon szárnyal a légben, egészen addig, amíg tart a Föld levegőrétege a hanghullámok szolgálatára.

A döntő változás azonban nem ez. Hanem az, hogy kinyítják az ablakokat, megkezdődik a nyitott ablakok évadja. A zene, amely a téli időben megmaradt családi szórakozásnak, most újra közüggyé válik. A zene kihallatszik, áthallatszik, behallatszik, olyan kollektív élménnyé válik, hogy csak győzzék a gyógyszertárak idegmegnyugtatóval. A nyitott ablakon át kisugárzik a hang a rádiókból, a lemezjátszókból, s mivel melegben a fürdőszoba ablakát sem szokták csukva tartani, a fürdés közben alkalmazott háztáji hanganyag is szabadon tör ki és eget kér.

A zene azonban nemcsak kitódul az ablakokon át, hanem be is tódul, a szomszéd ablakokból, az üzemi hangszórókból, a kerthelyiségekből, nyári vendéglőkből, s a hazafelé inkább vidáman, mint frissen induló dolgozók torkából. A zene legnagyobb demokráciája ez, ahol nincs gőgös elkülönültség, nincs könnyű zene és nehéz zene, preklasszikus és modern zene, programzene és absztrakt zene, madrigál és rock and roll, Klemperer és Kócze Gyula. Nincs többé bántó arisztokratizmus. Karonfogva sétál Meneghini Callas Elvis Presleyvel, Székely Mihály Breitner Jánossal, együtt lehet hallani a népszerű és népszerűtlen operarészleteket, szimfóniákat és csárdásokat, balettzenét és mambót, tangót és divertimentót. Ez az igazi hangverseny, ahol a versenyzők számát semmi sem korlátozza. Nyitva vannak az ablakok és nyitva áll az út az általános zenei műveltség gyarapodása felé. A zene mindenkié, akár akarja, akár nem. Eszi, nem eszi, az övé.

Annak az elégedetlenkedő, morgó zenebarátnak azonban nincs igaza, aki a hangoknak ebben a mindent elsöprő kavargásában így kiált fel: „Szegény Beethoven, ha ezt hallaná!"

Mert Beethoven sokat kesergett ugyan romló hallása miatt, de talán éppen az előbb vázolt össz-zenei élmény során jönne rá arra, hogy az éles fül nem mindig előnyös.

Feleki László

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap.
Szerkesztőbizottság: Tabi László főszerkesztő. Földes György felelős szerkesztő, Toncz Tibor művészeti szerkesztő. — A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850. — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány u. 3. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató.